

ЗАТВЕРДЖУЮ
Фінансовий директор
„РОСНО Україна”

К.С. Трубіцина

“ 03 ” жовтня 2006 р.

Додаток 8
до Правил добровільного страхування майна
від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ
№ 211-10/06 від 01.03.2006 р.
та
Правил добровільного страхування майна
(крім вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ)
№ 211-20/06 від 01.03.2006 р.

та Додаток 2
до Правил добровільного
страхування фінансових ризиків
від 22.06.2006 р.

Умови
добровільного страхування
майна фізичних та юридичних осіб

м. Київ – 2006 р.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ	3
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
2. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ.....	5
3. СТРАХОВІ РИЗИКИ І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК	7
4. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.....	9
5. СТРАХОВА СУМА. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ. ФРАНШИЗА.....	11
6. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, СТРОК ДІЇ, УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.	13
7. ТЕРИТОРІЯ СТРАХУВАННЯ	15
8. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ЗМІНА СТУПЕНЯ РИЗИКУ	16
9. ПРАВИЛА ТА НОРМИ БЕЗПЕКИ.....	17
10. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	18
11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	20
12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.....	21
13. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	22
14. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	25
15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	26
16. ДОДАТКОВІ УМОВИ	26
ДОДАТОК 1. Визначення страхових ризиків та додаткові виключення із страхових випадків та обмеження страхування в залежності від страхових ризиків	27
ДОДАТОК 2. Додаткові умови страхування майна по новій відновлювальній вартості	38
ДОДАТОК 3. Додаткові умови страхування товарів на складі або в торговельному залі ..	41
ДОДАТОК 4. Додаткові умови страхування майна в холодильних камерах	43
ДОДАТОК 5. Додаткові умови страхування пересувних машин від аварії	46
ДОДАТОК 6. Додаткові умови страхування машин та механізмів від поломки	49
ДОДАТОК 7. Додаткові умови страхування електронного обладнання	55
ДОДАТОК 8. Додаткові умови страхування ризиків, що пов'язані зі збитками, понесеними внаслідок перерви у господарській діяльності	64
ДОДАТОК 9. Додаткові умови страхування будівельно-монтажних робіт	72
ДОДАТОК 10. Додаткові умови страхування земельних ділянок	82
ДОДАТОК 11. Базові страхові тарифи	85

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

В цьому розділі наведені терміни, що використовуються в цих Умовах, і значення, в якому їх слід розуміти в контексті цих Умов.

Страховик - Товариство з додатковою відповідальністю “РОСНО Україна”, від імені якого укладається договір (договори) добровільного страхування майна.

Страхувальники - дієздатні фізичні особи (в т.ч. суб'єкти підприємницької діяльності) та юридичні особи, незалежно від форм власності, резиденти та нерезиденти України, які уклали зі Страховиком договір страхування.

Вигодонабувач - фізична або юридична особа, яка може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку, і в зв'язку з цим, має інтерес, що ґрунтується на законі, іншому правовому акті або договорі, щодо збереження застрахованого майна, та яка має право отримати страхове відшкодування у разі настання страхового випадку.

Страховий ризик - певна подія, на випадок якої провадиться страхування, яка має ознаки ймовірності та випадковості настання і внаслідок настання якої майновим інтересам особи, яка володіє та/або користується та/або розпоряджається застрахованим майном, може бути завдано шкоду.

Страховий випадок - передбачувана договором страхування подія, яка мала місце під час дії договору страхування, не підпадає під виключення або обмеження страхування, передбачені чинним законодавством та/або Правилами страхування Страховика та/або умовами страхування, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу) внаслідок настання подій, передбачених Договором страхування.

Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов договору страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

Страховий платіж - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з договором страхування.

Франшиза - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з договором страхування.

Страхове відшкодування - грошова сума, в межах встановленої договором страхування страхової суми, яку Страховик відповідно до умов договору страхування повинен виплатити Страхувальнику та/або Вигодонабувачу у разі настання страхового випадку.

Нерухоме майно - земельні ділянки, об'єкти, розташовані на земельній ділянці і невід'ємно пов'язані з нею, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення.

Рухоме майно - матеріальні об'єкти, які можна вільно переміщувати у просторі без заподіяння їм шкоди. До рухомого майна належить майно, яке не є нерухомим майном, і призначене для використання:

- для особистого використання та для задоволення соціально-культурних (побутових) потреб громадян;

- при здійсненні суб'єктом господарювання своєї господарської (підприємницької) діяльності.

Знищення майна - втрата майном своїх експлуатаційних споживчих якостей, при технічній неможливості їх відновлення або такий його стан, коли необхідні відновлювані витрати дорівнюють або перевищують його дійсну вартість безпосередньо перед настанням страхового випадку.

Пошкодження майна - часткова втрата майном своїх експлуатаційних якостей, що можуть бути відновлені з подальшим використанням майна за своїм призначенням. Застраховане майно вважається пошкодженим, якщо витрати на відновлення з урахуванням вартості залишків майна, що придатні для подальшої експлуатації, не перевищують дійсну вартість пошкодженого майна, яку воно мало безпосередньо перед

настанням страхового випадку.

Викрадення майна (втрата) - незаконне заволодіння третьою особою майном з будь-якою метою.

Знос (знецінення) майна - втрата вартості майна порівняно з вартістю аналогічного нового майна, зумовлена частковою або повною втратою первісних технічних та технологічних якостей майна, внаслідок його експлуатації або старіння.

Ліміт відповідальності Страховика - граничний розмір страхового відшкодування в межах страхової суми, який за згодою сторін може встановлюватись по окремому страховому ризику/випадку та/або по одиниці/ групі застрахованого майна.

Дійсна вартість - вартість відтворення (вартість заміщення) або ринкова вартість майна, визначенні відповідно до умов договору страхування, при цьому:

вартість відтворення - поточна вартість витрат, визначена на дату оцінки, на створення (придбання) в сучасних умовах нового об'єкта, що є ідентичним об'єкту оцінки, з подальшим вирахуванням суми зносу (знецінення);

вартість заміщення - поточна вартість витрат, визначена на дату оцінки, на створення або придбання нового об'єкта, подібного до об'єкта оцінки, який може бути йому рівноцінною заміною, з подальшим вирахуванням суми зносу (знецінення);

ринкова вартість - вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на дату оцінки на ринку внаслідок угоди, для якої характерні такі умови: угоду укладено між непов'язаними сторонами; після відповідного маркетингу та за умови, що кожна із сторін діяла зі знанням справи, розсудливо і без примусу, при цьому угода здійснювалась за типових умов фінансування.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Умови добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб (надалі - Умови) розроблені відповідно до Закону України "Про страхування" та інших нормативних документів чинного законодавства України та Правил добровільного страхування майна від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ № 211-10/06 від 01.03.2006 р. і Правил добровільного страхування майна (крім вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ) № 211-20/06 від 01.03.2006 р. (разом надалі – «Правила»).

1.2. Страховик відповідно до чинного законодавства, Правил і на підставі цих Умов укладає договори добровільного страхування майна (далі – договір страхування) зі Страхувальниками.

1.3. Договір страхування має бути оформлений у письмовій формі. Факт укладання договору страхування може посвідчуватись страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою договору страхування.

2. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ

2.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси, що не суперечать законодавству України, пов'язані з володінням та/або користуванням та/або розпорядженням майном.

2.2. Страхуванню за цими Умовами підлягає нерухоме і рухоме майно, яке Страхувальник надає Страховику на страхування.

2.3. До нерухомого майна відносяться земельні ділянки, приміщення, будівлі та споруди в цілому, а також їх окремі конструктивні частини й елементи (частини будинків, житлові й нежитлові приміщення), а саме наступні групи майна:

2.3.1. Конструктивні елементи приміщень, будівель та споруд: фундамент, стіни, підлога, перекриття, покрівля і т.ін.

2.3.2. Зовнішні інженерні комунікації та обладнання, включаючи системи очищення води, насосне устаткування, підземне устаткування, таке як водопровід, каналізація, водогінні труби та електричні комунікації і т.ін.

2.3.3. Внутрішнє інженерне обладнання та комунікації, включаючи системи та обладнання електро-, газо-, водопостачання, опалення, каналізації, системи пожежегасіння та сигналізації, санітарно-технічне обладнання, тощо.

2.3.4. Оздоблення та обладнання, а саме:

- зовнішнє оздоблення та стаціонарне обладнання, включаючи вхідні двері, в т.ч. замки, ручки, оббивка, вікна зі склом, жалюзі, ґрати і т.ін., оздоблення балконів та лоджій, тощо;

- внутрішнє оздоблення і стаціонарне обладнання, вмонтовані перегородки, включаючи внутрішні столярні вироби, постійне покриття підлоги, стін та стель, в т.ч. підвісні стелі, плінтуси, паркет, ламінат, ковролін, лінолеум і т. ін.; каміни, печі, вбудовані меблі, тощо.

2.3.5. Конструктивні споруди, що знаходяться на земельних ділянках, відведених для Страхувальника, а саме: огорожі, паркани, ворота, доріжки і т.ін.

2.4 До рухомого майна відносяться такі групи майна:

2.4.1. Виробниче / торгівельне технологічне обладнання та устаткування (всі конструктивні елементи та комунікації, включаючи зокрема фундаменти виробничих машин та лінії передачі електроенергії).

2.4.2. Меблі, офісне обладнання, господарський інвентар, предмети інтер'єру, якщо вони не є художньою або антикварною цінністю.

2.4.3. Комп'ютерне обладнання та оргтехніка, електронна та побутова техніка.

2.4.4. Товарно-матеріальні цінності завершеного і незавершеного виробництва (сировина, матеріали та напівфабрикати необхідні для діяльності, виробництва кінцевої продукції, тощо, готова продукція, товари на складі, у торговому залі і т.ін.).

2.4.5. Особисті речі громадян (одяг, взуття, сумки, годинники, вимірвальні, оптичні прилади, фото-, кіноапаратура, килимові вироби, постільна білизна, предмети для

відпочинку (занять спортом) та інше майно домашнього вжитку).

2.4.6. Предмети та системи для забезпечення безпеки (домофони, системи відео спостереження, охоронні системи; сейфи, замки; помпова та газова зброя, мисливська зброя і т.ін.)

2.4.5. Інше рухоме майно належним чином зазначене в договорі страхування.

2.5. В тому випадку, коли кожна одиниця застрахованого майна не вказується в договорі страхування окремо, а вказуються тільки групи майна, що виділяються за класифікаційними ознаками (наприклад, машини та обладнання, товари та запаси і т.ін.), під застрахованим майном розуміються всі предмети, розташовані в місці страхування, які є частиною таких груп майна, включаючи ті, які існували на момент укладання договору страхування, а також ті, які згодом були додані до цієї групи, у тому числі майно третіх осіб, що було передано Страхувальникові на відповідальне зберігання, ремонт і т.ін., якщо воно не є застрахованим за іншим договором страхування.

Якщо застрахованим є майно, передане Страхувальнику на відповідальне зберігання, ремонт і т.ін., то воно вважається застрахованим на користь його власників, якщо договором страхування не передбачене інше.

2.6. Тільки, якщо на це прямо вказано в договорі страхування, на страхування приймаються наступні групи майна:

2.6.1. Рухоме майно, що знаходиться/ зберігається під відкритим небом.

2.6.2. Рукописи, плани, бухгалтерські, ділові книги та інші документи на паперових та електронних носіях.

2.6.3. Літографії, креслення, негативні та позитивні плівки, кліше, виготовлені з метою відтворення.

2.6.4. Моделі, макети, зразки, форми і т.ін.

2.6.5. Готівка в національній та іноземній валюті.

2.6.6. Дорогоцінні метали в зливках і дорогоцінні камені без оправ, вироби з дорогоцінних металів, дорогоцінних та напівдорогоцінних каменів, вироби з хутра.

2.6.7. Цінні папери, акцизні маркі.

2.6.8. Маркі, монети, грошові знаки і бони, малюнки, картини, скульптури або інші колекції, або твори мистецтва, предмети релігійного культу.

2.6.9. Банківські картки та картки експрес-оплати.

2.6.10. Технічні носії інформації комп'ютерних і аналогічних систем, зокрема, магнітні стрічки і касети, магнітні, оптичні диски, блоки пам'яті і т.ін., електронні системи управління та загальні користувальницькі програми.

2.6.11. Об'єкти незавершеного будівництва або монтажу в стані консервації, приміщення, звільнені для капітального ремонту або з інших причин на тривалий строк (більше 60 днів).

2.6.12. Законсервоване виробниче обладнання (яке не використовується тривалий час).

2.6.13. Вибухові речовини. Під вибуховими речовинами розуміють хімічні сполуки або суміші речовин, здатні до швидкої хімічної реакції, що супроводжується виділенням великої кількості тепла або газів і спеціально призначені для проведення вибухів у тій або іншій формі.

2.6.14. Майно, яке знаходиться в місці страхування, але не належить Страхувальнику; власне майно осіб, які працюють у Страхувальника, за виключенням цінних предметів (ювелірних виробів, наручних годинників, тощо), та готівки і транспортних засобів, належних працівникам Страхувальника.

2.6.15. Мережі електропостачання під відкритим небом, включаючи опори, щогли й огорожі.

2.6.16. Обладнання, розташоване на зовнішніх стінах і даху будинків та споруд, наприклад: стаціонарні супутникові, радіо- та телевізійні антени, вивіски, реклами і т.ін.

2.6.17. Тварини, врожай сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень.

2.6.18. Земля, включаючи плідючий прошарок, дорожнє покриття загального користування, залізниці, канали.

2.6.19. Багаторічні насадження.

2.6.20. Транспортні засоби, які не беруть участь у дорожньому русі та знаходяться на території страхування, пересувні машини, самохідна будівельна, сільськогосподарська та інша техніка або машини.

2.6.21. Інше майно, якщо на це прямо вказано в договорі страхування.

2.7. Майно, зазначене в п.2.6. цих Умов вважається застрахованим тільки за умови, якщо на це прямо вказано в договорі страхування з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування таких груп майна.

2.8. Згідно з умовами цих Умов страхуванню не підлягають:

- майно, що знаходиться в стані будівництва або монтажу;
- будівлі та споруди в аварійному або ветхому стані, а також майно, що знаходиться в них, несправне і непридатне до експлуатації майно.
- майно, яке знаходиться в зоні, яка офіційно визнана (або має статус) компетентними державними органами зоною можливого стихійного лиха; якщо таке оголошення було зроблено до укладання договору страхування;
- майно, яке виключено з цивільного обігу або обмежене в обігу згідно з чинним законодавством України (за виключенням випадків, передбачених п. 2.6.13. цих Умов).

3. СТРАХОВІ РИЗИКИ І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК

3.1. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої провадиться страхування, і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

За цими Умовами страховий ризик - це подія, внаслідок настання якої майновим інтересам Страхувальника, що пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, може бути завдано шкоду.

3.2. До страхових ризиків відносяться:

3.2.1. Пожежа.

3.2.2. Удар блискавки.

3.2.3. Вибух.

3.2.4. Падіння літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них.

3.2.5. Стихійні явища:

3.2.5.1. Буря та град.

3.2.5.2. Повінь.

3.2.5.3. Землетрус.

3.2.5.4. Осідання ґрунту.

3.2.5.5. Зсув, обвал.

3.2.5.6. Сніжна лавина.

3.2.5.7. Тиск снігового шару.

3.2.5.8. Інші стихійні явища, якщо на це прямо вказано в договорі страхування з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування.

Страховик відшкодовує збитки у зв'язку з пошкодженням або знищенням застрахованого майна внаслідок стихійних явищ, підтверджених висновком Гідрометцентру або Міністерства з надзвичайних ситуацій України, які вчинили руйнівний вплив, як на застраховане майно, так і на матеріальні об'єкти, що знаходяться поблизу.

Конкретний перелік стихійних явищ, на випадок настання яких провадиться страхування, визначається за згодою сторін та зазначається в договорі страхування.

3.2.6. Пошкодження водою з систем водопостачання, опалення, каналізації та аналогічних систем.

3.2.7. Пошкодження водою зі спринклерних і дренчерних систем

3.2.8. Протиправні дії третіх осіб:

3.2.8.1. Крадіжка з проникненням.

3.2.8.2. Грабіж або розбій.

3.2.8.3. Грабіж або розбій під час транспортування.

3.2.8.4. Умисне знищення або пошкодження застрахованого майна.

3.2.8.5. Хуліганство.

3.2.8.6. Інші протиправні дії третіх осіб якщо на це прямо вказано в договорі страхування з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування.

3.2.9. Наїзд транспортних засобів.

3.2.10. Вплив диму.

3.2.11. Звуковий удар.

3.2.12. Бій скла, дзеркал і вітрин.

3.2.13. Інші ризики зовнішнього впливу.

3.3. Визначення страхових ризиків наведено в Додатку 1 до цих Умов.

3.4. Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремим договором страхування визначається Страхувальником та Страховиком та зазначається в договорі страхування. Кожний з ризиків вважається застрахованим, якщо це прямо зазначено в договорі страхування.

3.5. Страховим випадком є пошкодження, знищення або викрадення майна внаслідок подій, які передбачені договором страхування, мали місце під час дії договору страхування і не підпадають під виключення або обмеження страхування.

Під страховим випадком відповідно до п. 3.2.5.2. - 3.2.5.8., п. 3.2.6, п. 3.2.7., п.п. 3.2.8.4. - 3.2.8.5., п.п. 3.2.9. - 3.2.11. цих Умов розуміють збитки, що виникають із одного застрахованого ризику протягом 72 годин.

3.6. Якщо це передбачено договором страхування, то у разі настання страхового випадку відшкодовуються необхідні та доцільні витрати Страхувальника, здійснені з метою запобігання або зменшення розміру збитків, в т.ч. заходами пожежегасіння, та з метою рятування застрахованого майна.

3.7. За згодою сторін у договорі страхування в межах узгоджених сторонами лімітів відповідальності Страховика може бути передбачено страхування додаткових витрат, безпосередньо пов'язаних зі страхуванням визначеного договором майна та понесених Страхувальником внаслідок настання страхового випадку:

3.7.1. Витрат на розчищення місця настання страхового випадку, включаючи знесення частин застрахованого майна, що залишилися, вивіз сміття, що утворилося внаслідок настання страхового випадку, та інших залишків до найближчого смітника та їх поховання, знищення або спалювання (витрати на розчищення та зламування).

Якщо внаслідок стихійного явища відповідно до п. 3.2.5. цих Умов, місце збитку виходить за межі території страхування, то відшкодовуються лише ті витрати на розчищення, які відносяться до території страхування.

3.7.2. Витрат, понесених внаслідок того, що в процесі відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно перебувало безпосередньо перед моментом настання страхового випадку, або для придбання нового майна, інше майно повинне бути пересунене, змінене або захищене (витрати на переміщення та захист).

Зокрема, під витратами на переміщення та захист розуміють витрати на демонтаж і повторний монтаж машинного обладнання, дроблення, руйнування або відновлення елементів будинку або розширення проходів.

3.7.3. Витрати на відновлення або повторне виробництво папок з документами (файлів), планів, ділових книг, картотек, креслень та іншої документованої інформації (документів), у тому числі на магнітних плівках, дисках, дискетах та інших технічних носіях даних відповідно до п. 5.3.8. цих Умов, включаючи відшкодування вартості самих носіїв даних.

У кожному разі не підлягає відшкодуванню внутрішня цінність такої документованої інформації для Страхувальника.

Якщо відновлення інформації не потрібно, то Страховик відшкодовує тільки вартість самих носіїв інформації.

3.8. Якщо це передбачено договором страхування, Страховик відшкодовує розумні та доцільні витрати Страхувальника, викликані настанням крадіжки з проникненням,

грабежу або розбою відповідно до п. 3.2.8. цих Умов і пов'язані із заміною замків або ключів, крім ключів від сейфів і сейфових кімнат.

3.9. Якщо це передбачено договором страхування, при страхуванні на випадок бою скла відповідно до п.3.2.12. цих Умов, Страховик також відшкодовує витрати, пов'язані з:

- а) тимчасовою заміною розбитого скла у випадку неможливості термінової заміни склом, повністю аналогічним розбитому;
- б) монтажем та демонтажем предметів, що перешкоджають заміні розбитого скла (жалюзі, ґрати тощо);
- в) орендою та монтажем будівельним риштуванням, якщо воно необхідне для заміни скла на верхніх поверхах;
- г) фарбуванням, розписом, гравіруванням або іншою прикрасою розбитого скла;
- д) монтажем та складанням світлових рекламних установок замість розбитих.

4. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. До страхових випадків не відносяться і Страховик не виплачує страхове відшкодування, якщо збитки майновим інтересам Страхувальника спричинені:

4.1.1. Військовими та пов'язаними з ними ризиками:

- війною, вторгненням, ворожими актами або військовими діями (незалежно від того оголошено війну чи ні), громадянською війною, страйком чи громадським заворушенням;
- відчуженням майна в результаті конфіскації, експропріації або ревізиції будь-яким законно сформованим органом влади; знищенням або пошкодженням майна за розпорядженням військової або цивільної влади;
- заколотом, військовим або народним повстанням, бунтом, революцією, громадським заворушенням в масштабах або з кількістю учасників, що може бути прирівняне до повстання, узурпацією влади, введенням військової влади або військового положення або стану облоги, або будь-якою подією або причиною, результатом якої стало оголошення військового положення або стану облоги.

4.1.2. Будь-якими військовими маневрами, навчаннями або іншими військовими заходами та/або їхніми наслідкам, дією мін, торпед, бомб та/або інших знарядь війни, вибуховими речовинами, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.1.3. Протизаконними діями або бездіяльністю державних органів та органів місцевого самоврядування, в тому числі внаслідок видання протизаконних документів та/або розпоряджень.

4.1.4. Терористичними актами, а саме: здійсненням навмисних протиправних дій (вибух, підпал, аварія або інші дії) однією або кількома особами, які діють самостійно або за дорученням або у зв'язку з будь-якою організацією, яка використовує насилля для досягнення політичних та інших цілей шляхом заподіяння майнової шкоди, залякування населення або застосування впливу на прийняття рішення органами влади.

Виключаються також збитки, пошкодження, видатки або витрати будь-якого характеру, які безпосередньо або опосередковано спричинені, є наслідком або пов'язані з будь-якими діями спрямованими на контроль, запобігання, придушення/пригнічення або здійснені в будь-якому зв'язку з терористичним актом.

4.1.5. Ризиками ядерної енергії, радіації та/або радіоактивного забруднення:

- прямий або непрямий вплив ядерної енергії у будь-якій формі – атомного вибуху, радіації або радіоактивного зараження, пов'язаних із будь-яким застосуванням атомної енергії та/або використанням матеріалів, що розщеплюються;

Не відшкодовуються збитки від пошкодження та/або знищення майна, які безпосередньо або опосередковано спричинені, заподіяні або збільшені внаслідок:

- дії іонізуючого випромінювання або забруднення від радіоактивності будь-якого ядерного палива, або відходів, або згоряння ядерного палива;
- дії радіоактивних, токсичних, вибухових або інших небезпечних або забруднюючих

властивостей будь - якого ядерного реактора або інших ядерних агрегатів або їх ядерних компонентів;

- дії будь-якої військової зброї, де використовується атомне або ядерне розщеплення та/або синтез або інші подібні реакції або радіоактивні сили або матеріали.

4.1.6. Будь-якого роду забрудненням або зараженням хімічними або біологічними речовинами та/або матеріалами.

4.1.5. ІТ – ризиками, тобто руйнуванням, пошкодженням, знищенням або спотворенням інформації, кодів, програм або програмного забезпечення, а також будь-які збої у роботі комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення або вбудованих мікросхем, якщо це не є результатом фізичного пошкодження застрахованого майна внаслідок застрахованих ризиків.

4.2. До страхових випадків не відносяться, і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки Страхувальника, пов'язані з подією, що:

4.2.1. Не обумовлена, як страховий ризик в договорі страхування, та/або мала місце до початку дії договору страхування чи після його закінчення.

4.2.2. Відбулася поза вказаним в договорі страхування постійним місцезнаходженням застрахованого майна (територією страхування).

4.2.3. Спричинена навмисними діями, наміром або грубою необережністю Страхувальника (Вигодонабувача), членів його сім'ї, осіб, які з ним проживають у застрахованих приміщеннях та/або осіб, які працюють у нього, його представників, або осіб, які пов'язані з ним умовами будь-яких договорів, та несуть згідно таких договорів відповідальність за збереження та/або дотримання відповідних умов експлуатації застрахованого майна.

4.2.4. Викликана обставинами, про які Страхувальник знав або повинен був знати, але не вжив усіх від нього залежних заходів для запобігання страхового випадку.

4.2.5. Викликана шумуванням, гниттям, зносом, корозією, окислюванням, бродінням або іншими природними властивостями (процесами), що притаманні застрахованому майну, або пошкодженням гризунами, комахами, цвіллю, грибок.

4.2.6. Спричинена вогнем через тління, підземним вогнем (горіння торфовищ, вогнем вулканічного походження або пожежею на вугільній шахті чи на нафтовій свердловині), процесами ферментації, включаючи природну ферментацію речовин, промислову ферментацію, що застосовується у ряді виробничих процесів.

4.2.7. Викликана неготовністю чи підготовчими роботами до експлуатації будівель, споруд та/або майна, що знаходиться в них, включаючи проведення будівельно-монтажних робіт, капітального ремонту будівель та/або споруд, використання та установки машин та/або устаткування при проведенні цих робіт, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.2.8. Спричинена обвалом, руйнуванням, пошкодженням застрахованих будівель та/або споруд (в т.ч. майна, що знаходиться в них), якщо це не викликано страховим випадком; а саме: через їхню старість, ветхість, знос, часткове руйнування або пошкодження внаслідок тривалої експлуатації, неспроможністю Страхувальника підтримувати застраховане майно в належному стані, в т.ч. через довготривале накопичення маси снігу/льоду на даху.

4.2.9. Викликана помилками в проектуванні, будівництва, монтажу, неякісним виконанням робіт або дефектами (недоліками) матеріалів.

4.2.10. Спричинена крадіжкою або розкраданням майна під час або безпосередньо після страхового випадку, передбаченого договором страхування, іншого ніж п.п. 3.2.8.1., 3.2.8.2. цих Умов.

4.3. Не підлягають відшкодуванню:

- штрафи, пені й інші стягнення;
- витрати з відшкодування моральної шкоди;
- шкода, завдана навколишньому природному середовищу;
- шкода, завдана життю, здоров'ю та/або майну третіх осіб.

4.4. Додаткові виключення із страхових випадків та обмеження страхування в залежності від страхових ризиків наведені в Додатку 1 до цих Умов.

4.5. При укладанні договору страхування можуть передбачатись додатково інші особливі виключення із страхових випадків та/або обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству та цим Умовам і зазначені у договорі страхування.

4.6. Окремі виключення із числа перелічених у п.п. 4.1. - 4.4. цих Умов можуть бути скасовані за особливих умов, передбачених договором страхування.

5. СТРАХОВА СУМА. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ. ФРАНШИЗА

5.1. Розмір страхової суми визначається за взаємною згодою між Страховиком і Страхувальником на момент укладання договору страхування. Страхова сума щодо застрахованого майна встановлюється в розмірі, що не перевищує його дійсної вартості. Відповідальність за точність інформації, необхідної для визначення дійсної вартості майна, несе Страхувальник.

5.2. У договорі страхування за згодою сторін можуть встановлюватися страхові суми (ліміти відповідальності), як на окремі одиниці, групи, види застрахованого майна, так і за окремими страховими ризиками і випадками, за групами застрахованих витрат.

5.3. Якщо інше не передбачено договором страхування, дійсна вартість майна визначається:

5.3.1. Для будівель та споруд - в розмірі проектної вартості будівництва цілком аналогічної за своїми проектними характеристиками та якості будівельних матеріалів будівлі або споруди, за вирахуванням зносу.

5.3.2. Для приміщень - у розмірі ринкової вартості приміщення, аналогічного застрахованому за призначенням, площею, плануванням, зносом та фізичним станом, розміщеному в цій місцевості (населеному пункті, районі населеного пункту).

5.3.3. Для оздоблення будівель, споруд, приміщень - у розмірі витрат, необхідних для повторного проведення оздоблювальних робіт (включаючи вартість матеріалів) за обсягом та якістю, що відповідає застрахованому оздобленню за вирахуванням зносу.

5.3.4. Для машин та обладнання - у розмірі витрат, що необхідні для придбання цілком аналогічних за призначенням та експлуатаційно-технічними характеристиками нових машин та обладнання (включаючи витрати на перевезення, монтаж, оплату митних платежів та зборів, інші обов'язкові платежі), за вирахуванням суми, на яку зменшилась вартість застрахованих машин та обладнання внаслідок їх зносу.

5.3.5. Для меблів, офісного обладнання, інвентарю, предметів інтер'єру, комп'ютерного обладнання та оргтехніки, електронної та побутової техніки, особистих речей - у розмірі вартості придбання аналогічних нових предметів, за вирахуванням суми їх зносу внаслідок експлуатації.

5.3.6. Для товарних і матеріальних цінностей:

- виготовлених Страхувальником (як завершеного, так і незавершеного виробництва)
- виходячи з сукупних витрат на їх повторне виробництво, включаючи витрати на придбання сировини, напівфабрикатів та транспортні витрати (фрахт, витрати на страхування вантажів, митні платежі та збори), але не вище їх продажної ціни;
- придбаних Страхувальником для наступного продажу, для сировини та матеріалів, закуплених Страхувальником - у розмірі вартості придбання аналогічних товарів, включаючи транспортні витрати (фрахт, витрати на страхування вантажів, митні платежі та збори);
- у випадку, якщо товар вже проданий (готовий або незавершений) - у розмірі ринкової вартості за вирахуванням не зроблених витрат на упакування та транспортування.

5.3.7. Для цінних паперів - у розмірі витрат на їх перевипуск та друккування.

5.3.8. Для носіїв даних, електронних систем управління або загальних користувальницьких програм, за виключенням даних, що містилися в них, - у розмірі

витрат на відновлення носіїв даних і інсталяцію (установку) програм (крім витрат на відновлення самих даних).

5.3.9. Для інших груп майна, які можуть бути застрахованими на особливих умовах, – згідно умов, викладених в договорі страхування.

5.4. Страхова сума є максимальною сумою, що може бути виплачена Страхувальнику за сукупністю всіх страхових випадків, що відбулися протягом дії договору страхування із застрахованим майном, у відношенні якого вона встановлена, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

5.5. Якщо за будь-яких причин, в тому числі за домовленістю сторін, страхова сума, зазначена в договорі страхування, менше дійсної вартості майна (страхування в частці) на момент настання страхового випадку, то Страховик виплачує страхове відшкодування в такому ж співвідношенні до розміру збитку, як страхова сума, що зазначена в договорі страхування, співвідноситься до дійсної вартості такого майна на дату настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування (умови виплати «Пропорційна виплата»).

5.6. Якщо це зазначено в договорі страхування, окреме майно та/або витрати можуть бути застраховані на умовах виплати «По першому ризику». У такому випадку відносно застрахованого майна (витрат) при визначенні суми страхового відшкодування не враховується відношення страхової суми до дійсної вартості на момент страхового випадку.

5.7. Якщо майно застраховане у кількох страховиків, і загальна страхова сума перевищує дійсну вартість майна, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсної вартості майна.

При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.

5.8. Страховик несе відповідальність за договором страхування в розмірі прямого дійсного збитку, нанесеного майновим інтересам Страхувальника (Вигодонабувача) та в межах страхових сум (лімітів відповідальності Страховика), визначених в договорі страхування, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

5.9. Страховик не несе відповідальності і не відшкодовує ту частину збитків, що перевищує страхову суму (відповідний ліміт відповідальності) за договором страхування.

5.10. Протягом строку дії договору страхування страхова сума може бути змінена за згодою сторін.

5.11. У разі виплати страхового відшкодування страхова сума зменшується на розмір виплаченого відшкодування, якщо інше не передбачено договором страхування. Страхова сума вважається зменшеною з дати настання страхового випадку. У разі відновлення або заміни пошкодженого майна Страхувальник має право за додатковий платіж відновити (змінити) страхові суми в межах дійсної вартості майна.

5.12. Якщо страхова сума виявиться більше дійсної вартості застрахованого майна, Страховик несе відповідальність в тій частині страхової суми, що не перевищує його дійсної вартості.

5.13. Страхувальник зобов'язаний внести Страховику страховий платіж в якості плати за страхування. Страховий платіж визначається згідно зі страховим тарифом, розмір якого встановлюється у договорі страхування залежно від об'єкту страхування, прийнятих на страхування ризиків, страхових сум, розміру франшизи, строку страхування та інших чинників в залежності від конкретних умов страхування.

Страховий тариф встановлюється в відсотках від страхової суми. Базові страхові тарифи, що застосовуються за цими Умовами, зазначені в Додатку 10 до цих Умов.

5.14. При необхідності страхування на строк менше одного року (короткострокове страхування) страховий платіж обчислюється в процентах від страхового платежу, розрахованого на рік і визначається за таблицею, наведеною у Додатку 10 до цих Умов.

5.15. Страховий платіж може бути сплачений готівкою в касу Страховика або безготівковим перерахуванням на поточний рахунок Страховика (його

представника).

5.16. Страхувальники - резиденти згідно з укладеним договором страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник - нерезидент - у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

5.17. Зазначений в договорі страхування страховий платіж за узгодженням сторін може сплачуватися одноразово або частинами. Конкретні умови та строки сплати страхового платежу встановлюються договором страхування. Договір страхування набирає чинності за умови сплати Страхувальником страхового платежу або першої його частини в строки, зазначені в договорі страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

5.18. При здійсненні виплати страхового відшкодування внаслідок настання страхового випадку за договором страхування зі сплатою страхового платежу частинами, Страховик утримує частку страхового відшкодування у розмірі несплаченого страхового платежу в рахунок сплати несплачених Страхувальником частин страхового платежу за період дії договору страхування, якщо інше не передбачене договором страхування або домовленістю Сторін у письмовій формі.

5.19. Договором страхування може бути передбачена безумовна та/або умовна франшиза, вид і розмір якої визначається за згодою сторін:

5.19.1. За безумовної франшизи розмір франшизи в усіх випадках вираховується (віднімається) при розрахунку страхового відшкодування з розміру страхового відшкодування належного до сплати Страхувальнику.

5.19.2. За умовної франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збиток, що не перевищує розмір встановленої франшизи, і відшкодовує збиток цілком, якщо його розмір перевищує встановлену франшизу.

5.20. Франшиза може встановлюватися загальна за договором страхування, за кожним видом (групою) застрахованого майна, страховим ризиком, збитком.

5.21. Якщо протягом строку дії договору страхування мали місце кілька страхових випадків, розмір франшизи вираховується при розрахунку страхового відшкодування за кожним та будь-яким випадком, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

5.22. Розмір франшизи може встановлюватися за згодою сторін у відсотках від страхової суми або в абсолютній грошовій величині.

6. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, СТРОК ДІЇ, УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

6.1. Договір страхування може бути укладений тільки на користь особи, що має оснований на законі, іншому правовому акті або договорі інтерес у збереженні прийнятого на страхування майна (власника, орендаря, заставодержателя, особи, що розпоряджається майном на правах господарського відання або оперативного керування і т.ін.).

6.2. Для укладання договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву, за формою, яка встановлена Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування. Заява повинна містити усі необхідні, на думку Страховика, відомості про об'єкт, що заявляється на страхування, і підписана Страхувальником.

6.2. При укладанні договору страхування Страхувальник на вимогу Страховика повинен надати:

- документи для визначення дійсної вартості майна, що заявляється на страхування;
- документи, що підтверджують право Страхувальника (Вигодонабувача) на володіння, користування або розпорядження майном, тобто свідчать про майновий інтерес Страхувальника (Вигодонабувача) щодо майна, яке пропонується на страхування;
- інші документи на запит Страховика.

6.3. Подання заяви на страхування не зобов'язує жодну із сторін укласти договір

страхування. Однак, якщо договір страхування буде укладено, всі відомості щодо об'єкту страхування, які були наведені в заяві на страхування, формують основні дані укладеного договору. Страхувальник несе відповідальність за достовірність наданих ним даних.

6.4. При укладанні договору страхування Страхувальник зобов'язаний сповістити Страховика про усі відомі йому обставини, що мають суттєве значення для визначення ступеня страхового ризику щодо заявленого на страхування майна, а також письмово дати відповіді на усі поставлені йому Страховиком запитання з метою визначення ступеня ризику у відношенні майна, що страхується. Якщо після укладання договору страхування буде встановлено, що Страхувальник повідомив свідомо невірні відомості, Страховик має право відмовити у страховій виплаті.

6.5. Страхувальник має право при укладанні договору страхування призначити громадян або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків внаслідок настання страхового випадку для отримання страхового відшкодування.

В цьому разі треба довести наявність у Вигодонабувача майнового інтересу до застрахованого майна.

6.6. На підставі даних, отриманих від Страхувальника, Страховик приймає рішення про укладання договору страхування. Договір страхування укладається шляхом його підписання сторонами.

6.7. У випадку втрати оригіналу договору страхування в період його дії Страховик видає Страхувальнику дублікат.

6.8. Договір страхування набирає чинності з 00 годин дня, зазначеного в договорі страхування, як день початку дії договору страхування, але не раніше 00 годин дня, наступного за днем надходження на рахунок або внесення в касу Страховика страхового платежу (першої його частини), якщо інше не передбачене договором страхування.

6.9. Дія договору страхування закінчується о 24-00 годині дати, визначеної в договорі страхування як дата закінчення дії договору страхування.

6.10. Строк дії договору страхування встановлюється за згодою сторін і зазначається в договорі страхування.

6.11. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

- закінчення строку дії договору страхування;
- виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
- несплати Страхувальником страхового платежу у встановлені договором строки. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.
- ліквідації Страхувальника - юридичної особи, за винятком випадків, передбачених ст. 23 Закону України "Про страхування";
- ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;
- прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним;
- втрати Страхувальником майнового інтересу до об'єкту страхування з документально підтвердженої дати цих змін, якщо інше не передбачено договором страхування;
- у інших випадках, передбачених чинним законодавством України або договором страхування.

6.12. Дію договору страхування також може бути припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами договору страхування.

Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, ніж за тридцять днів до дати припинення договору, якщо інше ним не передбачено.

6.13. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії договору, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, та фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж повністю.

6.14. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу та виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

6.15. У випадку дострокового припинення дії договору страхування повернення страхового платежу не може бути здійснено в іншій формі, ніж та, в якій був сплачений платіж (безготівковий або готівковий розрахунок).

6.16. У договорі страхування за погодженням сторін може бути передбачено, що окремі положення цих Умов не включаються в договір страхування і не діють в конкретних умовах страхування.

7. ТЕРИТОРІЯ СТРАХУВАННЯ

7.1. Територія страхування визначається при укладанні договору страхування і вказується в ньому.

7.2. Майно вважається застрахованим тільки під час його знаходження на території страхування. Територією страхування вважається територія, зазначена в договорі страхування. При цьому відносно різних груп застрахованого майна та різних ризиків можуть встановлюватися свої території страхування.

Територією страхування вважається зазначена в договорі страхування:

- для будинків, споруд або товару на відкритій обгородженій площадці - територія земельної ділянки, на якій знаходиться застраховане майно Страхувальника;
- для будівельної та сільськогосподарської техніки (пересувні машини), не зареєстрованої в ДАІ, - територія будівельного майданчика або іншого місця експлуатації в межах одного населеного пункту;
- для майна під час транспортування, відповідно до п. 3.2.8.3. цих Умов, - маршрут проходження транспортного засобу;
- для іншого рухомого майна - територія будинку (приміщення).

7.3. Майно, що переміщується з території страхування внаслідок настання або безпосередньо перед неминучим настанням страхового випадку, також покривається страхуванням у випадку знищення, пошкодження або втрати в ході такого переміщення.

7.4. Якщо інше не передбачено в договорі страхування, то рухоме та нерухоме майно, вважається застрахованим тільки в тому разі, коли воно знаходиться в місці (території) страхування за зазначеною в договорі страхування адресою.

У разі, якщо подія, що може бути визнана страховим випадком, настала щодо застрахованого майна, що в момент настання такої події знаходилося поза місцем (територією) страхування, така подія може бути не визнана Страховиком страховим випадком, а останній звільняється від обов'язку сплачувати страхове відшкодування.

7.5. За особливою згодою Сторін договором страхування може бути передбачене страхування окремих груп майна (зокрема, переносного або пересувного встаткування) поза територією будинку (приміщення) або земельної ділянки, на якому розташоване основне майно Страхувальника. У цьому випадку, якщо договором страхування не передбачене інше, територією страхування є територія України.

Страховання відповідно до даного пункту не поширюється на ризики грабежу або розбою (п. 3.2.8.2 цих Умов), інші ризики зовнішнього впливу (п. 3.2.13. цих Умов), а також на ризик будь-якого виду розкрадання майна з автотранспортних засобів та/або інших сховищ, якщо інше не передбачено договором страхування.

8. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ЗМІНА СТУПЕНЯ РИЗИКУ

8.1. Зміни умов договору страхування в період його дії (зміни страхової суми, місця страхування і т.ін.) вносяться за згодою сторін шляхом укладання додаткової угоди до договору страхування або переукладання договору страхування.

8.2. Додаткова угода є невід'ємною частиною договору страхування і складається у формі та кількості примірників договору страхування.

8.3. Зміною ступеня ризику вважається будь-яка зміна даних або/та обставин, які надані Страхувальником в заяві на страхування, такі факти або події стосовно Страхувальника (Вигодонабувача) та майна, прийнятого на страхування, що мають вплив на характер володіння, користування або розпорядження майном, наприклад: зміну власника майна, передачу застрахованого майна в оренду, іпотеку, заставу, про знос, перебудову, капітальний ремонт, реконструкцію будівель та споруд, зупинення господарської діяльності підприємства або істотну зміну її характеру, часткову або повну заміну обладнання, зміну режиму безпеки, пошкодження або знищення майна незалежно від того, чи підлягають збитки відшкодуванню, і т. ін.

8.4. Якщо Страхувальник порушує встановлені чинним законодавством та нормативними актами правила пожежної безпеки, охорони майна, безпеки проведення робіт або інші аналогічні норми або, якщо такі порушення здійснюються з відома Страхувальника, то такі порушення розглядаються як обставини, що призводять до підвищення ступеню ризику.

8.5. Страхувальник зобов'язаний негайно, але не пізніше ніж протягом 3 (трьох) робочих днів, як тільки йому стане відомо про зміну ступеня ризику або інших суттєвих обставин щодо об'єкту страхування, (якщо інший строк не передбачений договором страхування) повідомити про це Страховика у письмовій формі. Страхувальник не має права розпочинати або виконувати будь-які дії, що підвищують ступінь страхового ризику до узгодження таких дій зі Страховиком.

8.6. У разі надходження такого повідомлення Страховик у п'ятиденний строк приймає рішення про внесення змін в договір страхування або про дострокове припинення його дії та письмово повідомляє про це Страхувальника, якщо інше не передбачено договором страхування.

8.7. У випадку підвищення ступеня ризику Страховик має право вимагати зміни умов договору страхування. Якщо підвищення ступеня ризику вимагає підвищення розміру страхового платежу, то Страховик приймає рішення про внесення змін до договору страхування або припинення його дії.

У випадку прийняття рішення про внесення змін до договору страхування Страховик пропонує Страхувальнику укласти відповідну додаткову угоду до договору страхування та сплатити додатковий страховий платіж. Страхувальник має підписати додаткову угоду до договору страхування та сплатити додатковий страховий платіж протягом 5 (п'яти) календарних днів (якщо інше не передбачено умовами договору страхування) або припинити дію договору страхування.

У разі відмови Страхувальника Страховик має право достроково припинити дію договору страхування на підставі невиконання Страхувальником умов договору страхування відповідно до цих Умов.

8.8. Якщо ступінь ризику підвищиться, а Страхувальник не сповістить про це Страховика у строк, визначений даними Умовами та/або договором страхування, і таке підвищення ступеню ризику призведе до настання страхового випадку або збільшення розміру збитку, то Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування по такому страховому випадку або відповідно зменшити розмір страхового відшкодування.

9. ПРАВИЛА ТА НОРМИ БЕЗПЕКИ

9.1. Якщо інше не передбачено договором страхування, Страхувальник зобов'язаний:

а) дотримувати всіх заходів безпеки, встановлених законом, іншими нормативними актами або правилами, а також тими, що зазначені в договорі страхування.

Допускаються відхилення від правил безпеки, затверджені державним наглядовим органом.

б) тримати в справному стані застраховане майно, особливо, установки та машини, з'єднані із системою водопостачання, опалення, каналізації; дахи та обладнання, встановлене на зовнішній стороні будинку. Негайно ремонтувати їх у випадку пошкодження.

в) дотримувати заходів по захисту даних відповідно до правил і інструкціями виробника.

г) у випадку страхування від стихійних явищ (п. 3.2.5. цих Умов):

- тримати водостоки вільними;
- складувати майно, що зберігається нижче поверхні землі, на висоті не менш 12 см. від підлоги або на інший погодженій з Страховиком висоті.

д) у випадку страхування від Пошкодження водою з систем водопостачання, опалення, каналізації та аналогічних систем (п. 3.2.6. цих Умов); Пошкодження водою зі спринклерних і дренчерних систем (п. 3.2.7. цих Умов):

- регулярно робити обходи приміщень, що не використовуються або закриті, або звільнити від води (злити воду із труб та ємностей) і утримувати в такому стані всі водоносні спорудження та пристрої в цих приміщеннях;
- у холодну пору року в достатній мірі опалювати та регулярно робити обходи всіх приміщень, або звільнити від води (злити воду із труб і ємностей) і утримувати в такому стані всі водоносні спорудження й пристрої в неопалюваних приміщеннях;
- складувати майно, що зберігається нижче поверхні землі, на висоті не менш 12 см. від підлоги або на інший погодженій з Страховиком висоті.

е) у випадку страхування від крадіжки з проникненням (п. 3.2.8.1. цих Умов), у неробочий час:

- закривати належним чином входні двері, вікна та інші отвори.

Якщо Страхувальнику належить тільки частина приміщень або сховищ на території страхування, то це положення відноситься тільки до цих приміщень (сховищ).

9.2. Якщо інше не передбачено договором страхування, у відношенні заявлених Страхувальником заходів охорони та пожежного захисту повинні виконуватися наступні вимоги:

а) Засоби пожежогасіння.

Засоби пожежогасіння (вогнегасники, спринклери, дренчери) повинні бути встановлені, перевірені та підтримуватися в робочому стані.

б) Цілодобова охорона території страхування.

Охорона повинна здійснюватися 24 години на добу 7 днів у тиждень.

в) Системи охоронної та пожежної сигналізації:

- системи охоронної та пожежної сигналізації повинні перевірятися, підтримуватися в робочому стані, вчасно включатися або бути включеними постійно, залежно від режиму їх використання;
- пульти охоронної та пожежної сигналізації повинні перебувати під постійним спостереженням.

9.3. При невиконанні Страхувальником вимог, передбачених пп. 9.1.-9.2. цих Умов, у випадку настання події, що може бути підставою для пред'явлення Страховику вимоги про виплату страхового відшкодування, така подія не визнається страховим випадком, і збитки Страхувальника не підлягають відшкодуванню Страховиком.

9.4. У випадку страхування товарних запасів Страхувальник зобов'язаний вести облік товарів на складі (у торговельному залі). При настанні страхового випадку Страховику повинні бути представлені відповідні дані обліку про наявність та рух товарів. Ненадання

цих даних дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування по страховому випадку відносно цих товарів.

10. ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ СТОРІН

10.1. Сторони зобов'язані дотримуватись умов договору страхування та цих Умов.

10.2. Страхувальник має право:

10.2.1. Отримати страхове відшкодування при настанні страхового випадку в строки та у порядку, передбачених цими Умовами та договором страхування.

10.2.2. На зміну умов договору страхування та на дострокове припинення дії договору страхування на умовах, передбачених цими Умовами та договором страхування.

10.2.3. У випадку втрати договору страхування у період його дії звернутися до Страховика з письмовою заявою на видачу його дубліката.

10.2.4. Призначати в договорі страхування громадян або юридичних осіб (Вигодонабувача), які можуть зазнати збитків внаслідок настання страхового випадку для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.2.5. Оскаржити в порядку, передбаченому чинним законодавством України, відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування або розмір виплаченого страхового відшкодування.

10.2.6. Самостійно визначати перелік майна, що передається на страхування, і страхові ризики.

10.3. Страхувальник зобов'язаний:

10.3.1. При укладанні договору страхування надати Страховику всю необхідну достовірну інформацію, яка має суттєве значення для оцінки страхового ризику та укладання договору страхування.

10.3.2. Повідомляти Страховика про всі договори страхування, що укладені раніше або укладаються щодо цього об'єкта страхування.

10.3.3. Вчасно сплачувати страхові платежі в розмірі і порядку, що обумовлені договором страхування.

10.3.4. При зміні ступеня ризику або інших істотних обставин щодо об'єкту страхування, при виявленні будь-яких обставин, що призвели чи можуть призвести до настання страхового випадку, протягом 3 (трьох) робочих днів, якщо інше не обумовлено договором страхування, письмово сповістити про них Страховика.

10.3.5. Вживати усіх можливих заходів та дій з метою запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання події, що може бути визнана страховим випадком.

10.3.6. негайно, впродовж 72 годин, якщо цьому не перешкоджали об'єктивні причини, в письмовій формі інформувати Страховика про настання події, що може бути визнана страховим випадком і діяти відповідно до Розділу 11 цих Умов, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.3.7. Використовувати майно за прямим призначенням, забезпечувати йому відповідні умови зберігання, експлуатації, охорони та обслуговування, забезпечувати та дотримуватись встановлених законами або іншими нормативними актами правил і норм протипожежної безпеки.

10.3.8. Вести облік застрахованого майна, мати можливість зберігати копії бухгалтерських документів окремо (не в місці страхування) з метою мінімізації вірогідності їхнього знищення або втрати разом із застрахованим майном, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.3.9. Дотримуватись конфіденційності у взаємовідносинах зі Страховиком, не допускати передачі інформації, що є комерційною таємницею, третім особам.

10.3.10. Ознайомити своїх представників та Вигодонабувача з умовами договору страхування.

10.3.11. Повернути страхове відшкодування, що вже виплачене Страхувальнику у

випадку отримання останнім відшкодування за збиток, нанесений майну, від третіх осіб або при виникненні відповідних обставин, передбачених чинним законодавством України або цими Умовами, договором страхування, що позбавляють Страхувальника права на отримання страхового відшкодування, протягом строку, передбаченого цими Умовами та договором страхування.

10.4. Страхувальник має право:

10.4.1. Перевіряти достовірність наданих йому Страхувальником відомостей, вимагати додаткові документи, що мають значення для визначення ступеня ризику, а також перевіряти документацію Страхувальника в частині, що стосується договору страхування у будь-який момент строку його дії.

10.4.2. Здійснювати огляди місця страхування при укладанні договору страхування та під час його дії, повідомляти Страхувальника про виявлені несприятливі обставини і давати рекомендації з метою запобігання страхових випадків.

10.4.3. У випадку підвищення ступеня ризику, щодо об'єкту страхування запропонувати Страхувальнику внести зміни в договір страхування, включаючи сплату додаткового страхового платежу або припинити дію договору страхування після відмови Страхувальника на умовах, передбачених цими Умовами та договором страхування.

10.4.4. Самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку: вимагати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту та обставин страхового випадку або розміру страхового відшкодування включаючи, інформацію, що є комерційною таємницею; розпочати огляд пошкодженого або знищеного майна, не чекаючи повідомлення Страхувальника про збиток.

10.4.5. Робити запити у компетентні органи для надання ними відповідних документів та інформації, що підтверджують факт і причину настання страхового випадку.

10.4.6. Брати участь у заходах щодо зменшення збитків, у рятуванні та збереженні застрахованого майна, здійснюючи і вказуючи для цього способи та заходи, але ці дії Страхувальника або його представників не можуть розглядатися як визнання події страховим випадком.

10.4.7. При виплаті страхового відшкодування утримати зі Страхувальника неоплачену частину страхового платежу, якщо інше не передбачено умовами договору страхування або домовленістю Сторін у письмовій формі.

10.4.8. Відмовити у виплаті страхового відшкодування або відстрочити його виплату у випадках, передбачених цими Умовами та/або договором страхування.

10.4.9. На зміну умов договору страхування та/або на дострокове припинення дії договору страхування на умовах, передбачених цими Умовами та договором страхування.

10.4.10. Вимагати повернення страхового відшкодування, що вже виплачене Страхувальнику у випадку отримання Страхувальником відшкодування за збиток, нанесений майну, від третіх осіб або при виникненні відповідних обставин, передбачених чинним законодавством України або цими Умовами, договором страхування.

10.5. Страхувальник зобов'язаний:

10.5.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування.

10.5.2. Протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

10.5.3. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або при збільшенні вартості застрахованого майна переукласти зі Страхувальником договір страхування.

10.5.4. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений цими Умовами та/або договором страхування строк. У разі порушення цього строку сплатити Страхувальнику пеню, розмір якої визначається умовами договору страхування.

10.5.5. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування.

10.5.6. У випадку відмови у виплаті страхового відшкодування письмово сповістити Страхувальника з мотивованим обґрунтуванням причин відмови.

10.5.7. Тримати в таємниці відомості про Страхувальника та його майновий стан за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

10.6. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Страхувальника (Вигодонабувача, якщо він підписав договір страхування) та Страховика. Якщо інше не передбачено договором страхування, вчинення Вигодонабувачем діяльності (дій або бездіяльності) породжує ті ж самі правові наслідки, як би така діяльність (дії або бездіяльність) була вчинена Страхувальником.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

11.1. У разі настання передбаченої договором страхування події, яка призвела до збитків і може бути визнана страховим випадком, Страхувальник зобов'язаний:

11.1.1. негайно повідомити про це відповідні компетентні органи (пожежну охорону, аварійні служби, МВС, МНС і т.ін.), як цього вимагають обставини і наслідки події.

11.1.2. Вживати усіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення збитків, для рятування майна.

11.1.3. Негайно, але в будь-якому разі не пізніше 72 годин, якщо інший строк не передбачений договором страхування, інформувати Страховика або його представника про факт та обставини події, яка може бути визнана страховим випадком, отримати та виконувати його рекомендації щодо своїх подальших дій.

11.1.4. Не чекаючи прибуття на місце настання події представників Страховика, працівників міліції або представників інших компетентних органів, зібрати доступну попередню інформацію щодо причин та обставин виникнення збитку (наприклад, скласти акт довільної форми за участю місцевої адміністрації, представників інших офіційних органів, а також за участю очевидців (свідків) події, що відбулася, по можливості зафіксувати картину збитку за допомогою фото-, кіно- або відеозйомки) і передати її Страховику з метою наступного більш правильного і об'єктивного офіційного розслідування причин та розміру збитку.

11.1.5. Зберігати незмінними пошкоджене майно, місце події, оточуючі предмети і т. ін., які будь-яким чином пов'язані з подією, яка може бути визнана страховим випадком, до їх огляду представником Страховика, за виключенням випадків, коли зміна стану місця настання події, пошкодженого майна, оточуючих предметів і т. ін. здійснюється на вимогу державних або інших органів, в компетенції яких знаходяться такі події, виходячи із міркувань безпеки і зменшення розмірів збитків або за згодою Страховика, а також через 5 (п'ять) діб, якщо інший строк не передбачений договором страхування, з дня письмового повідомлення Страховика про настання події, яка може бути визнана страховим випадком.

11.1.6. Надати Страховику або його представникам можливість проводити огляд пошкодженого застрахованого майна, розслідування обставин і причин події, яка може бути визнана страховим випадком, та встановити розмір збитку, брати участь у заходах щодо зменшення збитку, а також надати всю інформацію, яка має відношення до цієї події.

11.1.7. Повідомити (надати) Страховику всю інформацію, яка має відношення до даного страхового випадку, вжити заходів до збору і передачі Страховику всіх необхідних документів для прийняття рішення про розмір заподіяного збитку, про виплату страхового відшкодування та для забезпечення права вимоги до винної сторони.

11.1.8. Надати Страховику опис пошкодженого, знищеного та/або викраденого майна в узгоджені зі Страховиком строки з зазначенням його вартості у цінах на дату настання страхового випадку, якщо договором страхування не передбачено інше, інші документи,

передбачені Розділом 12 цих Умов.

11.2. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника при настанні страхового випадку.

12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

12.1. Визнання події страховим випадком проводиться Страховиком на підставі наступних документів, які надаються Страхувальником (Вигодонабувачем) протягом 90 календарних днів з дня настання страхового випадку (якщо інше не передбачено договором страхування):

- письмового повідомлення Страхувальника про настання події, що може бути визнана страховим випадком;
- оригіналу договору страхування, що належить Страхувальнику;
- документів, що підтверджують право Страхувальника на володіння, користування та розпорядження застрахованим майном;
- документів, які підтверджують факт настання і причини страхового випадку та осіб винних в заподіянні збитку, якщо звернення до відповідних органів (установ) для отримання таких документів вимагають обставини настання події, що може бути визнана страховим випадком. Залежно від характеру події і її обставин такими документами можуть бути документи відповідної компетентної установи чи організації, наприклад, довідки органів пожежної охорони, метеорологічної або сейсмічної служби, відомчої аварійної служби газу, електромереж, слідчих органів МВС, МНС та ін.;
- копії постанови про порушення або відмову у порушенні кримінальної справи, якщо у розслідуванні обставин настання страхового випадку брали участь органи МВС, прокуратури або інші правоохоронні органи;
- копії внутрішніх службових документів (будь-яких Актів, протоколів, пояснювальних службових записок, докладних та подібних документів), що мають пряме або опосередковане відношення до розглядуваних збитків;
- документів, які підтверджують розмір завданих збитків відповідно до п.12.2. цих Умов;
- письмової заяви Страхувальника на виплату страхового відшкодування;
- листа Вигодонабувача із зазначенням реквізитів для сплати страхового відшкодування у разі призначення Вигодонабувача та наявності у нього законних підстав для отримання страхового відшкодування;
- інших документів або відомостей на запит Страховика, враховуючи особливості конкретного страхового випадку, що необхідні для з'ясування обставин та причин страхового випадку, визначення розміру збитків. В цьому випадку, Страховик має право продовжити строк надання таких документів, якщо інше не передбачено договором страхування.

12.2. Розмір завданих збитків визначається Страховиком на підставі:

- підписаного Страхувальником (Вигодонабувачем) переліку пошкодженого, викраденого та/або знищеного майна;
- документів, що підтверджують дійсну вартість знищеного, викраденого та/або пошкодженого майна: договір купівлі - продажу, документи оцінки, чеки, фактури, квитанції на придбання застрахованого майна, виписки, копії інвентарних карток, засвідчені копії рахунків та інших документів, за змістом яких Страхувальник (Вигодонабувач) може довести його дійсну вартість на час придбання чи укладання договору страхування;
- акту огляду Страховиком або його представником пошкодженого або решток знищеного майна;
- документів відповідних організацій, що підтверджують витрати на ремонт або відновлення пошкодженого майна, якщо вони були здійснені за згодою

Страховика або розрахунок вартості робіт, що видаються організаціями, які проводять ремонт пошкодженого майна;

- документів, що підтверджують розмір необхідних, розумних та доцільних витрат, здійснених з метою запобігання і зменшення збитків та рятування застрахованого майна, а також інших видів витрат, понесених внаслідок настання страхового випадку, відшкодування яких було передбачено договором страхування;

- інших документів на запит Страховика, враховуючи особливості конкретного страхового випадку.

12.3. Документи, які подаються для отримання страхового відшкодування, повинні бути достовірні, подані в обсязі, якого вимагає Страховик та відповідно до цих Умов, оформлені та засвідчені належним чином. Неподання таких документів (або їх подання неналежним чином) дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування або відстрочити виплату страхового відшкодування до отримання належним чином таких оформлених документів в частині збитку, що не підтверджена такими документами.

12.4. Враховуючи особливості конкретного страхового випадку, Страховик приймає рішення про необхідність надання Страхувальником документів, визначених п.п. 12.1.-12.2. цих Умов.

13. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Відшкодування підлягає виплаті після того, як повністю будуть встановлені причини та розміри збитку. Виплата страхового відшкодування здійснюється згідно з договором страхування на підставі заяви Страхувальника (Вигодонабувача) і страхового акта, складеного Страховиком або уповноваженою ним особою.

13.2. Протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку відповідно до Розділу 12 цих Умов (якщо інший строк не передбачений договором страхування) Страховик приймає рішення про виплату страхового відшкодування та складає відповідний страховий акт або приймає рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування.

13.3. У разі прийняття рішення про виплату страхового відшкодування виплата здійснюється Страхувальнику (Вигодонабувачу) впродовж 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня складання страхового акту, якщо інше не передбачено договором страхування.

13.4. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування Страховик впродовж 5 (п'яти) робочих днів з дня прийняття такого рішення повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) в письмовій формі з обґрунтуванням причини відмови.

13.5. У випадку виникнення спорів між сторонами щодо причин і розмірів збитків кожна із сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи, яка проводиться за рахунок сторони, яка вимагає проведення такої експертизи.

13.6. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування у випадку:

13.6.1. Якщо проводилась незалежна експертиза обставин та причин настання страхового випадку та розміру збитку. При цьому строк прийняття рішення про виплату страхового відшкодування збільшується на період часу, протягом якого проводилась експертиза.

13.6.2. Якщо у Страховика виникли сумніви відносно достовірності наданих Страхувальником відомостей і документів та правомочності Страхувальника на отримання страхового відшкодування. Строк прийняття рішення про визнання випадку страховим продовжується на період збирання Страховиком необхідних підтверджуючих документів від організацій, підприємств та установ, які володіють необхідною інформацією, але цей строк не може перевищувати 90 (дев'яносто) календарних днів з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку (відповідно до Розділу 12 цих Умов).

13.6.3. Якщо на підставі наданих документів неможливо встановити обставини, причини та розмір спричинених збитків, Страховик має право призначити розслідування або експертизу, яку виконує незалежний фахівець (експерт), який має відповідно до чинного законодавства України належні повноваження, з метою встановлення обставин, причин та розміру збитків. У цьому випадку страховий акт складається Страховиком не пізніше 3 (трьох) робочих днів після отримання Страховиком остаточних результатів такого розслідування або експертизи, але не пізніше, ніж через 90 (дев'яносто) календарних днів з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку (відповідно до Розділу 12 цих Умов).

13.6.4. Якщо щодо Страхувальника або працівників Страхувальника за цим страховим випадком порушена кримінальна справа - до закінчення провадження у справі.

13.7. У випадку несвоєчасної виплати страхового відшкодування, Страховик сплачує Страхувальнику пеню за кожний день прострочення платежу, розмір якої визначається умовами договору страхування.

13.8. Якщо інше не передбачено договором страхування, то відшкодуванню підлягають тільки прямі збитки, нанесені майновим інтересам Страхувальника (Вигодонабувача) внаслідок настання страхового випадку і не включаються будь-які побічні збитки або витрати, наприклад втрачена вигода, витрати на оренду і т. ін.

13.9. Страховик сплачує страхове відшкодування в межах страхової суми та з вирахуванням встановленої договором страхування франшизи.

13.10. Якщо у договорі страхування передбачені страхові суми (ліміти відповідальності Страховика) за окремими видами/групами майна, страховими ризиками та випадками, в т.ч. при страхуванні додаткових витрат, понесених Страхувальником внаслідок настання страхового випадку, то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування в межах цих встановлених страхових сум (лімітів відповідальності).

Сума страхових відшкодувань за одним або декількома страховими випадками не може бути більше відповідної страхової суми та/або ліміту відповідальності Страховика за договором страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

13.11. Розмір збитку визначається:

13.11.1. При знищенні / викраденні майна - в розмірі його дійсної вартості на день настання страхового випадку, якщо інше не передбачено умовами договору страхування, та в межах страхової суми з відрахуванням вартості залишків майна, що придатні для подальшого використання або реалізації. Страхувальник не має права відмовлятися від таких залишків майна. Вартість залишків майна визначається на підставі ціни продажу таких залишків в цій місцевості.

Якщо це передбачено договором страхування, Страховик має право виплатити страхове відшкодування в розмірі страхової суми. При цьому залишки майна, що придатні для подальшого використання або реалізації, передаються у власність Страховику, або його представнику у строк, визначений останнім.

13.11.2. При пошкодженні майна - в розмірі витрат на його відновлення до стану, в якому майно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку, розмір яких погоджено сторонами, та в межах страхової суми (лімітів відшкодування).

13.12. Відновлювальні витрати включають:

- витрати на покупку матеріалів, деталей і запасних частини, що необхідні для ремонту;
- витрати на оплату ремонтних робіт з метою відновлення пошкодженого майна;
- витрати на транспортування матеріалів, вузлів та деталей до місця проведення відновлювальних /ремонтних робіт.

При цьому сума відновлювальних витрат повинна бути зменшена на розмір зносу пошкодженого майна на момент настання страхового випадку.

13.13. При розрахунку суми відновлювальних витрат або витрат на ремонт пошкодженого майна застосовуються наступні правила:

- для відновлення (ремонт) пошкодженого майна повинні застосовуватись матеріали та запасні частини, аналогічні тим, що використовувались у пошкодженому майні за видом та якістю, або інші матеріали та запасні частини, аналогічні їм за ціною;
- витрати на матеріали, використані для проведення ремонту будинків та споруд, відшкодовуються за винятком вартості матеріалів, які залишилися після розбирання пошкодженого конструктивного елемента застрахованого будинку (споруди) та придатних для подальшого використання;
- витрати на оплату робіт із проведення ремонту відшкодовуються за середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють в місці проведення ремонту на момент страхового випадку, а у випадку проведення ремонту Страхувальником самостійно - за собівартістю ремонту або за середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють в місці проведення ремонту на момент страхового випадку, в залежності від того, яка із цих сум виявиться меншою;
- у розрахунок включаються витрати на проведення тільки тих робіт, що необхідні для усунення наслідків страхового випадку;
- витрати на попередній ремонт пошкодженого майна відшкодовуються тільки у випадку, якщо попередній ремонт є частиною остаточного ремонту, і якщо у зв'язку з попереднім ремонтом не будуть перевищені загальні витрати на ремонт, якби попередній ремонт не проводився;
- якщо для ремонту пошкоджених внаслідок страхового випадку конструктивних елементів будинку або споруди необхідно провести розбирання та наступну зборку неушкоджених конструктивних елементів (наприклад: перекриття, даху і т.ін.), витрати на проведення цих робіт включаються до суми витрат на відновлення;
- якщо для збереження окремих конструктивних елементів будинку або споруди необхідно провести їх тимчасове зміцнення (будівництво підпірок, стяжок і т.ін.), витрати на проведення цих робіт та вартість матеріалів для їх проведення, включаються до суми витрат на відновлення.

13.14. До витрат на відновлення не відносяться:

- додаткові витрати, викликані конструктивними змінами або підвищенням якості застрахованого майна;
- витрати, викликані тимчасовим або допоміжним ремонтом, витрати на профілактичний ремонт та обслуговування обладнання, а також інші витрати, що були проведені незалежно від страхового випадку;
- витрати, що не враховувалися при визначенні страхової суми і не були включені до неї при укладанні договору страхування;
- вартість матеріалів, деталей, запасних частин, що були замінені, при можливості їх відновлювального ремонту (приведення до стану придатності для подальшого використання);
- інші витрати, що перевищують межу необхідних.

13.15. Якщо це передбачено в договорі страхування, підлягають відшкодуванню:

- додаткові витрати на оплату термінових робіт, ремонтних робіт, які провадяться у вихідні або святкові, неробочі дні, у нічний або понаднормовий час;
- додаткові витрати на оплату термінової доставки, в т.ч. авіап перевезень матеріалів, деталей та запасних частин.

13.16. Рівень зносу визначається на підставі експертної оцінки. Якщо страхова сума встановлювалась у відповідності до залишкової балансової вартості, то рівень зносу одиниці майна приймається рівним накопиченим амортизаційним відрахуванням.

13.17. Якщо договором страхування передбачено відшкодування витрат, здійснених з метою запобігання або зменшення розміру збитків та рятування застрахованого майна, такі витрати відшкодовуються Страховиком, навіть якщо вони не дали ефективних позитивних результатів.

Такі витрати відшкодовуються пропорційно відношенню страхової суми до дійсної вартості незалежно від того, що загальна сума відшкодування може перевищити страхову суму.

13.18. Витрати на розчищення та зламування (п. 3.7.1. цих Умов) та витрати на переміщення та захист (п. 3.7.2. цих Умов) відшкодовуються пропорційно відношенню страхової суми до дійсної вартості.

13.19. Всі застраховані витрати, зазначені в п. 3.7. цих Умов, відшкодовуються по факту здійснення таких витрат.

13.20. Якщо майно застраховане у кількох страховиків, про що Страхувальник повідомив Страховика при укладанні договору страхування, і загальна страхова сума перевищує дійсну вартість майна, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсної вартості майна.

При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.

13.21. Після виплати страхового відшкодування до Страховика переходить у межах фактичних затрат право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток. Страхувальник зобов'язаний передати Страховику усі документи і надати йому усі відомості, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги, що перейшло до нього. Якщо Страхувальник або Вигодонабувач без письмової згоди Страховика відмовиться від таких прав або здійснення цих прав виявиться неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача), то Страховик звільняється від зобов'язання виплачувати страхове відшкодування або його частину.

У випадку, якщо після виплати страхового відшкодування збиток відшкодований Страхувальнику винною особою, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику відповідну отриману суму страхового відшкодування протягом 30 днів від дня відправлення Страховиком Страхувальнику відповідних документів.

13.22. Якщо Страхувальник або Вигодонабувач одержав відшкодування за збиток від третіх осіб, Страховик сплачує лише різницю між сумою, що підлягає сплаті за умовами страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб. Страхувальник зобов'язаний негайно сповістити Страховика про одержання таких сум.

13.23. Якщо Страхувальнику стане відомо місцезнаходження викраденого внаслідок настання страхового випадку майна, він зобов'язаний негайно сповістити про це Страховика.

Якщо викрадене в результаті страхового випадку майно:

- повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані до виплати страхового відшкодування, страхове відшкодування не виплачується;
- повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані після виплати страхового відшкодування, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отриману від нього суму страхового відшкодування протягом 30 (тридцяти) днів від дня відправлення Страховиком Страхувальнику відповідних документів;
- повернуто Страхувальнику в пошкодженому стані, то Страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до цих Умов.

13.24. Страхувальник або Вигодонабувач зобов'язаний повернути протягом 10 (десяти) календарних днів (якщо інший строк не передбачений договором страхування) Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо виявиться така обставина, що за законом або за договором страхування повністю або частково позбавляє Страхувальника або Вигодонабувача права на отримання страхового відшкодування, з моменту коли Страхувальнику стало або повинно було стати відомо про таку обставину.

14. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Підставами для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

14.1.1. Навмисні дії Страхувальника (його представників) або Вигодонабувача, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника (Вигодонабувача) встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

14.1.2. Вчинення Страхувальником, його представниками або Вигодонабувачем умисного злочину, що призвів до настання страхового випадку.

14.1.3. Подання Страхувальником (Вигодонабувачем) свідомо неправдивих відомостей або приховування інформації про об'єкт страхування або про факт настання страхового випадку.

14.1.4. Шахрайство або інші дії Страхувальника (його представників), направлені на отримання незаконної вигоди від страхування.

14.1.5. Отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні.

14.1.6. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником (Вигодонабувачем) про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод з боку Страхувальника в огляді застрахованого майна після настання страхового випадку, у з'ясуванні обставин настання страхового випадку, у визначенні характеру та розміру збитків.

14.1.7. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страхувальником Страховика про підвищення ступеню ризику.

14.1.8. Невиконання Страхувальником (Вигодонабувачем) будь-якого із зобов'язань, що вказані у договорі страхування.

14.1.9. Ненадання Страхувальником (Вигодонабувачем) документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, зазначених у Розділі 12 цих Умов або у договорі страхування.

14.1.10. Навмисне нежиття Страхувальником розумних та доступних заходів з метою запобігання або зменшення розміру збитків та рятування застрахованого майна.

14.1.11. Інші випадки, передбачені чинним законодавством України та договором страхування.

14.2. Якщо інше не передбачено умовами договору страхування, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо страховий випадок був безпосередньо спричинений порушенням норм безпеки.

14.3. Умовами договору страхування можуть бути передбачені й інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо вони не суперечать чинному законодавству України.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

15.1. Спори, пов'язані зі страхуванням за цими Умовами, вирішуються у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

16. ДОДАТКОВІ УМОВИ

16.1. Цими Умовами регламентовано основні умови страхування. Однак за згодою сторін до договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення, зміни та особливі умови страхування, виходячи з конкретних умов страхування, що відповідають положенням цих Умов та не суперечать чинному законодавству України.

16.2. Положення даних Умов поширюють свою дію на всі договори страхування, що укладені на їх підставі, якщо кожним окремим договором страхування за домовленістю обох Сторін не передбачено інше.

Додаток 1

Умов добровільного страхування майна
фізичних та юридичних осіб
затверджених "03" жовтня 2006 р.

ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ РИЗИКІВ ТА ДОДАТКОВІ ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СТРАХОВИХ РИЗИКІВ

<i>ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКУ</i>	<i>ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ ЗА РИЗИКОМ</i>
<p>1. Пожежа.</p> <p>1.1. Під пожежею розуміється горіння у формі відкритого полум'я або тління, що виникло не в спеціально відведеному для цього місці або поширилося за межі такого місця та здатне самостійно поширюватися далі.</p> <p>1.2. Під збитком, заподіяним пожежею, розуміється збиток, заподіяний застрахованому майну від безпосереднього впливу вогню, високої температури, продуктів горіння (диму, кіптяви і т.ін.), а також збиток, заподіяний застрахованому майну при виконанні заходів щодо гасіння пожежі.</p> <p>Якщо договором страхування не передбачено інше, також відшкодуванню підлягають збитки, що виникли внаслідок підпалу, тобто пошкодження/ знищення майна через його підпалення внаслідок навмисних дій або грубої необережності третіх осіб, за виключенням Страхувальника (його представників) та/або у випадку, якщо цей злочин кваліфіковано як терористичний акт, згідно чинного законодавства України.</p>	<p>1.3. При страхуванні від ризику «Пожежа» не підлягає відшкодуванню Страховиком:</p> <p>а) збиток, заподіяний застрахованому майну внаслідок впливу на нього вогню або тепла з метою обробки, переробки або в інших цілях (наприклад, сушіння, варіння, прасування, копчення, жарення, нагрівання, гарячої обробки або плавлення металів тощо), у тому числі, збиток, заподіяний майну, за допомогою якого або в якому вогонь або тепло спеціально створюється та/або яке спеціально призначено для його розведення, підтримки, поширення, передачі (печами, димоходами, теплообмінниками і т.ін.);</p> <p>б) збиток, заподіяний застрахованому майну внаслідок обпалювання або пропалювання палаючими вугіллям, що випало з камінів, печей і т.ін., цигарками або сигарами, паяльною лампою та/або аналогічними предметами, або обпалювання, викликаного раптовим виходом вогню з місця, спеціально для нього відведеного, крім випадків виникнення пожежі;</p> <p>в) збиток, заподіяний електричним пристроям внаслідок дії на них електричного струму (включаючи коротке замикання, підвищення сили струму або напруги), що супроводжується іскрінням або виділенням тепла, крім випадків виникнення відкритого полум'я. Під електричними пристроями відповідно розуміють будь-які об'єкти, у яких відбувається виробництво, передача, перетворення або споживання електроенергії (в тому числі електричні кабелі та провід).</p> <p>1.4. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом або стихійними явищами, за виключенням тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.</p>
<p>2. Удар блискавки.</p> <p>2.1. Під ударом блискавки розуміється пряме влучення розряду атмосферної електрики в застраховане майно.</p> <p>2.2. Під збитком, заподіяним ударом блискавки, розуміється збиток, заподіяний застрахованому майну внаслідок безпосереднього термічного та електродинамічного впливу на нього блискавки.</p>	<p>2.3. Не вважається застрахованим та не підлягає відшкодуванню Страховиком заподіяння шкоди:</p> <p>а) електричним пристроям внаслідок:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дії електрики (перенапруги) або теплового впливу внаслідок надлишкового навантаження або атмосферних умов, таких як: статична електрика, індукція в результаті атмосферного розряду та/або інших аналогічних явищ; - передачі електрики (електромагнітного імпульсу) по проводах внаслідок удару блискавки; <p>б) захисним запобіжникам будь-якого роду, захисним вимикачам, грозовим розрядникам, громовідводам та/або іншому аналогічному устаткуванню в ході їх звичайної експлуатації.</p>

ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКУ	ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ ЗА РИЗИКОМ
	<p>2.4. Збиток, заподіяний застрахованому майну внаслідок перенапруги, викликаній впливом блискавки, може бути застрахований тільки за особливою згодою Сторін.</p> <p>2.5. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом або стихійними явищами, за виключенням тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.</p>
<p>3. Вибух.</p> <p>3.1. Під вибухом розуміється швидкоплинний процес звільнення великої кількості енергії в обмеженому обсязі за короткий проміжок часу, викликаний прагненням газу або пару до розширення.</p> <p>3.2. Вважається застрахованим вибух газу, що використовується для побутових та промислових цілей, вибух парових котлів, газосховищ, газопроводів, резервуарів, що працюють під тиском, та інших аналогічних пристроїв.</p> <p>3.3. Вибухом резервуара (котлу, трубопроводу і т.ін.) вважається тільки такий вибух, коли стінки резервуара виявляються розірваними настільки, що тиск всередині та зовні резервуара моментально вирівнюється.</p> <p>Якщо вибух відбувся у середині резервуару внаслідок хімічної реакції, то збиток підлягає відшкодуванню також у випадку відсутності порушення цілісності його стінок.</p>	<p>3.4. Не підлягають відшкодуванню Страховиком збитки, заподіяні:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) внаслідок вибуху, виконаного в межах дозволеної діяльності Страхувальника або третіх осіб; б) машинному обладнанню в результаті вибуху всередині камери внутрішнього згорання (циліндра двигуна); в) електричним комутаційним пристроям внаслідок тиску газу всередині них; г) внаслідок вибухів, які є звичайними складовими виробничого процесу; д) внаслідок зменшення тиску всередині резервуара (імплізії); е) самим резервуарам внаслідок вибуху (як це визначено в п. 3.3 цього Додатку), викликаного зносом, надмірною іржею, накипом, осадом та відкладеннями на їх стінках. <p>3.5. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом або стихійними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.</p>
<p>4. Падіння літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них.</p> <p>4.1. Відшкодуванню підлягають збитки від безпосереднього пошкодження застрахованого майна внаслідок падіння пілотованого або непілотованого апарату (його частин) та від вибуху або пожежі, що виникли внаслідок падіння, а також розливу палива, що знаходилось в баках цього літального апарату.</p>	<p>4.2. Страховик не відшкодовує збитки, що виникли внаслідок дії вихрового сліду від двигуна літального апарату або звукової хвилі, що виникли при переході звукового бар'єру швидкості, оскільки у таких випадках відсутній факт падіння або наїзду літального апарату, його частин чи вантажу.</p>
<p>5. Буря та град</p> <p>5.1. Під бурею розуміється вітер із середньою швидкістю більше 17,2 м/с або 62 км/год (силою 8 балів та більше за шкалою Бофорта), якщо інше не передбачено договором страхування.</p> <p>Швидкість вітру повинна бути підтверджена довідкою державного органу, що здійснює нагляд за станом</p>	<p>5.4. Не є страховим випадком і не підлягає відшкодуванню Страховиком заподіяння шкоди:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) внаслідок впливу на застраховане майно дощу, граду, снігу та інших опадів, що проникають крізь відкриті вікна або інші отвори в будівлях, якщо тільки ці отвори не виникли під впливом бурі та/або граду; б) рухомому майну, розташованому поза будівлями, за винятком майна, закріпленого на зовнішній стороні будинків (наприклад, вивіскам, люмінесцентному обладнанню, жалюзі та антенному устаткуванню).

ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКУ	ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ ЗА РИЗИКОМ
<p>природного середовища (Гідрометцентру або Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи). Якщо така довідка не може бути надана по незалежним від Страхувальника причинам, то вважається, що вітер дув з достатньою швидкістю, якщо Страхувальник доведе наявність хоча б однієї з нижчезазначених умов:</p> <p>а) рух повітряних мас на території страхування або в її околицях виявився причиною загибелі або пошкодження будинків (споруд), що перебувають у нормальному стані, або іншого майна, здатного аналогічно будинкам (спорудам) витримувати відповідну силу вітру;</p> <p>б) загибель або пошкодження застрахованого будинку (споруди), що перебував у нормальному стані, могли відбутися тільки в результаті бурі.</p> <p>5.2. Під градом розуміються атмосферні опади у вигляді сферичних шматочків льоду (градин).</p> <p>5.3. Під збитком, заподіяним бурєю та градом, розуміють збиток застрахованому майну, викликаний:</p> <p>а) безпосередньою механічною дією швидкісного напору вітру;</p> <p>б) прямим зіткненням з об'єктами, що переносяться вітром;</p> <p>в) механічним впливом на застраховане майно шматочків льоду (градин).</p>	<p>За додатковою згодою Сторін рухоме майно поза будинками (на відкритій площадці) може бути застраховане від ризику «Буря»;</p> <p>в) будівлям, які побудовані з порушенням будівельних норм та правил, або будівлям, що перебувають у поганому технічному стані та/або що потребують капітального ремонту, а також майну, що перебуває в таких будівлях;</p> <p>г) будівлям, що перебувають у процесі будівництва або неексплуатуються, а також майну всередині таких будівель.</p> <p>5.5. Збитки, заподіяні бурєю, що триває безперервно або з перервами протягом 72-х годин, розглядаються як один страховий випадок.</p> <p>Збитки, спричинені градом, що триває безперервно або з перервами протягом 24-х годин, розглядаються як один страховий випадок.</p> <p>5.6. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з:</p> <p>а) повинню або сніжною лавиною, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування;</p> <p>б) затопленням.</p>
<p>6. Повінь.</p> <p>6.1. Під повінню розуміється непередбачене затоплення водою території страхування внаслідок підйому рівня води в річці, озері, морі або іншій природній або штучній водоймі, прориву гребель, огорожувальних дамб, цунамі, а також у результаті довготривалого дощу (в т.ч. зі снігом) або зливи.</p> <p>Довготривалий дощ (в т.ч. зі снігом) - дощ з кількістю опадів понад 100 мм (якщо інше не передбачено договором страхування), який іде безперервно або майже безперервно протягом декількох діб і може викликати паводки, затоплення і підтоплення.</p>	<p>6.2. Не визнається страховим випадком затоплення:</p> <p>а) викликане дією вітрів, що наганяють воду з моря та викликають підвищення рівня води за рахунок затримки в усті принесеної рікою води (штормовий приплив);</p> <p>б) внаслідок виходу води з берегів наземних водойм, який можна було передбачати виходячи з місцевих умов (рельєфу місцевості, клімату, сезонних коливань води і т.ін.), характерних для території страхування.</p> <p>Вважається, що вихід води з берегів можна було передбачати, якщо така подія відбувалася в середньому частіше, ніж один раз у десять років за останні тридцять років (за станом на дату початку дії договору страхування).</p> <p>6.3. У рамках страхування від повені не підлягає відшкодуванню збиток, заподіяний:</p> <p>а) цвільлю (гнилизою, грибок), що з'явилася в результаті вологості;</p> <p>б) ґрунтовими водами;</p>

Визначення ризику	Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування за ризиком
<p>Злива - випадання інтенсивного короточасного дощу кількістю більше 30 мм (якщо інше не передбачено договором страхування) за період часу менше 1 години.</p>	<p>в) виходом води з каналізації, якщо тільки це не викликано повинню.</p> <p>6.4. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають в процесі будівництва або що не експлуатуються, а також майну, що знаходиться в таких будівлях (спорудах).</p>
<p>7. Землетрус. 7.1. Під землетрусом розуміються підземні удари та коливання поверхні Землі, викликані природними причинами. 7.2. Збитки, заподіяні землетрусом, покриваються страхуванням, тільки якщо землетрус зареєстрований на території страхування компетентними сейсмографічними службами та сила землетрусу склала 5 (п'ять) або вище балів за шкалою Ріхтера, якщо інше не передбачено договором страхування.</p>	<p>7.3. Збитки від землетрусу підлягають відшкодуванню лише в тому випадку, якщо Страхувальник доведе, що при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованих будинків та споруд належним чином враховувалися сейсмічні умови місцевості, у якій розташовані ці будинки й споруди</p> <p>7.4. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають в процесі будівництва або що не експлуатуються, а також майну, що знаходиться в таких будівлях (спорудах).</p>
<p>8. Осідання ґрунту. 8.1. Під осіданням ґрунту розуміється природне осідання ґрунту над природними порожнинами (западинами, тріщинами в породі).</p>	<p>8.2. Страхове покриття не поширюється на збитки від осідання ґрунту, що виникло до початку дії договору страхування.</p> <p>8.3. Страхове покриття не поширюється на збитки від осідання ґрунту, що виникло внаслідок:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) промерзання та відтавання ґрунту; б) динамічних впливів на ґрунт (вібрацій); в) пересихання ґрунту або дренажування (осушення) ґрунту; г) різного роду будівельних робіт, зокрема, виїмки ґрунту або прокладки підземних комунікацій, зносу, капітального ремонту або реконструкції будівель; д) проведення підривних робіт, розробки та/або видобутку корисних копалин; е) прибережної або річкової ерозії ґрунтів; ж) нормального осідання нових будівель; з) дії ґрунтових вод. <p>8.4. Страхування на випадок осідання ґрунту не покриває збитки, прямо або побічно виниклі внаслідок:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) землетрусу; в) повені; <p>за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.</p> <p>8.5. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають в процесі будівництва або що не експлуатуються, а також майну, що знаходиться в таких будівлях (спорудах).</p>
<p>9. Зсув, обвал. 9.1. Під зсувом (обвалом) розуміється природне сповзання ґрунту, падіння каменів або земляних брил</p>	<p>9.2. Страхування від зсуву (обвалу) не поширюється на витрати, понесені на відновлення ґрунту.</p> <p>9.3. Страхове покриття не поширюється на збитки від зсуву (обвалу), що виник внаслідок:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) різного роду будівельних робіт, зокрема, виїмки ґрунту або прокладки підземних комунікацій,

Визначення ризику	Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування за ризиком
(включаючи каменепад і сіль).	<p>знос, капітального ремонту або реконструкції будівель;</p> <p>б) проведення підривних робіт, розробки та/або видобутку корисних копалин;</p> <p>в) прибережної або річкової ерозії ґрунтів;</p> <p>г) нормального осідання нових будівель.</p> <p>9.4. Страхування від зсуву (обвалу) не покриває збитки, прямо або побічно пов'язані з:</p> <p>а) землетрусом;</p> <p>в) повінню;</p> <p>за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.</p> <p>9.5. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають в процесі будівництва або що не експлуатуються, а також майну, що знаходиться в таких будівлях (спорудах).</p>
<p>10. Сніжна лавина.</p> <p>10.1. Під сніжною лавиною розуміється маса снігу або льоду, що сходить зі схилу гори.</p> <p>10.2. Поряд з механічною дією мас снігу та льоду, страхуванням від сходу сніжної лавини покривається збиток, заподіяний впливом повітряного тиску, що супроводжує сніжну лавину.</p>	<p>10.3. Страхування на випадок сніжної лавини не покриває збиток, який прямо або побічно виник внаслідок:</p> <p>а) землетрусу;</p> <p>б) повені;</p> <p>за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.</p> <p>10.4. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають в процесі будівництва або що не експлуатуються, а також майну, що знаходиться в таких будівлях (спорудах).</p>
<p>11. Тиск снігового шару</p> <p>11.1. Під тиском снігового шару розуміють вплив ваги снігу, накопиченого на застрахованому майні з природних причин (суто внаслідок випадання снігу у вигляді опадів).</p>	<p>11.2. Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний майновим інтересам в результаті:</p> <p>а) дії шару снігу, що був сформований людиною;</p> <p>б) танення снігу чи його падіння з інших будівель чи елементів будівель, транспортних засобів.</p> <p>11.3. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають в процесі будівництва або що не експлуатуються, а також майну, що знаходиться в таких будівлях (спорудах).</p>
<p>12. Пошкодження водою з систем водопостачання, опалення, каналізації та аналогічних систем</p> <p>12.1. Страховик відшкодовує Страхувальнику збитки, що є наслідком впливу на застраховане майно води, яка раптово та несподівано витекла внаслідок розриву труб (іншої поломки зазначених систем і з'єднаних з ними апаратів) або через необережність третіх осіб з:</p> <p>а) систем водопостачання, каналізації, опалення та кондиціонування;</p> <p>б) стаціонарно з'єднаних з вищевказаними системами апаратів і приладів, таких як: крани, вентиляції, баки, ванни, радіатори, опалювальні котли і т.ін.</p>	<p>12.3. Страхуванням не покривається збиток:</p> <p>а) заподіяний самим системам водопостачання та іншим аналогічним системам, апаратам, приладам, зазначеним у п. 12.1 цього Додатку;</p> <p>б) що виник внаслідок вологості всередині приміщень (цвіль, гнилизна, грибок);</p> <p>в) заподіяний водою, що використовується для миття, чищення або прибирання приміщень, а також збиток, заподіяний застрахованому майну водою через протікання даху.</p> <p>12.4. Страхуванням не покриваються збитки, які прямо або побічно виникли внаслідок:</p> <p>а) виходу води з каналізації на території страхування з будь-якої причини, яка не відноситься до розриву каналізаційних труб, перемичок, з'єднань;</p> <p>б) зносу та/або корозії водопровідних та/або подібних систем, якщо зазначені системи перебувають у будівлях, що належать Страхувальнику на правах власності, або в будівлях, за експлуатацію яких Страхувальник несе відповідальність за договором (правочином, угодою);</p>

Визначення ризику	Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування за ризиком
<p>12.2. В межах цього ризику під водою також маються на увазі пар та рідина, які проводять тепло, такі як: солоня вода, масло, холодоагенти.</p>	<p>в) виходу води зі автоматичних спринклерних та/або дренчерних систем пожежогасіння; г) осідання ґрунту або зсуву. 12.5. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають у процесі будівництва або що не експлуатуються, а також майну, що знаходиться в таких будівлях (спорудах). 12.6. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом або повінню, за виключенням тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.</p>
<p>13. Пошкодження водою зі спринклерних і дренчерних систем 13.1. Страховик відшкодовує Страхувальнику збитки, що є наслідком незапланованого виходу води із трубопроводу або іншого обладнання, яке є частиною спринклерних і дренчерних систем пожежогасіння, внаслідок розриву труб (іншої поломки зазначених систем) або раптового та непотрібного включення цих систем. 13.2. Страхування застосовується тільки до тих трубопроводів та устаткування, які призначені винятково для зазначених протипожежних систем.</p>	<p>13.3. Страховиком не відшкодовується збиток, заподіяний: а) самим системам, зазначеним у п. 13.1 цього Додатку; б) будівлям (спорудам), що перебувають у процесі будівництва, або що не експлуатуються, а також майну, що знаходиться в таких будівлях (спорудах). 13.4. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з: а) тестуванням, ремонтом та реконструкцією систем, зазначених у п. 13.1 цього Додатку; б) ремонтом або реконструкцією будівель (споруд); в) осіданням ґрунту або зсувом; г) гнилизною, грибок або цвіллю. 13.5. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом, за винятком тих випадків, коли страхування від даного ризику передбачено договором страхування.</p>
<p>14.. Крадіжка з проникненням 14.1. Під крадіжкою з проникненням розуміється таке розкрадання, при якому третя особа зробила будь-яку із зазначених нижче дій: а) проникнула у застраховане приміщення за допомогою злому (в т.ч. шляхом пророблення отворів у перегородках, дахах і т.ін.) або за допомогою відмичок, підроблених ключів або інших технічних засобів (включаючи електронні). Підробленими вважаються ключі, виготовлені особою, що не має права розпоряджатися справжніми ключами. Для доказу того, що були використані підроблені ключі, одного факту зникнення майна з території страхування недостатньо; б) у приміщенні будівлі зламала сховище або використовувала підроблені ключі або інші інструменти для його розкриття. Для приміщень, які використовуються в службових або господарських цілях, крім Страхувальника та його працівників, також третіми особами, страховий захист надається тільки в тому випадку, якщо це особливо зазначається в договорі страхування. Під <i>сховищами</i> розуміються відведені для постійного або тимчасового зберігання матеріальних цінностей споруди, зокрема: сейфи, пересувні автокранниці, рефрижератори, контейнери, банкомати, торговельні автомати та інші аналогічні сховища. До сховищ не відносяться обгороджені ділянки території, торговельні прилавки, вітринні стенди, інше вітринне устаткування. в) викрала із закритих приміщень на території страхування майно, що перебуває в них, таємно проникнувши в ці приміщення та/або сховавшись у них до їх закриття, а для виходу використовувала засоби, зазначені в п. 14.1.(а) цього Додатку; г) проникнула у приміщення будівлі за допомогою справжнього ключа або розкрила сховище, що знаходиться в ньому, справжнім ключем, за умови, що вона заволоділа ним у результаті крадіжки з проникненням у межах або за межами території страхування або грабежу (розбою) за межами території страхування. Однак, якщо в результаті дій, зазначених у п. 14.1.(г) цього Додатку, було викрадено хоча б одне з наступного майна: <i>цінні папери; грошові знаки (готівка), акції, облігації, акцизні марки та/або інші цінні папери; антикваріат та/або вироби і/або предмети декоративно-прикладного мистецтва; картини; колекції</i></p>	

ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКУ	ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ ЗА РИЗИКОМ
<p>нумізматичного та/або філателістичного характеру; вироби із золота, срібла та/або інших дорогоцінних металів, дорогоцінного, напівдорогоцінного каміння та/або виробів з них, - що вважається застрахованим від крадіжки з проникненням тільки за умови обов'язкового зберігання в спеціальних закритих сховищах, вважається, що крадіжка з проникненням має місце тільки в тому випадку, якщо третя особа заволоділа ключем у результаті однієї з нижченаведених дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - крадіжки з проникненням згідно п. 14.1.(б) цього Додатку зі сховища для ключів, якщо воно захищено від злому так само надійно, як і сховище, у якому перебувало застраховане майно; - крадіжки з проникненням за умови, що сховище, що використовується для зберігання застрахованого майна, має два замки, ключі від яких зберігаються в різних місцях за межами території страхування; - грабежу (розбою) за межами території страхування; <p>д) проникнула у приміщення будівлі за допомогою справжніх ключів, якими заволоділа за допомогою звичайної крадіжки, вчиненої за межами території страхування, за умови, що сам Страхувальник або особа, що зберігає ключі, не допустили недбалості/самовпевненості, що дозволила викрасти такі ключі. Якщо договором страхування не передбачене інше, страхування від крадіжки з проникненням не поширюється на збиток, заподіяний вмісту зовнішніх (віконних) вітрин у результаті крадіжки з проникненням без проникнення третьої особи всередину будівлі.</p> <p>14.2. На додаток до умов, зазначених у п. 14.1. цього Додатку, крадіжка з проникненням вважається такою, що відбулась тільки в тому випадку, якщо по факту цієї події слідчими або органами дізнання органами була винесена постанова про порушення кримінальної справи за ознаками злочину, передбаченого ч. 3-5 ст. 185 Кримінального кодексу України.</p> <p>Вимога про порушення кримінальної справи по факту події, що відбулася, не є обов'язковою тільки в тому випадку, якщо слідчі або органи дізнання відмовили в порушенні кримінальної справи відповідно до пп. 4, 5, 8 ст. 6 Кримінально-процесуального кодексу України, а також пп. 2. ст. 6 Кримінально-процесуального кодексу України при неосудності особи, яка вчинила діяння. При цьому, Страхувальник зобов'язується надати ухвалу/постанову суду, що підтверджує відмову в порушенні кримінальної справи з вищезазначених причин, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.</p> <p>14.3. Страхування поширюється тільки на застраховане майно, що розміщене всередині приміщень, розташованих на території страхування.</p> <p>14.4. Тільки якщо це прямо зазначено в договорі страхування, страхування по ризику «Крадіжка з проникненням» також поширюється на майно, що перебуває в сховищах, розташованих поза приміщеннями.</p> <p>14.5. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) навмисними діями Страхувальника та/або його родичів, якщо Страхувальник є фізичною особою; б) навмисними діями працівників Страхувальника (в т.ч. осіб, найнятих для охорони будинків, приміщень та майна на території страхування), якщо тільки діяння не підготовлене та не вчинене протягом періоду часу, коли територія страхування була закрита для доступу таких осіб. <p>14.6. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з пошкодженням водою із систем водопостачання, опалення, каналізації та/або аналогічних систем або землетрусом, за виключенням тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.</p>	
<p>15. Грабїж або розбїй</p> <p>15.1. Грабїж або розбїй вважаються такими, що відбулися, якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) до Страхувальника або до його працівників застосовується насильство з метою зламати їх опір та захопити застраховане майно; б) Страхувальник або його працівники під погрозою їх здоров'ю або життю, що може бути реалізована на місці, передають або допускають передачу майна в межах території страхування або в межах обгородженої площадки, що прилягає до території страхування. Якщо територій страхування декілька, то грабежем вважається вилучення майна в межах тієї території страхування, де третьою особою була здійснена така погроза. <p>У рамках даного пункту, до працівників Страхувальника також належать особи, найняті для охорони будинків, приміщень та майна на території страхування.</p> <p>15.2. На додаток до умов, зазначених у п. 15.1. цього Додатку, грабїж або розбїй вважається таким, що відбувся тільки в тому випадку, якщо по факту даної</p>	

ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКУ	ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ ЗА РИЗИКОМ
<p>події слідчими або органами дізнання була винесена постанова про порушення кримінальної справи за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 та ч. 5 ст. 186 Кримінального кодексу України або ст. 187 Кримінального кодексу України.</p> <p>Вимога про порушення кримінальної справи по факту події, що відбулася, не є обов'язковою тільки в тому випадку, якщо слідчі або органи дізнання відмовили в порушенні кримінальної справи відповідно до пп. 4, 5, 8 ст. 6 Кримінально-процесуального кодексу України, а також пп. 2. ст. 6 Кримінально-процесуального кодексу України при неосудності особи, яка вчинила діяння. При цьому, Страхувальник зобов'язується надати ухвалу/постанову суду, що підтверджує відмову в порушенні кримінальної справи з вищезазначених причин, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.</p> <p>15.3. Страхування поширюється тільки на застраховане майно, що розташоване всередині приміщень, сховищ, а також на розташованих на території страхування обгороджених площадках, що охороняються.</p> <p>15.4. При страхуванні від ризиків «Грабіж» або «Розбій» автомобілів або інших транспортних засобів під час стоянки на огороженій площадці, що охороняється, або в закритому приміщенні, страхуванням також покривається неправомірне заволодіння автомобілем або іншим транспортним засобом без мети розкрадання, за умови, що ця подія відповідає вимогам, зазначеним у п. 15.1. цього Додатку, і якщо по факту цієї події була винесена постанова про порушення кримінальної справи за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 або ч. 3 ст. 289 Кримінального кодексу України.</p> <p>Вимога про порушення кримінальної справи по факту події, що відбулася, не є обов'язковою тільки в тому випадку, якщо слідчі або органи дізнання відмовили в порушенні кримінальної справи відповідно до пп. 4, 5, 8 ст. 6 Кримінально-процесуального кодексу України, а також пп. 2. ст. 6 Кримінально-процесуального кодексу України при неосудності особи, яка вчинила діяння. При цьому, Страхувальник зобов'язується надати ухвалу/постанову суду, що підтверджує відмову в порушенні кримінальної справи з вищезазначених причин, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.</p> <p>15.5. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) навмисними діями Страхувальника та/або його родичів, якщо Страхувальник є фізичною особою; б) навмисними діями працівників Страхувальника (в т.ч. осіб, найнятих для охорони будинків, приміщень та майна на території страхування), якщо тільки дія не підготовлена та не зроблена протягом періоду часу, коли територія страхування була закрита для доступу таких осіб. <p>15.6. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з пошкодженням водою із систем водопостачання, опалення, каналізації та/або аналогічних систем або землетрусом, за виключенням тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.</p>	<p>16. Грабіж або розбій під час транспортування</p> <p>16.1. На додаток до умов, зазначених у п.п. 15.1., 15.2. цього Додатку, при страхуванні майна від грабежу або розбою під час транспортування застосовуються такі положення:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) страхування, не поширюється на перевезення, що здійснюються за договорами професійними перевізниками вантажів (включаючи цінності та готівку) або інкасаторами, які не працюють у Страхувальника; б) до Страхувальника прирівнюються інші особи, які здійснюють перевезення за його дорученням/відповідно до договору (правочину, угоди); в) перевезення здійснюють, щонайменше, дві особи у віці від 18 до 60 років, що не мають серйозних розладів здоров'я; г) початком перевезення вважається момент навантаження майна на транспортний засіб для негайного відправлення. Кінцем перевезення вважається момент вивантаження майна в пункті призначення. Особа, яка здійснює перевезення, повинна направлятися прямо з пункту початку перевезення в пункт закінчення перевезення, не відхиляючись від маршруту, якщо це не викликано гострою потребою; д) грабіж або розбій вважається таким, що відбувся тільки тоді, коли майно було викрадено в тому ж місці, де було застосоване насильство або погроза насильства. Страхове покриття не поширюється на втрату майна, що було доставлено в пункт, вказаний третьою особою; е) у випадках, зазначених у п. 15.1.(б) цього Додатку, грабіж або розбій таким, що відбувся тільки в тому випадку, якщо була можливість негайного здійснення насильницької дії. <p>15.2. Страхування поширюється тільки на застраховане майно, що транспортується по території України.</p>

Визначення ризику	Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування за ризиком
<p>15.3. На додаток до умов, визначених в п. 15.5. цього Додатку не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з грабежем або розбоєм під час транспортування, якщо збиток був заподіяний внаслідок навмисних дій будь-якої особи, якій було доручено перевезення майна та/або його охорона під час перевезення.</p> <p>15.4. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з пошкодженням водою із систем водопостачання, опалення, каналізації та аналогічних систем або землетрусом, за виключенням тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.</p>	
<p>17. Умисне знищення або пошкодження застрахованого майна</p> <p>17.1. Страховик відшкодовує Страхувальнику збитки, що є наслідком дій третіх осіб, спрямованих на пошкодження та/або знищення застрахованого майна, які можуть бути кваліфіковані відповідно як умисне знищення або пошкодження майна.</p>	<p>17.2. Не визнається страховим випадком і не покривається цим страхуванням пошкодження або знищення застрахованого майна, що є наслідком дій, кваліфікованих слідчими або органами дізнання інакше, ніж (за статтею 194, 347, 352, 378 або 399 Кримінального кодексу України). Вимога про порушення кримінальної справи по факту події, що відбулася, не є обов'язковою тільки в тому випадку, якщо слідчі або органи дізнання відмовили в порушенні кримінальної справи відповідно до пп. 4, 5, 8 ст. 6 Кримінально-процесуального кодексу України, а також пп. 2. ст. 6 Кримінально-процесуального кодексу України при неосудності особи, яка вчинила діяння. При цьому, Страхувальник зобов'язується надати ухвалу/постанову суду, що підтверджує відмову в порушенні кримінальної справи з вищезазначених причин, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.</p> <p>17.3. Не відшкодовуються збитки, заподіяні:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) склу, дзеркалам, вітринам та іншим виробам зі скла, які можуть бути застраховані відповідно до р. 22 цього Додатку; б) у результаті наїзду транспортних засобів; в) у зв'язку з розкраданням, що не покривається Умовами. <p>17.4. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом, за виключенням тих випадків, коли страхування від такого ризику передбачено договором страхування.</p>
<p>18. Хуліганство</p> <p>18.1. Страховик відшкодовує Страхувальнику збитки, що є наслідком дій третіх осіб, спрямованих на пошкодження та/або знищення застрахованого майна, які можуть бути кваліфіковані відповідно як хуліганство.</p>	<p>18.2. Не визнається страховим випадком і не покривається цим страхуванням пошкодження або знищення застрахованого майна, що є наслідком дій, кваліфікованих слідчими або органами дізнання інакше, ніж за статтею 296 Кримінального кодексу України. Вимога про порушення кримінальної справи по факту події, що відбулася, не є обов'язковою тільки в тому випадку, якщо слідчі або органи дізнання відмовили в порушенні кримінальної справи відповідно до пп. 4, 5, 8 ст. 6 Кримінально-процесуального кодексу України, а також пп. 2. ст. 6 Кримінально-процесуального кодексу України при неосудності особи, яка вчинила діяння. При цьому, Страхувальник зобов'язується надати ухвалу/постанову суду, що підтверджує відмову в порушенні кримінальної справи з вищезазначених причин, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.</p> <p>18.3. Не відшкодовуються збитки, заподіяні:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) склу, дзеркалам, вітринам та іншим виробам зі скла, які можуть бути застраховані відповідно до р. 22 цього Додатку; б) у результаті наїзду транспортних засобів;

Визначення ризику	Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування за ризиком
	<p>в) у зв'язку з розкраданням, що не покривається Умовами.</p> <p>18.4. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом, за виключенням тих випадків, коли страхування від такого ризику передбачено договором страхування.</p>
<p>19. Наїзд транспортних засобів</p> <p>19.1. Під наїздом транспортного засобу розуміється загибель або пошкодження застрахованого майна в результаті зіткнення із залізничним або автомобільним транспортним засобом або вантажем, що ним перевозиться.</p>	<p>19.2. Не відшкодовуються збитки:</p> <p>а) заподіяні транспортними засобами (перевезеним ними вантажем) Страхувальника, його працівників або власника застрахованої будівлі/споруди. Якщо Страхувальником є фізична особа, то положення цього пункту також поширюються на його родичів;</p> <p>б) збитки, що відбулися під час пересування об'єктів страхування по автомобільним дорогам (дорогам загального користування);</p> <p>19.3. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом, за виключенням тих випадків, коли страхування від даного ризику передбачено договором страхування.</p>
<p>20. Вплив диму</p> <p>20.1. Під збитком, заподіяним впливом диму, розуміється будь-яке пошкодження застрахованого майна в результаті несподіваного та непередбаченого витоку диму з опалювального, обігрівального, сушильного устаткування або устаткування для готування їжі, розташованого в межах території страхування.</p>	<p>20.2. Не відшкодовується збиток, заподіяний внаслідок порушень правил експлуатації зазначеного обладнання (устаткування) відповідно до його технічних паспортів та рекомендацій виробника.</p> <p>20.3. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом, за виключенням тих випадків, коли страхування від даного ризику передбачено договором страхування.</p>
<p>21. Звуковий удар</p> <p>21.1. Звуковий удар вважається таким, що відбувся тільки в тому разі, коли він спричинений літальним апаратом, що проходить через звуковий бар'єр.</p>	<p>21.2. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом, за виключенням тих випадків, коли страхування від даного ризику передбачено договором страхування.</p>
<p>22. Бій скла, дзеркал і вітрин</p> <p>22.1. Страховик відшкодовує Страхувальнику збитки, що є наслідком бою зазначеного нижче майна:</p> <p>а) віконного та дверного скла, скляних стін, дзеркал, вітрин або аналогічних виробів зі скла, вставлених у віконні або дверні рами, або змонтованих у місцях їх кріплення, як конструктивні елементи (елементи оздоблення, інтер'єру) будівель, споруд, приміщень та інших об'єктів нерухомості;</p> <p>б) світлових рекламних установок зі скляних деталей та неонових або інших аналогічних ламп.</p> <p>Страховик виплачує страхове відшкодування за пошкодження майна, зазначеного в п. 22.1 цього Додатку,</p>	<p>22.2. Страхування не поширюється на пошкодження скла в будівлях (спорудах), у яких проводяться будівельно-монтажні або ремонтні роботи.</p> <p>22.3. Не підлягає відшкодуванню збиток, заподіяний:</p> <p>а) випадковим або навмисним фарбуванням застрахованих стекол;</p> <p>б) пошкодженням поверхні скла та виробів зі скла (наприклад, подряпини або відколи).</p> <p>22.4. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з:</p> <p>а) видаленням або демонтажем скла або деталей зі скла з віконних рам або з інших місць їх постійного кріплення;</p> <p>б) нормальним осіданням нових будинків.</p>

Визначення ризику	Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування за ризиком
<p>тільки в тому випадку, якщо тріщина проходить по всій товщині пошкодженого скла.</p>	
<p>23. Інші ризики зовнішнього впливу</p> <p>23.1. Страховик відшкодовує Страхувальнику збитки, що виникли у зв'язку із заподіянням шкоди застрахованому майну в результаті прямого непередбаченого впливу на нього ззовні будь-якого шкідливого фізичного фактору, відмінного від ризиків, які можуть бути застраховані відповідно до р.р. 1-22 цього Додатку, і не виключеного згідно п. 23.3 цього Додатку.</p> <p>В межах цього ризику під шкодою розуміється несприятлива зміна фізичного стану майна. Шкода не вважається такою, що заподіяна, якщо будь-який дефект, незалежно від того, чи змінив він фізичний стан майна чи ні, існував ще до початку дії договору страхування. Втрата, зникнення, недостача або розкрадання майна, у тому числі виявлені за результатами аудиторської перевірки або інвентаризації, не покриваються цим страхуванням.</p> <p>Під непередбаченою шкодою розуміється шкода, настання якої Страхувальник або його працівники не передбачали, а також не могли передбачати на підставі всіх професійних навичок, необхідних для здійснення своєї діяльності.</p> <p>В межах цього ризику незначні зміни, які не зменшують вартість майна, як шкода не розглядаються.</p> <p>23.2. Страхове відшкодування відносно документованої інформації на технічних носіях виплачується тільки в тому випадку, коли руйнування, шкода або зміна даних на носії даних (в електронній системі управління, загальній користувальницькій програмі) є результатом збитку, заподіяного носієм даних, що підлягає відшкодуванню відповідно до п. 23 цього Додатку.</p>	<p>23.3. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) введенням в експлуатацію, самою експлуатацією, технічним обслуговуванням або ремонтом механічного, електротехнічного або електронного устаткування (наприклад, дефект з вини обслуговуючого персоналу, відмова вимірювального, керуючого, розподільного або регулюючого устаткування, недостача води, масла або мастильного матеріалу); б) звичайним зносом або старінням; в) корозією; г) звичайним впливом погодних умов, які повинні братися до уваги внаслідок сезонних або місцевих умов; д) зміною кольору, запаху, ваги; осіданням, опусканням, розривом, стисненням або розширенням; е) внутрішнім псуванням, гниттям, діями мікроорганізмів, тварин або рослин; ж) природними властивостями майна; з) поставкою або втратою енергії; и) поломкою, неправильною експлуатацією або тимчасовим простоем повітряних кондиціонерів, систем для охолодження та/або опалення майна, або систем підтримки мікроклімату; к) операціями з генами, генними мутаціями або іншими генними змінами; л) сухістю або пересиханням; м) обробкою або переробкою; н) перепадами напруги в мережі; о) затопленням; п) шумуванням або екзотермічним розкладанням; р) проривом розпечених розплавів; с) кожним з ризиків, які виключені зі страхового покриття відповідно до п. 1-20 цього Додатку та/або Розділом 4 Умов. <p>23.4. В межах пп. 23.3.(а-ж) цього Додатку не підлягає відшкодуванню збиток (в тому числі наступний), заподіяний групі майна, яка зазнала прямого впливу зазначених у пп. 23.3.(а-ж) цього Додатку ризиків. Наступний збиток, заподіяний іншим групам майна, підлягає відшкодуванню, якщо прямо не виключений п. 23.3. цього Додатку. Відповідно до цього пункту розглядаються такі групи майна: будинки та споруди; машини та обладнання; товари та запаси; меблі та господарський інвентар.</p> <p>23.5. Це страхування не поширюється на будівлі (споруди), що знаходяться у процесі будівництва, або що не експлуатуються, а також майно, що знаходиться в таких будівлях (спорудах), а також майно, що ще не було встановлено для пуску в експлуатацію або майно, що не пройшло пробного випробування (тобто до підписання акту введення в експлуатацію).</p>

Додаток 2
до Умов добровільного страхування майна
фізичних та юридичних осіб
затверджених " 03 " жовтня 2006 р.

**ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА
ПО НОВІЙ ВІДНОВЛЮВАЛЬНІЙ ВАРТОСТІ**

1. Відповідно до Умов добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб (надалі - Умови) та цих Додаткових умов Страховик укладає договори добровільного страхування майна *на умові «По новій відновлювальній вартості»* (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.

У договорі страхування повинне бути прямо зазначено, що страхування здійснюється на умові «По новій відновлювальній вартості».

2. У межах цих Додаткових умов під новою відновлювальною вартістю розуміється:

2.1. Для будинків і споруд - вартість будівництва нового, аналогічного за призначенням, конструкцією та матеріалами, що використовуються, будинку або споруди в даній місцевості.

2.2. Для рухомого майна - вартість заміни майна на таке ж нове або аналогічне йому за призначенням, продуктивністю та іншим технічним характеристикам, включаючи витрати по доставці та монтажу, митні збори та платежі, а також інші обов'язкові платежі.

3. Страхування по новій відновлювальній вартості не поширюється на майно, зазначене в п.п. 2.6.2. - 2.6.19, 5.3.6. - 5.3.8. Умов, а також на будинки, споруди, машини, устаткування та інші предмети, знос яких на момент укладання договору страхування становить більше 60% від їх нової відновлювальної вартості. Страхування такого майна можливо тільки відповідно до його дійсної вартості.

4. Страхові суми в договорі страхування, укладеному на підставі цих Додаткових умов, встановлюються відповідно до нової відновлювальної вартості майна на момент укладання договору страхування.

5. Цими Додатковими умовами передбачаються такі відхилення від положень Розділу 13 Умов (Порядок і умови виплати страхового відшкодування):

Страхове відшкодування визначається:

а) у випадку часткового пошкодження застрахованого майна - у розмірі витрат на його відновлення до стану, у якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку, при цьому знос застрахованого майна в розрахунок не приймається;

б) у випадку знищення/втрати застрахованого майна - у розмірі нової відновлювальної вартості майна, розрахованої на момент настання страхового випадку, за мінусом вартості залишків майна, які можуть бути продані або використані за функціональним призначенням.

6. При виплаті страхового відшкодування за постраждале в результаті настання страхового випадку майно, застраховане на підставі цих Додаткових умов, діють наступні положення:

6.1. Страхувальник має право на одержання страхового відшкодування відповідно до п. 5 цих Додаткових умов понад дійсну вартість застрахованого майна на момент настання страхового випадку тільки на підставі документів, які підтверджують вартість фактично зроблених робіт по відновленню знищеного (пошкодженого) майна та/або на підставі вартості придбаного майна, аналогічного за видом постраждалому за призначенням та технічними характеристиками, якщо інше не передбачено договором страхування.

При цьому підставою для визнання витрат на відновлення або придбання майна є:

а) при проведенні будівельних та/або монтажних робіт - документи, що підтверджують виконання певного етапу робіт відповідно до графіка проведення робіт за договором з будівельною організацією (журнал обліку робіт і т.ін.);

б) при придбанні майна замість пошкодженого (знищеного) або при придбанні матеріалів - накладні, рахунки-фактури та подібні документів, що підтверджують факт придбання майна.

Будинки, споруди або обладнання, що відновлюються або придбаються замість втрачених, не обов'язково повинні бути відновлені точно в такому ж виді, що й до настання страхового випадку. Досить, якщо зазначене майно буде використовуватись з тією ж метою та виконувати ті ж функції, тобто буде призначено для того ж виду діяльності, що й постраждале майно.

Будинки, споруди та інше майно, які на момент настання страхового випадку вже побудовані або придбані Страхувальником, не розглядаються як відновлені або знову придбані.

6.2. Якщо пошкоджене (знищене) майно на момент страхового випадку має дійсну вартість менше ніж 40% від нової відновлювальної вартості, страхове відшкодування виплачується виходячи з його дійсної вартості на момент настання страхового випадку (тобто з врахуванням зносу).

6.3. Якщо Страхувальник доведе, що відновлення будинку на колишньому місці заборонено за розпорядженням місцевої влади, допускається будівництво в будь-якому іншому місці в межах території України, однак максимальна сума страхового відшкодування визначається витратами на будівництво нового будинку на колишньому місці в межах страхової суми.

6.4. Якщо Страхувальник за якоюсь причиною не почав відновлювальних робіт протягом 3 (трьох) років з дати настання страхового випадку, або якщо він протягом зазначеного періоду не придбав нове майно замість знищеного, то відшкодування збитків буде провадитися по дійсній вартості майна на момент настання страхового випадку відповідно до Розділу 13 Умов.

6.5. При повному знищенні застрахованого майна та після того, як був визначений розмір збитку та сума страхового відшкодування, Страховик повинен належним чином врегулювати безперечну частину своїх зобов'язань - виплатити частину страхового відшкодування у сумі дійсної вартості майна на момент настання страхового випадку за мінусом вартості залишків майна, які є придатними або можуть бути використані за їхнім функціональним призначенням, - протягом встановленого Умовами або договором страхування строку виплати страхового відшкодування. Частина страхового відшкодування, що залишилася, підлягає виплаті тільки після виконання умов, зазначених у п. 6.1 цих Додаткових умов.

7. Якщо інше не передбачено договором страхування, цими Додатковими умовами передбачаються наступні відхилення від п. 5.5. Умов:

- якщо страхова сума по будь-якому об'єкту виявиться нижче його нової відновлювальної вартості, але вище дійсної вартості об'єкта на момент настання страхового випадку, то повністю відшкодовується частина збитку, що відповідає дійсній вартості об'єкта на момент настання страхового випадку, а інша частина збитку відшкодовується пропорційно відношенню страхової суми до нової відновлювальної вартості об'єкта на момент настання страхового випадку (відповідно до умов виплати «Пропорційна виплата»);

- якщо страхова сума по будь-якому об'єкту виявиться рівною або нижче його дійсної вартості на момент настання страхового випадку, то страхове відшкодування виплачується в обсязі, передбаченому Розділом 13 Умов, - пропорційно відношенню страхової суми до дійсної вартості об'єкта на момент настання страхового випадку.

При цьому, у будь-якому випадку сума страхового відшкодування не може перевищувати страхову суму, встановлену договором страхування.

- 8.** При укладанні договору страхування згідно з цими Додатковими умовам Страхувальник може встановити страхову суму в розмірі первинної балансової вартості майна.
- 9.** Положення, викладені в цих Додаткових умовах, доповнюють положення Умов та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Умов і цими Додатковими умовами, застосовуються відповідні положення цих Додаткових умов.
- 10.** Якщо договором страхування не передбачено інше, то відносно цих Додаткових умов в іншому діють Умови добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб.

Додаток 3
до Умов добровільного страхування майна
фізичних та юридичних осіб
затверджених "03" жовтня 2006 р.

**ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ
ТОВАРІВ НА СКЛАДІ АБО В ТОРГОВЕЛЬНОМУ ЗАЛІ**

1. Відповідно до Умов добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб (надалі - Умови) та цих Додаткових умов Страховик укладає договори добровільного *страхування товарів на складі або в торговельному залі* (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.

2. Ці Додаткові умови визначають особливості страхування товару на складі (у торговельному залі) від пошкодження, знищення або втрати внаслідок настання подій, визначених відповідно до п.п. 3.2.1.-3.2.13 (крім п. 3.2.12.) Умов та зазначених у договорі страхування.

3. Якщо це прямо зазначено в договорі страхування, товар на складі (у торговельному залі) може бути застрахований на одній з наступних умов:

- а) «з лімітом відшкодування»;
- б) «по незнижуваному залишку»;
- в) «за вартістю на день інвентаризації».

4. Страхування «з лімітом відшкодування»

4.1. При страхуванні товару на умові «з лімітом відшкодування» страхова сума встановлюється в розмірі максимального завантаження складу (торговельного залу).

4.2. Сторони також встановлюють максимальний розмір страхового відшкодування (ліміт відповідальності) на один страховий випадок.

4.3. При настанні страхового випадку заподіяний збиток відшкодовується в межах встановленого ліміту відповідальності. Якщо вартість товару, що перебуває на складі (у торговельному залі) на момент настання страхового випадку перевищить страхову суму, то страхове відшкодування виплачується пропорційно відношенню страхової суми до вартості товару на момент настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.

5. Страхування «по незнижуваному залишку»

5.1. Страхування на умові «по незнижуваному залишку» застосовується тільки для страхування товарів, переданих в заставу.

5.2. При укладанні договору страхування Страхувальник зазначає страхову суму відповідно до заставної вартості товару.

5.3. При настанні страхового випадку виплата страхового відшкодування по товару здійснюється в розмірі різниці між величиною страхової суми та загальною вартістю товарів за договором застави, аналогічних за видом застрахованим (як непошкоджених, так і таких, що отримали пошкодження, але мають залишкову вартість), що залишилися на території страхування після настання страхового випадку.

5.4. Страхування товарів на умові «по незнижуваному залишку» проводиться без встановлення франшизи.

6. Страхування «за вартістю на день інвентаризації»

- 6.1.** При страхуванні товару на умові «за вартістю на день інвентаризації» страхова сума по товару встановлюється в розмірі максимальної вартості товарів, що одночасно перебували на складі (у торговельному залі), за попередній місяць.
- 6.2.** При укладанні договору страхування Страхувальник заявляє початкову страхову суму відповідно до передбачуваного максимального завантаження складу.
- 6.3.** Протягом строку дії договору страхування не пізніше 10 (десятого) числа кожного місяця (якщо інше не передбачено договором страхування) Страхувальник письмово повідомляє Страховика про максимальну вартість товарів на складі (у торговельному залі) за попередній місяць. На підставі такого повідомлення Страхувальника сторони у письмовій формі узгоджують зміну страхової суми по товару, що може бути здійснено шляхом направлення Страховиком підтвердження зміни страхової суми або шляхом укладання сторонами договору страхування додаткової угоди до договору страхування.
- 6.4.** Якщо Страхувальник не надає письмове повідомлення в зазначений строк, страхова сума по товарам залишається у розмірі, що дорівнює вартості товарів відповідно до останнього отриманого Страховиком повідомлення. Якщо Страхувальник не заявив вартість товарів за перший місяць дії договору страхування, страхова сума залишається рівній початковій страховій сумі.
- 6.5.** При страхуванні товару «за вартістю на день інвентаризації» діє умова виплати "Пропорційна виплата". Така умова вступає в дію, якщо на день заподіяння збитку фактична вартість товару виявиться більше діючої страхової суми.
- 6.6.** При страхуванні товару «за вартістю на день інвентаризації» не застосовується п. 5.11 Умов, тобто після виплати страхового відшкодування страхова сума по товарам не зменшується.
- 7.** Положення, викладені в цих Додаткових умовах, доповнюють положення Умов та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Умов і цих Додаткових умов, застосовуються відповідні положення цих Додаткових умов.
- 8.** Якщо договором страхування не передбачено інше, то відносно цих Додаткових умов в іншому діють Умови добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА В ХОЛОДИЛЬНИХ КАМЕРАХ

1. Відповідно до Умов добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб (надалі - Умови) та цих Додаткових умов Страховик укладає договори добровільного **страхування майна в холодильних камерах** (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.
2. Ці Додаткові умови визначають особливості страхування майна, що перебуває в холодильних установках (камерах), від пошкодження або знищення внаслідок раптового та непередбачуваного пошкодження, знищення або виходу з ладу зазначених в договорі страхування холодильних установок (камер).
3. Відповідно до цих Додаткових умов можуть бути застраховані:
 - 3.1. Заморожені, охолоджені або свіжі продукти харчування, що підлягають зберіганню в холодильних установках при певному температурному режимі.
 - 3.2. Інші товари або продукти, що зберігаються в холодильних установках при певному температурному або кліматичному режимі. При страхуванні таких товарів Страхувальник зобов'язаний до укладання договору страхування інформувати Страховика про причини, що викликають необхідність зберігання цих товарів в умовах спеціального температурного або кліматичного режиму та специфічні ризики, пов'язані з їх пошкодженням або знищенням внаслідок порушення температурного або кліматичного режиму.
4. Страхуванням не покривається холодильне обладнання або інше допоміжне устаткування, що перебуває в холодильних камерах.
5. Страхуванням покриваються тільки такі збитки, які заподіяні внаслідок поломок холодильного обладнання за виключенням збитків, завданих внаслідок подій, зазначених у п. 8 цих Додаткових умов. Під поломкою відповідно до цих Додаткових умов розуміється відмова або загибель холодильних камер (або їх частин) внаслідок раптового та непередбачуваного для Страхувальника впливу на них внутрішніх або зовнішніх факторів.
6. Якщо холодильне обладнання, у якому зберігається застраховане майно, належить на правах власності Страхувальнику, Страховик має право вимагати від Страхувальника, як попередню умову надання страхового захисту в рамках цих Додаткових умов, одночасного укладання договору страхування машин від поломок у відношенні вищевказаного обладнання.
7. Тільки в тому випадку якщо це зазначено в договорі страхування підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок:
 - 7.1. Раптового припинення подачі електричного струму із енергомережі (в т.ч. автономної).
 - 7.2. Зберігання застрахованого майна в камерах з «контрольованою атмосферою». Камерами з контрольованою атмосферою вважаються приміщення, у яких провадиться тривале (понад один місяць) зберігання майна в умовах, при яких забезпечується не тільки постійна температура зберігання, але і будь-які інші постійні параметри повітряно-газової суміші, такі як вологість, тиск, відмінний від звичайного повітря газовий склад суміші, граничні норми пилу або інших твердих компонентів у цій суміші або інші аналогічні

параметри, і які відкриваються для вкладення та вилучення майна, що в них зберігається, тільки по суворо визначеному графіку, що не допускає порушень режиму зберігання.

8. У всіх випадках не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок:

8.1. Подій, передбачених у Розділі 4 Умов.

8.2. Поломки холодильних камер внаслідок впливу кожного з ризиків, що покриваються відповідно до п.п. 3.2.1. -3.2.11. Умов.

8.3. Усадки, усушки, внутрішніх дефектів застрахованого майна, їх псування або гниття, якщо вони не можуть бути усунені зберіганням в умовах постійного температурного режиму.

8.4. Неправильного зберігання, застосування неправильного температурного режиму, а також недостатньої вентиляції приміщень холодильників або пошкодження упакування.

8.5. Проведення тимчасового ремонту зазначеного в договорі страхування холодильного обладнання, якщо такий ремонт проводився без попереднього узгодження з Страховиком;

8.6. Поломки холодильних камер у результаті будь-яких дефектів, що існували на момент укладання договору страхування та про які Страхувальник знав або повинен був знати.

8.7. Поломки холодильних камер у результаті помилок у конструкції, дефектів лиття або матеріалів, виробничих дефектів, якщо відповідальність за заподіяний збиток в силу гарантійних зобов'язань, закону або договору несе виробник або постачальник холодильних камер або особа, що проводила їх ремонт або обслуговування.

8.8. Поломки холодильних камер внаслідок зношування, корозії, бруду та інших наслідків їх нормальної експлуатації.

9. Майно вважається застрахованим тільки в тих приміщеннях (холодильних камерах), які зазначені в договорі страхування (територія страхування). Якщо застраховане майно вилучається з холодильних камер, що є територією страхування, страховий захист припиняється, а збитки, що наступили після вилучення застрахованого майна з території страхування або до його вкладення в неї, страхуванням не покриваються та відшкодуванню не підлягають.

10. При укладанні договору страхування на підставі цих Додаткових умов встановлюється безпретензійний період.

10.1. Безпретензійний період - це період часу, протягом якого майно, що перебуває на зберіганні в холодильних камерах, не повинне піддаватися псуванню після зупинки або виходу з ладу холодильних агрегатів за умови, що холодильна камера протягом цього часу залишається постійно закритою. Тривалість безпретензійного періоду для окремих категорій застрахованого майна встановлюється за погодженням Сторін, але в кожному разі не може бути менше 24 годин. Тривалість безпретензійного періоду повинна вказуватися в заяві на страхування та у договорі страхування.

10.2. Безпретензійний період починається з моменту настання події, що може бути визнана страховим випадком.

10.3. Збитки, що наступили протягом безпретензійного періоду внаслідок відхилень від заданих температур зберігання, страхуванням не покриваються та відшкодуванню не підлягають за виключенням випадків, коли вони були викликані:

10.3.1. Потраплянням у холодильну камеру холодоагенту внаслідок його витоку або викиду.

10.3.2. Випадковим заморожуванням продуктів, що перебувають на зберіганні.

11. На додаток до обов'язків, зазначених у п.10.3. Умов, Страхувальник зобов'язаний:

11.1. Вести облік товарів, що перебувають на зберіганні в холодильних камерах, фіксуючи в облікових документах дати вилучення товарів або вкладання їх на зберігання, їх найменування, кількість і вартість. При настанні події, що має ознаки страхового випадку, надати Страховику відповідні дані обліку про наявність товарів у холодильних камерах.

11.2. Вести журнал режиму роботи кожної холодильної камери із зазначенням температур охолодження в камері, а також інших необхідних даних.

11.3. Вживати всі необхідні заходи щодо забезпечення нормальної роботи холодильного обладнання відповідно до рекомендацій його виробника, загальноприйнятих правил його експлуатації та вказівок органів державної інспекції або інших компетентних органів.

11.4. За свій рахунок вживати всі необхідні та доцільні заходи щодо запобігання можливого збитку застрахованому майну, а також виконувати вказівки та рекомендації Страховика, зроблені ним з цією метою.

11.5. Забезпечувати постійне технічне обслуговування холодильного обладнання, контроль за його роботою та догляд за ним з боку кваліфікованого технічного персоналу.

11.6. При настанні події, що може бути визнана страховим випадком, забезпечити представникам Страховика доступ на територію страхування, а також до журналів режиму роботи холодильних камер.

11.7. Зберігати незмінними пошкоджене майно, місце події, оточуючі предмети і т. ін., які будь-яким чином пов'язані з подією, яка може бути визнана страховим випадком, до їх огляду представником Страховика, за винятком випадків, коли зміна стану місця настання події, пошкодженого майна, оточуючих предметів і т. ін. здійснюється на вимогу державних або інших органів, в компетенції яких знаходяться такі події, виходячи із міркувань безпеки і зменшення розмірів збитків або за згодою Страховика, а також через 5 (п'ять) діб, якщо інший строк не передбачений договором страхування, з дня письмового повідомлення Страховика про настання події, яка може бути визнана страховим випадком.

12. Невиконання Страхувальником обов'язків, зазначених у п. 11 цих Додаткових умов, дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

13. При розрахунку суми страхового відшкодування Страховиком враховуються також всі обставини, які можуть вплинути на розмір виплати страхового відшкодування, наприклад, економія витрат по зберіганню в холодильних камерах у зв'язку з його достроковим припиненням через страховий випадок, виторг від реалізації пошкодженого застрахованого майна і т.ін.

14. Положення, викладені в цих Додаткових умовах, доповнюють положення Умов та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Умов і цими Додатковими умовами, застосовуються відповідні положення цих Додаткових умов.

15. Якщо договором страхування не передбачено інше, то відносно цих Додаткових умов в іншому діють Умови добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ПЕРЕСУВНИХ МАШИН ВІД АВАРІЇ

1. Відповідно до Умов добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб (надалі - Умови) та цих Додаткових умов Страховик укладає договори добровільного **страхування пересувних машин** (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.
2. Ці Додаткові умови визначають особливості страхування машин, стаціонарно встановлених на пересувних механічних транспортних засобах, або самохідних або пересувних машин, призначених для роботи під час їх переміщення або для експлуатації на різних об'єктах (далі по тексті – пересувних машин) на випадок їх **аварії**.
3. Під **аварією** в рамках цих Додаткових умов розуміється заподіяння пересувній машині ззовні раптової та непередбачуваної шкоди, що є прямим наслідком:
 - а) наїзду на застраховану пересувну машину наземних транспортних засобів; зіткнення застрахованої пересувної машини з нерухомими або рухомими предметами (транспортними засобами, спорудами, тваринами та іншими перешкодами);
 - б) падіння, перекидання або перевертання застрахованої пересувної машини, падіння будь-якого предмета на неї або удару по ній будь-яким предметом.
4. Страхування на підставі цих Додаткових умов не покриває збитки, прямо або побічно пов'язані з:
 - 4.1. Подіями, зазначеними в п. 4. Умов, за виключенням подій, зазначених у п. 4.2.9. Умов.
 - 4.2. Дефектами та/або пошкодженнями застрахованих пересувних машин, що існували ще до моменту укладання договору страхування, які були або повинні були бути відомими Страхувальнику або особам, відповідальним за експлуатацію застрахованих пересувних машин.
 - 4.3. Навмисними діями осіб, відповідальних за експлуатацію застрахованих пересувних машин.
5. Не визнається страховим випадком і не покривається страхуванням пошкодження або знищення застрахованих пересувних машин, що відбулися:
 - 5.1. Під час транспортування застрахованих пересувних машин водним, повітряним транспортом або по залізничних коліях загального користування, автотранспортом на платформах, якщо інше не зазначено у Договорі страхування.
 - 5.2. Під час переміщення застрахованих пересувних машин по автомобільним дорогам загального користування або під час їх стоянки (зупинки) на автомобільних дорогах загального користування, якщо інше не зазначено у Договорі страхування.Вищевказане виключення не застосовується до пересувних машин, що виконують роботи з будівництва або ремонту доріг та/або пересувних машин, що перебувають на будівельних площадках (площадках для проведення робіт), якщо виконуються всі вимоги Правил дорожнього руху щодо оснащення пересувних машин спеціальними сигналами, та/або площадок для провадження робіт відповідними знаками, сигнальними вогнями, направляючими та/або огорожуючими пристроями.
- 5.3. В результаті дії ризиків, які можуть бути застраховані відповідно до п.п. 3.2.1. - 3.2.8. та 3.2.10. - 3.2.11. Умов.

5.4. При експлуатації пересувних машин, що явно потребують ремонту (тобто необхідність ремонту цих пересувних машин була або повинна була бути відома Страхувальнику або особам, відповідальним за їх експлуатацію).

Однак, обов'язок Страховика виплачувати страхове відшкодування зберігається, якщо Страхувальник доведе, що загибель або пошкодження пересувної машини ніяк не пов'язані з необхідністю її ремонту.

5.5. При керуванні пересувною машиною особою, що перебуває в стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння.

5.6. При участі пересувних машин в експериментах або випробуваннях.

5.7. Внаслідок внутрішніх поломок (відмов) пересувних машин, їх вузлів, агрегатів або деталей, що виникли з будь-яких причин, включаючи (але не обмежуючись):

- впливу низьких температур;
- недоліку води, палива або мастильних речовин;
- природного зносу та інших наслідків нормальної експлуатації.

Однак, якщо внутрішня поломка (відмова) пересувної машини або її вузлів, агрегатів, деталей приводить до заподіяння збитку пересувній машині застрахованим ризиком (п. 3 цих Додаткових умов), такий збиток підлягає відшкодуванню Страховиком. При цьому Страховик не відшкодовує витрати Страхувальника на усунення внутрішньої поломки (відмови) пересувної машини або її вузлів, агрегатів, деталей.

5.8. При використанні пересувних машин, експлуатація яких заборонена за розпорядженням відповідних державних органів.

5.9. При використанні пересувних машин для підземних або тунельних робіт, якщо інше не передбачено договором страхування.

5.10. При використанні пересувних машин для будівництва гідротехнічних споруджень або для роботи на надводних або підводних спорудженнях, якщо інше не передбачено договором страхування.

6. Не підлягають відшкодуванню Страховиком збитки Страхувальника, відповідальність за які в силу гарантійних зобов'язань, закону або договору несе виробник пересувних машин, їх постачальник або організація, що проводила їх ремонт або технічне обслуговування.

7. Відповідно до цих Додаткових умов на страхування можуть прийматися наступні пересувні машини:

7.1. Трактори, самохідна дорожня та будівельна техніка (машини).

7.2. Сільськогосподарська техніка (комбайни і т.ін.).

7.3. Інші машини, призначені для роботи під час їх переміщення або для експлуатації на різних об'єктах.

Разом з пересувною машиною також можуть бути застраховані додаткове обладнання, приладдя та запасні частини до неї, якщо вони безпосередньо та винятково використовуються разом з пересувною машиною та окремо зазначені в договорі страхування.

Пересувні машини вважаються застрахованими під час їх використання за функціональним призначенням, зберігання, переміщення в межах території страхування (включаючи навантаження та розвантаження), демонтажу з метою переміщення, очищення, проведення технічного обслуговування або планово-попереджувальних ремонтів і їх наступного повторного монтажу, якщо інше не зазначено у Договорі страхування.

Пересувні машини, які монтуються в перший раз, вважаються застрахованими тільки з моменту повного завершення їх монтажу, пусконаладжувальних робіт і, якщо це передбачено, успішного завершення їх випробувань.

8. Страхування за цими Додатковими умовами не поширюється на:

8.1. Транспортні засоби, призначені винятково для перевезень вантажів або пасажирів, включаючи мотоцикли та мопеди.

- 8.2.** Пересувні машини, призначені для участі в змаганнях або інших спортивних заходах.
- 8.3.** Повітряні судна, морські або річкові судна, інші плавучі засоби, а також на пересувні машини, встановлені на цих об'єктах.
- 8.4.** Будівельні контори, комори, майстерні, лабораторії, лабораторні автомобілі, а також на устаткування даних об'єктів.
- 8.5.** Майно працівників Страхувальника.
- 8.6.** Основні та допоміжні матеріали, що витрачаються в процесі експлуатації пересувних машин, такі як пальне, масло, хімікалії, каталізатори, фільтраційні, охолодні, чистящі та мастильні матеріали.
- 8.7.** Змінні деталі та інструмент всіх видів (свердла, різці, фрези, ножі, пилки, шліфувальні кола і т.ін.).
- 8.8.** Гусеничні стрічки, сита, шланги, фільтри, канати, ремені, щітки, автомобільні шини, ланцюги, кабелі та інші деталі або предмети, що швидко зношуються, які протягом експлуатації пересувної машини повинні неодноразово мінятися.
- Однак, якщо деталі та предмети, зазначені в п.п. 8.7. -8.8. цих Додаткових умов, були пошкоджені або загинули разом з іншими частинами пересувної машини в результаті настання страхового випадку, то страхове відшкодування по даних деталях і предметам підлягає виплаті.
- 9.** Положення, викладені в цих Додаткових умовах, доповнюють положення Умов та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Умов і цими Додатковими умовами, застосовуються відповідні положення цих Додаткових умов.
- 10.** Якщо договором страхування не передбачено інше, то відносно цих Додаткових умов в іншому діють Умови добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАШИН ТА МЕХАНІЗМІВ ВІД ПОЛОМКИ

1. Відповідно до Умов добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб (надалі - Умови) та цих Додаткових умов Страховик укладає договори добровільного *страхування машин та механізмів від поломки (аварії)* (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.

2. Основні терміни.

Нова відновлювальна вартість (відновлювальна вартість) - вартість заміни застрахованої машини на нову того ж типу та з такими ж технічними характеристиками, включаючи всі витрати по доставці та монтажу, митні збори та платежі, а також інші обов'язкові платежі в цінах на дату оцінки.

Залишкова вартість машини в пошкодженому стані – грошова сума, за яку машина в пошкодженому стані може бути продана на ринку.

Машини – пристрої, що перетворюють енергію, матеріали та інформацію. Залежно від призначення машини підрозділяються на енергетичні (силові), робочі та інформаційні, а також передавальні пристрої.

До енергетичних (силових) машин відносяться машини-генератори, що виробляють теплову та електричну енергію, машини-двигуни, що перетворюють енергію будь-якого виду (енергію води, вітру, теплову, електричну і т.ін.) у механічну.

До робочих машин відносяться машини, інструменти, апарати та інші види обладнання, призначені для механічного, термічного та хімічного впливу на предмет праці (оброблюваний предмет) з метою зміни його форми, властивостей, стану або положення.

До робочих машин не відносяться транспортні засоби, призначені для перевезення людей та/або вантажів.

До неелектронного інформаційного обладнання відносяться механічні пристрої, призначені для перетворення та зберігання інформації (засоби виміру та управління, оргтехніка, засоби відображення інформації, засоби зберігання інформації, театральні-сценічне обладнання).

До передавальних відносяться електромережі, трубопроводи для передачі носія тепла, гарячої води та пари, трансмісії, включаючи всі проміжні пристрої, необхідні для трансформації (перетворення) та передачі енергії.

Стаціонарні машини – машини, стаціонарно встановлені на фундаментах, або машини, що переміщуються в межах території виробничої ділянки (цеху).

Пересувні машини – машини, стаціонарно встановлені на пересувних механічних транспортних засобах, або автономні машини, що переміщуються та призначені для роботи під час їх транспортування або для роботи на різних об'єктах.

Відмова (поломка) – подія, що полягає в порушенні працездатного стану машини.

Деградаційна відмова - відмова, обумовлена природними процесами старіння, зносу, корозії, втоми матеріалів, при дотриманні всіх встановлених (нормативними документами або документацією виробника) правил та/або норм проектування, виготовлення та експлуатації.

Ресурсна відмова – відмова, викликана досягненням машиною граничного стану (закінчення експлуатаційного ресурсу).

Експлуатаційна відмова - відмова, викликана порушенням норм та правил експлуатації,

встановлених нормативними документами або документацією виробника.

Збій – відмова, що самоусувається, або однократна відмова, що усувається незначним втручанням обслуговуючого персоналу.

Дефект – кожна окрема невідповідність машин встановленим вимогам.

Зовнішній фактор впливу - явище, процес або середовище, зовнішні стосовно машини або її складових частин, які викликають або можуть викликати порушення працездатного стану машини в процесі експлуатації.

Внутрішній фактор впливу - явище, процес або середовище, внутрішні стосовно машини або її складових частин, які викликають або можуть викликати порушення працездатного стану машини в процесі експлуатації.

Фізичний вибух - раптовий розрив працюючої під тиском машини (казана, резервуара, що працює під тиском, і т.ін.) внаслідок впливу внутрішнього тиску пару, газу або рідини, що призвело до фізичного руйнування будь-якої частини машини та викиду робочого тіла машини.

Хімічний вибух – швидкоплинний процес утворення великої кількості газів в обмеженому обсязі, що приводить до дроблення та відкидання навколишнього середовища внаслідок прагнення газів до розширення.

3. Застраховане майно.

3.1. На страхування приймаються машини, що перебувають у працездатному стані.

На страхування можуть прийматися як окремі машини, так і повне машинне обладнання виробничої ділянки, цеху або заводу.

Застрахованими є тільки ті машини, які зазначені в переліку застрахованих машин. Перелік застрахованих машин є обов'язковим додатком до договору страхування.

При страхуванні однорідних груп машин дозволяється зазначати в переліку застрахованих машин загальну їх кількість, без зазначення характеристик кожної окремої машини.

3.2. Машини вважаються застрахованими під час їх використання за функціональним призначенням, зберігання, транспортування в межах території страхування (в т.ч. навантаження та розвантаження), демонтажу з метою очищення або проведення технічного обслуговування, планових, поточних, середніх та капітальних ремонтів і їх наступного повторного монтажу.

Машини, які монтуються в перший раз, вважаються застрахованими тільки з моменту повного завершення їх монтажу, установки, виконання пусконаладжувальних робіт та успішного завершення випробувань.

3.3. Не підлягають страхуванню:

3.3.1. Змінні деталі та інструмент, стрічки транспортерів, фільтри, абразивні круги, пуансоны, троси, матриці, ланцюги, реміні та інші предмети, що швидко зношуються.

3.3.2. Футеровка печей кладкою, топки, колосники та сопла.

3.3.3. Предмети із скла, кераміки, деревини.

3.3.4. Виробничі матеріали, сировина та пальне, каталізатори, охолоджувальні рідини та інші витратні матеріали, за виключенням масла в трансформаторах.

3.3.5. Офісне машинне обладнання.

3.3.6. Електронне обладнання по обробці даних.

3.3.7. Пересувне будівельне обладнання.

4. Страхіві ризики та страховий випадок.

4.1. За цими Додатковими умовами страховий ризик - це подія, внаслідок настання якої майновим інтересам Страхувальника/Вигодонабувача, що пов'язані з володінням та/або користуванням та/або розпорядженням Застрахованим майном/об'єктами, може бути завдано шкоду.

4.2. До страхових ризиків відносяться:

4.2.1. Дефекти лиття або використаного матеріалу.

- 4.2.2.** Помилки в проектуванні, виготовленні та монтажу.
- 4.2.3.** Помилки при обслуговуванні, необережність обслуговуючого персоналу.
- 4.2.4.** Недостача води в резервуарах (казанах).
- 4.2.5.** Фізичний вибух, розрив внаслідок впливу відцентрових сил.
- 4.2.6.** Коротке замикання.
- 4.2.7.** Буря, мороз, льодохід.
- 4.2.8.** Інші ймовірні та випадкові події внаслідок впливу зовнішніх або внутрішніх факторів в місці страхування, не виключені цими Додатковими умовами та/або договором страхування.
- 4.3.** Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремим договором страхування визначається Страхувальником та Страховиком та зазначається в договорі страхування. Кожний з ризиків вважається застрахованим, якщо це прямо зазначено в договорі страхування..
- 4.4.** Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремим договором страхування визначається Страхувальником та Страховиком та зазначається в договорі страхування.
- 4.5.** Страховим випадком є відмова (поломка) або знищення застрахованих машин частин застрахованих машин) внаслідок раптового та непередбачуваного впливу на них зовнішнього або внутрішнього фактору, зазначеного в п. 4.2. цих Додаткових умов, за умови, що ця подія відповідає таким вимогам:
- а) відмова (поломка) або знищення застрахованих машин відбулася в період строку дії договору страхування та на території страхування;
 - б) безпосередньою причиною відмови (поломки) або знищення застрахованих машин не є вплив на них будь-якого із виключених факторів, зазначених у п.5. цих Додаткових умов та виключень, погоджених сторонами договору при його укладанні;
 - в) у результаті відмови (поломки) або знищення застрахованих машин Страхувальник (Вигодонабувач) поніс або повинен понести витрати на відновлення або заміну машини, що відмовила (знищена).
- 4.6.** Не розглядаються як відмова (поломка) машин:
- збої;
 - деградаційні відмови;
 - ресурсні відмови;
 - відмови, що усуваються шляхом регулювання або настроювання, а також шляхом переустановлення або заміни програмного забезпечення.
- 4.7.** Якщо інше не передбачено договором страхування, то у разі настання страхового випадку відшкодовуються необхідні та доцільні витрати Страхувальника, здійснені з метою запобігання або зменшення розміру збитків та з метою рятування застрахованого об'єкта.

5. Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування

- 5.1.** До страхових випадків не відносяться, і страхове відшкодування не виплачується, якщо відмова (поломка) або загибель машин відбулась внаслідок:
- 5.1.1.** Пожежі, а також заходів по її гасінню.
Однак збиток, заподіяний застрахованій машині в результаті впливу корисного вогню (вогню, використовуваного для нагрівання робочого тіла), підлягає відшкодуванню, якщо цей збиток виник внаслідок неконтрольованого відхилення процесу згоряння палива від установлених норм.
- 5.1.2.** Удару блискавки.
Однак збиток, викликаний перевантаженням вимірювального та регулюючого обладнання або коротким замиканням в електричних з'єднаннях застрахованих машин внаслідок удару блискавки, підлягає відшкодуванню.
- 5.1.3.** Хімічного вибуху, крім вибуху суміші газів у резервуарах (казанах).
- 5.1.4.** Падіння літальних апаратів, їх частин або вантажу.

5.1.5. Стихійних лих.

Однак збиток, викликаний морозом, незвичайним для місця страхування снігопадом, льодоходом, осіданням ґрунту внаслідок непередбачених природних явищ, рухом повітряним мас зі швидкістю вітру понад 22,2 м/с, підлягає відшкодуванню.

5.1.6. Крадіжки з проникненням, грабежу, розбою або спроби здійснення зазначених дій.

Однак збиток, внаслідок крадіжки з проникненням, грабежу та розбою, заподіяний не викраденим машинам, підлягає відшкодуванню.

5.1.7. Будь-яких дефектів та/або пошкоджень, що існували на момент укладання договору страхування та про які Страхувальник (Вигодонабувач) знав або повинен був знати.**5.1.8. Проведення випробувань або експериментальних робіт, при яких були навмисне завищені нормальні експлуатаційні навантаження.**

Однак збиток, викликаний аварійним відключенням турбоагрегату, що перебуває під навантаженням, збиток, що виник при випробуваннях трансформатора на коротке замикання, а також збиток, що виник при випробуваннях піднімальних пристроїв (кранів) з електричним приводом на аварійне гальмування, підлягає відшкодуванню.

5.1.9. Помилки у конструкції, дефектів лиття та матеріалів, виробничих дефектів, якщо відповідальність за заподіяний збиток в силу гарантійних зобов'язань, законодавства або договору несе виробник або постачальник машин або особа, яка проводила їх ремонт або обслуговування.

Однак, якщо відповідальність виробника та/або постачальника обмежена за законом, збиток понад суми належної Страхувальнику від винної особи, підлягає відшкодуванню.

5.1.10. Зносу, корозії, бруду, накипу в резервуарах (казанах) та інших наслідків нормальної експлуатації, а також тривалих впливів атмосферних умов;

Однак наступний збиток, заподіяний сусіднім деталям, вузлам, агрегатам у результаті взаємодії з деталями, вузлами й агрегатами, що піддалися впливу виключених факторів, підлягає відшкодуванню.

5.2. Ці виключення діють тільки відносно машин (частин машин) на які безпосередньо впливали виключені фактори. Збиток, заподіяний машинам (частинам машин), безпосередньо не порушеним виключеними факторами, є застрахованим.**5.4. При укладанні договору страхування можуть передбачатись додатково інші особливі виключення із страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству та цим Додатковим умовам і зазначені у договорі страхування.****5.5. Окремі виключення із числа перелічених у п. 5.1. цих Додаткових умов можуть бути скасовані за особливих умов, передбачених договором страхування.****6. Страхова сума.****6.1. Страхова сума встановлюється по кожній одиниці застрахованих машин і вказується в переліку застрахованих машин.****6.2. Страхова сума встановлюється за згодою сторін договору, але не більше нової відновлювальної вартості застрахованих машин на момент укладання договору страхування.****6.3. При узгодженні розміру страхової суми сторони керуються наступними правилами:**

- для забезпечення повного страхового захисту страхова сума встановлюється в розмірі нової відновлювальної вартості об'єкта страхування;
- у випадку, якщо сторони договору встановили страхову суму в розмірі меншому нової відновлювальної вартості об'єкта страхування, має місце неповне страхування. При цьому Страховик при настанні страхового випадку, зобов'язаний відшкодувати Страхувальнику частину понесених останнім збитків пропорційно відношенню страхової суми до нової відновлювальної вартості.

7. Територія страхування

7.1. Машини вважаються застрахованими тільки під час їх знаходження на території страхування. Територією страхування вважається територія, зазначена в договорі страхування (територія цеху, виробничої ділянки).

7.2. Якщо застраховані машини переміщують на іншу територію, то страхування, не поширюється на переміщені машини.

Страхування переміщених машин може бути відновлене за згодою сторін після завершення їх монтажу, установки, пусконаладжувальних робіт та випробувань на новому місці. Умови страхування переміщених машин визначаються додатковою угодою до договору страхування.

8. Порядок і умови виплати страхового відшкодування

8.1. Зобов'язання Страховика по виплаті страхового відшкодування по кожній окремій одиниці застрахованих машин обмежуються розміром страхової суми, встановленої договором страхування по даній одиниці машин.

8.2. Відшкодуванню підлягають збитки, понесені Страхувальником (Вигодонабувачем) внаслідок заподіяння застрахованим машинам матеріального збитку в результаті настання страхового випадку та витрати, понесені з метою зменшення розміру збитку, якщо інше не передбачено договором страхування.

8.3. У випадку знищення застрахованої машини страхове відшкодування виплачується в межах страхової суми в розмірі дійсної вартості машини на день настання страхового випадку, включаючи витрати на демонтаж пошкодженої машини, за вирахуванням залишкової вартості машини в пошкодженому стані або за вирахуванням вартості непошкоджених вузлів та деталей, що придатні для подальшого використання, в залежності від того, яка з цих сум виявиться більшою.

8.4. У випадку відмови (поломки) застрахованої машини страхове відшкодування виплачується в розмірі витрат, необхідних для виконання ремонту, включаючи всі витрати по демонтажу та монтажу, по доставці запасних частин та матеріалів або самих машин до місця ремонту та назад, митні збори та платежі, а також інші обов'язкові платежі, які Страхувальник повинен зробити у зв'язку з виконанням ремонту, за умови, що ці витрати включені в страхову суму.

При розрахунку суми витрат на ремонт пошкодженої машини застосовуються такі правила:

а) Якщо існує технічна можливість зробити ремонт пошкоджених деталей, вузлів, агрегатів машини і витрати на їх ремонт нижче, ніж витрати на їх заміну, відшкодуванню підлягають витрати на ремонт.

б) Якщо ремонт пошкоджених деталей, вузлів, агрегатів машини технічно неможливий або вартість ремонту перевищує витрати на їх заміну, відшкодується вартість нових деталей, вузлів, агрегатів. При цьому знос замінних вузлів та деталей не враховується.

в) Витрати на оплату робіт із проведення ремонту відшкодовуються за середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють в місці проведення ремонту на момент страхового випадку, а у випадку проведення ремонту силами Страхувальника - за собівартістю ремонту, залежно від того, яка із цих сум виявиться менше.

г) Додаткові витрати, зв'язані з терміновістю проведення робіт, експрес-доставкою запасних частин або машин підлягають відшкодуванню, якщо це обумовлено договором страхування та необхідні суми на відшкодування зазначених витрат передбачені в договорі страхування.

д) Якщо при виконанні ремонту проводиться модернізація пошкодженої машини, застосовуються деталі, вузли, агрегати та матеріали, що мають поліпшені характеристики (якість, термін служби, потужність тощо), страхове відшкодування виплачується в розмірі витрат на ремонт, якби він провадився із застосуванням деталей, вузлів, агрегатів і матеріалів, аналогічних по своїм характеристикам деталям, вузлам, агрегатам та матеріалам, які були встановлені на застрахованій машині у момент страхового випадку.

е) Витрати на попередній ремонт пошкодженої машини відшкодовуються тільки за умови, що попередній ремонт є частиною остаточного ремонту, роботи з попереднього ремонту проводяться за згодою Страховика, і якщо у зв'язку з попереднім ремонтом не будуть перевищені загальні витрати на ремонт.

ж) Витрати, зроблені в рамках виконання поточного технічного обслуговування та планових ремонтів не відшкодовуються.

Страховик відшкодовує витрати на ремонт лише за умови, що ремонт проведений або буде проведений, і Страхувальник надав або зобов'язується надати документи, що підтверджують проведення ремонту та заміну пошкоджених деталей, вузлів, агрегатів. Якщо ремонт не проводився або Страхувальник (Вигодонабувач) не надав відповідні документи, то Страхувальник (Вигодонабувач) втрачає права на страхове відшкодування та зобов'язаний повернути Страховику отримані суми, якщо Страховик повністю або частково оплатив витрати на ремонт за умовами цього пункту.

8.5. Витрати, понесені Страхувальником з метою зменшення збитків від страхового випадку, відшкодовуються у випадку, якщо:

- ці витрати зроблені для зменшення розміру збитків, які неминуче повинні були б виникнути при страховому випадку;
- ці витрати були необхідні та доцільні, тобто якщо ці витрати не були б зроблені, то збитки від страхового випадку могли б перевищити фактичні;
- ці витрати зроблені для виконання вказівок страховика.

8.6. Із суми страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страхувальнику (Вигодонабувачу), віднімається сума безумовної франшизи, встановлена договором страхування.

Франшиза віднімається по кожному страховому випадку, незалежно від кількості страхових випадків, що відбулися в період дії договору страхування. Якщо це передбачено договором страхування, якщо в результаті одного страхового випадку постраждало кілька окремих машин, зазначених у переліку застрахованих машин, відрахуванню підлягає тільки одна найбільша франшиза із встановлених по відповідним машинам.

9. Положення, викладені в цих Додаткових умовах, доповнюють положення Умов та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Умов і цими Додатковими умовами, застосовуються відповідні положення цих Додаткових умов.

10. Якщо договором страхування не передбачено інше, то відносно цих Додаткових умов в іншому діють Умови добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб.

Додаток 7
до Умов добровільного страхування майна
фізичних та юридичних осіб
затверджених "03" жовтня 2006 р.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛАДНАННЯ

1. Відповідно до Умов добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб (надалі - Умови) та цих Додаткових умов Страховик укладає договори добровільного *страхування електронного обладнання* (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.

2. Основні терміни.

Відновлювальна вартість - вартість заміни застрахованого електронного обладнання на новий пристрій того ж типу та з такими ж технічними характеристиками, включаючи всі витрати по доставці та монтажу, митні збори та платежі, а також інші обов'язкові платежі в цінах на дату оцінки.

Залишкова вартість електронного обладнання в пошкодженому стані (вартість ліквідаційна) – вартість реалізації електронного обладнання в пошкодженому стані; викуп від реалізації вузлів та деталей, придатних для використання за прямим призначенням, або альтернативним призначенням; вартість металевого лому (скрапу) агрегатів та вузлів конструкції, отриманих у результаті ліквідації об'єкта за винятком витрат на його ліквідацію.

Вартість утилізаційна – величина, виражена в грошовому еквіваленті, яку очікується одержати від продажу електронного обладнання або його складових частин по закінченні строку служби та/або при неможливості подальшого використання, не для продуктивного використання (за ціною матеріалів, що містяться в ньому), з урахуванням витрат на утилізацію об'єкта.

Електронне обладнання (пристрої) – сукупність апаратури, обладнання, приладів, призначених для одержання, обробки, перетворення, передачі та зберігання інформації та даних.

До електронного обладнання відносяться - обладнання систем зв'язку та передачі інформації; засоби виміру, перевірки, діагностики, управління та контролю; засоби обчислювальної техніки та телекомунікацій; оргтехніка; засоби автоматизації загальнопромислового та спеціального призначення; засоби візуального та акустичного відображення інформації; спеціалізоване електронне обладнання різного призначення; інші електронні пристрої.

Стаціонарне електронне обладнання – електронні пристрої, стаціонарно встановлені на будь-якому нерухомому об'єкті (мають постійне розташування).

Пересувне (мобільне) електронне обладнання – електронні пристрої, встановлені на транспортних засобах та призначені для експлуатації під час їх знаходження на транспортному засобі.

Переносне електронне обладнання – електронні пристрої, що допускають експлуатацію під час перенесення людиною.

Зовнішня установка – установка електронного обладнання у місцях не захищених будинком від атмосферних впливів. Місця розміщення електронного обладнання, захищені тільки навісами, сітчастими огороженнями тощо розглядаються як зовнішні.

Внутрішня установка – установка електронного обладнання всередині будинку, що захищає їх від атмосферних впливів.

Працездатний стан - стан електронного обладнання, при якому значення всіх параметрів, що характеризують здатність виконувати задані функції, відповідають вимогам нормативно-технічної та/або конструкторської (проектної) документації.

Відмова (поломка) – подія, що полягає в порушенні працездатного стану електронного обладнання.

Збій – відмова, що самоусувається, або однократна відмова, що усувається незначним втручанням обслуговуючого персоналу.

Дефект – кожна окрема невідповідність електронного обладнання вимогам стандартів, технічних умов та іншої нормативно-технічної документації.

Зовнішній фактор впливу - подія, явище, процес або середовище, зовнішні стосовно електронного обладнання або його складових частин, які викликають або можуть викликати порушення працездатного стану електронного обладнання в процесі експлуатації, або його знищення, втрату.

Внутрішній фактор впливу - явище, процес або середовище, внутрішні стосовно електронного обладнання або його складових частин, які викликають або можуть викликати порушення працездатного стану електронного обладнання в процесі експлуатації.

Програмні засоби (програмне забезпечення) – програми, процедури, правила, записані на відповідних носіях та будь-якій відповідній документації в друкованому або електронному виді, що відносяться до роботи обчислювальної системи. До програмного забезпечення відносяться: операційні системи, системи управління базами даних, інше загальносистемне та прикладне програмне забезпечення.

Програмно-апаратні засоби – технічні засоби, що містять комп'ютерну програму та дані, які не можуть змінюватися засобами користувача.

Носії інформації - матеріальні об'єкти, в т.ч. фізичні поля, у яких інформація знаходить своє відображення у вигляді символів, образів, сигналів, технічних рішень та процесів. До носіїв інформації відносяться пристрої зовнішньої пам'яті (магнітні носії: гнучкі та тверді магнітні диски, дискети, магнітні стрічки, CD-Диски, DVD-диски, оптичні диски, інші змінні магнітні носії), оперативні запам'ятовувальні пристрої засобів обчислювальної техніки та пристроїв зв'язку.

3. Застраховане майно.

3.1. На страхування приймається електронне обладнання, що перебуває у працездатному стані, відповідає вимогам стандартів, нормативних документів та/або технічних умов, затверджених у встановленому порядку.

3.2. На страхування можуть прийматися як окремі електронні пристрої, так і електронні пристрої, пов'язані за функціональним призначенням та об'єднані в системи. У випадку страхування електронних систем та мереж застраховані можуть бути всі пристрої та обладнання системи, включаючи обладнання телекомунікаційної механіки (шафи, стійки), компоненти кабельних систем та мереж зв'язку.

3.3. Застрахованими є тільки ті електронні пристрої, які зазначені в переліку застрахованих електронних пристроїв. Перелік застрахованих електронних пристроїв є обов'язковим додатком до договору страхування і повинен містити інформацію, яка дозволяє точно ідентифікувати електронні пристрої.

3.4. Електронне обладнання вважається застрахованими під час його використання за призначенням, зберігання, транспортування в межах території страхування (в т.ч. навантаження та розвантаження), демонтажу з метою проведення технічного обслуговування, регламентних робіт, планових, поточних, середніх та капітальних ремонтів і їх наступного повторного монтажу.

3.5. Електронне обладнання, яке встановлюється або монтується в перший раз, вважається застрахованим тільки з моменту повного завершення його монтажу, установки, виконання пусконаладжувальних робіт та успішного завершення випробувань (якщо вони необхідні).

3.6. Приміщення, у яких розміщуються електронні пристрої (при внутрішній установці) та місця розміщення (при зовнішній установці), повинні відповідати вимогам стандартів, норм і правил експлуатації електронного обладнання.

3.7. Якщо інше не передбачено договором страхування, не вважаються застрахованими вузли та деталі, що швидко зношуються, або підлягають регулярній заміні протягом терміну служби електронного пристрою, зокрема:

- а) інструмент, пристосування та змінні деталі;
- б) комплектуючі, аксесуари, витратні матеріали (реагенти, тонер, термобарабани, охолоджувальні рідини, плівки, папір тощо);
- в) змінні магнітні носії (гнучкі магнітні диски, дискети, магнітні стрічки, CD-диски, DVD-диски, оптичні диски, інші змінні магнітні носії);
- г) деталі та вузли, що підлягають регулярній заміні (запобіжники, батареї, що не підлягають перезарядженню, джерела світла тощо);
- д) окремі компоненти електронних пристроїв (з'єднувальні кабелі, перехідники, з'єднувачі тощо), що не входять у комплект стандартної поставки пристрою;
- е) електронні ключі, карти з вбудованим мікропроцесором (мікрочипом) (смарт-картки, Sim-картки, карти доступу тощо).

3.8. На особливих умовах за погодженням сторін договором страхування може бути передбачено страхування:

3.8.1. Обладнання з програмним управлінням, а саме:

- а) Спеціалізованого програмного забезпечення (внутрішнього або резидентного), що постійно зберігається в пам'яті мікропроцесорної (електронної) системи (мікроконтролерів, процесорів обробки сигналів, ПЗУ, програмувальних матриць тощо):
 - системного програмного забезпечення мікропроцесорних систем;
 - прикладного алгоритмічного та програмного забезпечення мікропроцесорних систем.

- б) Спеціалізованого програмного забезпечення електронних пристроїв, що поставляється виробником разом з обладнанням (обладнання зв'язку та телекомунікацій, інструментальні засоби різного призначення тощо).

3.8.2. Зовнішніх носіїв інформації та даних. В цьому випадку Страховик відшкодовує збиток, пов'язаний із знищенням, втратою або перекручуванням електронних даних, що перебувають на застрахованих носіях інформації.

Під знищенням, загибеллю електронних даних (інформації) розуміється така зміна їх стану, при якому вони перестають існувати в силу втрати основних якісних ознак та Страхувальник (Вигодонабувач) не має можливості відновити їх за допомогою штатних коштів програмного забезпечення або іншим способом відновити, одержати втрачені електронні дані.

Під перекручуванням електронних даних (інформації) розуміється їх видозміна, що характеризується появою нових (небажаних) властивостей.

У договорі страхування, за згодою сторін, повинні бути визначені ознаки, по яких електронні дані (інформація) вважаються повністю загиблими (повна загибель, встановлювана за домовленістю між сторонами).

Застрахованими можуть бути такі електронні дані: інформація в електронній формі, програмне забезпечення, програмно-інформаційні продукти, набір команд (програма) і т.ін., що перебувають на пристроях зовнішньої пам'яті, включаючи змінні магнітні носії (гнучкі магнітні диски, дискети, магнітні стрічки, CD-Диски, DVD-диски, оптичні диски і т.ін.) та оперативних запам'ятовувальних пристроїв.

Не є застрахованими електронна інформація, що не відповідним вимогам чинного законодавства; безкоштовне (типу freeware), умовно-безкоштовне (типу shareware) та/або вільно розповсюджене програмне забезпечення; програмне забезпечення без ліцензії (ліцензійної угоди) на використання; зняте з виробництва програмне забезпечення (програмні продукти).

4. Страхові ризики. Страховий випадок.

4.1. До страхових ризиків відносяться:

4.1.1. Виробничі дефекти, помилки, що допущені при проектуванні, виготовлені або монтажі.

4.1.2. Дія внутрішніх факторів впливу - механічних (вібрація, знос механічних та електромеханічних компонентів), теплових (перегрів), та/або електромагнітних (електричні перевантаження сили струму або напруги, коротке замикання, електростатичні розряди, електромагнітні перешкоди (несумісність), тощо.

4.1.3. Відмова електронних радіо компонентів.

4.1.4. Помилки в експлуатації Застрахованого майна, необережність обслуговуючого персоналу.

4.1.5. Інші ймовірні та випадкові події внаслідок впливу зовнішніх або внутрішніх факторів в місці страхування, не виключені цими Додатковими умовами та/або договором страхування.

4.2. Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремим договором страхування визначається Страхувальником та Страховиком та зазначається в договорі страхування. Кожний з ризиків вважається застрахованим, якщо це прямо зазначено в договорі страхування.

4.3. Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремим договором страхування визначається Страхувальником та Страховиком та зазначається в договорі страхування.

4.4. Страховим випадком є відмова (поломка), знищення або втрата застрахованих електронних пристроїв (частин застрахованих електронних пристроїв) внаслідок раптового та непередбачуваного впливу на них будь-якого шкідливого фізичного фактору, зазначеного в п. 4.1. цих Додаткових умов, за умови, що ця подія відповідає таким вимогам:

а) Відмова (поломка), знищення або втрата застрахованого електронного обладнання відбулася в період строку дії договору страхування та на території страхування;

б) Безпосередньою причиною відмови (поломки), знищення або втрати застрахованого електронного обладнання не є вплив на них будь-якого із виключених факторів, зазначених у п.5. цих Додаткових умов та виключень, погоджених сторонами договору при його укладанні;

в) У результаті відмови (поломки), знищення або втрати застрахованих електронних пристроїв Страхувальник (Вигодонабувач) поніс або повинен понести витрати на ремонт або заміну електронного обладнання, що відмовило (знищено, втрачено).

4.5. При цьому не розглядаються як відмова (поломки) електронного обладнання наступні події:

а) збої, деградаційні відмови, ресурсні відмови та відмови, що усуваються шляхом регулювання або настроювання, а також шляхом переустановки або заміни програмного забезпечення.

Однак відмови, що усуваються шляхом переустановки або заміни програмного забезпечення в програмно-апаратних засобах або шляхом заміни програмно-апаратних засобів, визнаються страховими випадками.

Під деградаційною відмовою розуміють відмову, обумовлену природними фізико-хімічними процесами старіння, зносу, корозії, втоми матеріалів, процесами електроміграції в матеріалах та структурах напівпровідникових, оптоелектронних приладів та інтегральних мікросхем, а також інших процесів, які неминуче протікають в

елементах електронного обладнання та його складових частин при дотриманні всіх встановлених (нормативними документами або документацією виробника) правил та/або норм проектування, виготовлення та експлуатації.

Ресурсна відмова – відмова, викликана досягненням електронним обладнанням граничного стану, при якому його подальша експлуатація неприпустима або недоцільна, або відновлення його працездатного стану неможливо або недоцільно.

б) Дефекти зовнішнього вигляду, що не порушують нормальне функціонування електронного пристрою (подряпини та потертості на полірованих, лакованих і т.ін. поверхнях, вм'ятини, відколи, тріщини тощо).

4.6. Якщо інше не передбачено договором страхування, то у разі настання страхового випадку відшкодовуються необхідні та доцільні витрати Страхувальника, здійснені з метою запобігання або зменшення розміру збитків та з метою рятування Застрахованого майна, а також витрати на розчищення місця настання страхового випадку, дезактивацію та утилізацію.

5. Виключення зі страхових випадків і обмеження страхування

5.1. Не підлягають відшкодуванню Страховиком збитки Страхувальника, якщо матеріальний збиток застрахованому електронному обладнанню заподіяний внаслідок:

5.1.1. Дефектів та/або пошкоджень електронних пристроїв, що існували на момент укладання договору страхування, про наявність яких Страхувальник знав або повинен був знати.

5.1.2. Проникнення в приміщення (територію страхування) дощу, снігу, граду або бруду через незачинені вікна, двері або інші отвори, якщо такі отвори не утворилися внаслідок дії небезпечних природних явищ або процесів, а також протиправних дій третіх осіб.

5.1.3. Забруднення застрахованих електронних пристроїв небезпечними речовинами (радіоактивними, хімічними, біологічними), якщо таке забруднення не було викликано пожежею, вибухом, падінням пілотованих літальних апаратів, їх частин або наїздом наземних транспортних засобів.

5.1.4. Непоясненого зникнення застрахованих електронних пристроїв, їх недостачі, виявленої при проведенні інвентаризації, крадіжки без слідів проникнення або розкрадання шляхом шахрайства, а також в інших випадках, коли відсутні будь-які достовірні докази того, що відбулося із застрахованим майном.

5.1.5. Пошкодження застрахованого електронного обладнання у ході будівельних або монтажних робіт.

5.1.6. Наїзду транспортних засобів, що належать Страхувальнику, його представникам та/або співробітникам.

5.1.7. Порушення правил та/або норм експлуатації електричних, опалювальних, водопровідних, каналізаційних та/або протипожежних систем, невиконання розпоряджень державних та/або відомчих наглядових органів, якщо такі порушення з'явилися безпосередньою причиною збитку.

5.1.8. Впливу диму, пари або газу, що є частиною технологічного процесу виробництва.

5.1.9. Проведення випробувань або експериментальних робіт, при яких були навмисне завищені нормативні експлуатаційні навантаження електронного пристрою.

5.1.10. Продовження експлуатації застрахованого електронного обладнання після його пошкодження (відмови, поломки), якщо така експлуатація привела до збільшення збитку. Фактори, зазначені в цьому пункті, є виключенням зі страхового покриття, незважаючи на існування будь-якої іншої причини або події, які впливали на застраховане майно одночасно або послідовно з ними та сприяли виникненню збитку.

5.2. Не підлягають відшкодуванню Страховиком збитки Страхувальника, що виникли внаслідок:

5.2.1. Природного зносу, корозії, забруднення та інших наслідків нормальної експлуатації застрахованих електронних пристроїв, поступової втрати ними своїх корисних

властивостей, а також тривалого впливу кліматичних та погодних умов, звичайних для даної місцевості.

Однак наступний збиток, заподіяний електронному обладнанню (частинам електронного обладнання), безпосередньо не порушеним виключеними факторами, є застрахованим.

5.2.2. Помилка у конструкції, дефектів лиття та матеріалів, виробничих дефектів, якщо відповідальність за заподіяний збиток в силу гарантійних зобов'язань, закону або договору несе виробник або постачальник електронних пристроїв, або особа, що проводила їх монтаж, збирання, ремонт або технічне обслуговування.

Однак, якщо відповідальність виробника та/або постачальників обмежена за законом, збиток понад суми, що належать Страхувальнику від винної особи, підлягає відшкодуванню.

5.2.3. Перерви у постачанні електроенергією, газом або водою (рідиною).

Однак відмова (поломка) або знищення електронних пристроїв у результаті аварій електромереж, систем газо- і водопостачання (систем охолодження), є застрахованим.

5.2.4. Пошкодження або знищення електронних ламп, електровакуумних приладів, стрічкових транспортерів, запобіжників, ременів, тросів, дротів, ланцюгів, гумових шин, змінного інструмента, предметів зі скла, порцеляни, кераміки або тканин та всякого роду витратних матеріалів.

Однак їх пошкодження або знищення внаслідок пожежі, заходів по її гасінню, удару блискавки, вибуху, техногенної аварії, впливу небезпечних природних явищ, крадіжки з проникненням, є застрахованим.

5.2.5. Гніздування, зараження паразитами, пошкодження або забруднення продуктами життєдіяльності комах, птахів, гризунів та інших тварин.

Фактори, зазначені в цьому пункті, є виключенням зі страхового покриття, тільки відносно того предмета, якому нанесений збиток цими факторами. Наступний збиток, заподіяний іншим застрахованим предметам, підлягає відшкодуванню Страховиком.

5.3. До страхових випадків не відносяться:

5.3.1. Збиток від зсуву, обвалу або іншого руху ґрунту (карст, осідання в ґрунтах, сель, лавина) не підлягає відшкодуванню, якщо ці явища були викликані проведенням підричних робіт, виїмкою ґрунту з котлованів або кар'єрів, засипанням порожнеч або проведенням земленасіпних робіт, проведенням робіт із прокладки підземних комунікацій, видобутком або розробкою родовищ корисних копалин.

5.3.2. Збиток, викликаний впливом на застраховані електронні пристрої рухом повітряних мас та/або атмосферних опадів не підлягає відшкодуванню, якщо швидкість вітру та/або атмосферні опади не перевищують критеріїв, наведених у Додатку 1 до Умов. У випадку їх перевищення, зазначені параметри небезпечних природних явищ повинні бути підтверджені довідкою Гідрометцентру або Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

5.4. При укладанні договору страхування можуть передбачатись додатково інші особливі виключення із страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству та цим Додатковим умовам і зазначені у договорі страхування.

5.5. Окремі виключення із числа перелічених у п.п. 5.1. - 5.3. цих Додаткових умов можуть бути скасовані за особливих умов, передбачених договором страхування.

6. Страхова сума.

6.1. Страхова сума встановлюється за згодою сторін договору, але не більше відновлювальної вартості або дійсної вартості.

6.2. При узгодженні розміру страхової суми сторони можуть застосовувати до розрахункової відновлювальної або дійсної вартості електронних пристроїв коефіцієнти як підвищуючі, так і понижуючі, враховуючи можливу зміну (подорожчання, здешевлення) цін на електронні пристрої в період строку дії договору страхування.

6.3. Страхова сума встановлюється по кожній одиниці застрахованих електронних пристроїв і вказується в переліку застрахованого майна.

7. Територія страхування

7.1. Територією страхування електронного обладнання є:

7.1.1. Для стаціонарних електронних пристроїв - місце фізичного знаходження (розміщення). Стаціонарні електронні пристрої вважаються застрахованими тільки на території, зазначеній в договорі страхування. Якщо вони переміщуються на іншу територію, договір страхування у відношенні переміщених електронних пристроїв не діє.

7.1.2. Для пересувних (мобільних) електронних пристроїв - транспортний засіб (транспортні засоби), на якому встановлені ці пристрої та територія використання транспортного засобу.

Мобільні електронні пристрої вважаються застрахованими тільки за умови знаходження на транспортних засобах, у межах території використання транспортних засобів, зазначених у договорі страхування. Якщо вони переміщуються на інші транспортні засоби, або за межі території використання транспортного засобу (на іншу територію), договір страхування у відношенні переміщених електронних пристроїв не діє.

На особливих умовах за погодженням Сторін можливе страхування пересувного (мобільного) електронного обладнання без зазначення території страхування.

7.1.3. Для переносних електронних устроїв - територія, зазначена в договорі страхування (місця фізичного знаходження, розміщення). Якщо вони переміщуються за межі території страхування (на іншу територію), договір страхування у відношенні переміщених електронних пристроїв не діє.

На особливих умовах за погодженням Сторін можливе страхування переносного електронного обладнання за межами території страхування.

7.2. Страхування переміщених електронних пристроїв (стаціонарних, мобільних) на іншу територію може бути відновлене за згодою сторін після проведення монтажних, пусконаладжувальних робіт та випробувань на новому місці. Умови страхування переміщеного електронного обладнання визначається додатковою угодою до договору страхування.

7.3. Територія страхування повинна бути зазначена в договорі страхування.

8. Порядок та умови виплати страхового відшкодування

8.1. Зобов'язання Страховика по виплаті страхового відшкодування по кожній окремій одиниці застрахованих електронних пристроїв обмежуються розміром страхової суми, встановленої договором страхування по даній одиниці електронних пристроїв.

8.2. Відшкодуванню підлягають збитки, понесені Страхувальником (Вигодонабувачем) внаслідок заподіяння застрахованим електронним пристроям матеріального збитку в результаті настання страхового випадку та витрати, понесені з метою зменшення розміру збитку, якщо інше не передбачено договором страхування.

8.3. У випадку знищення застрахованого електронного пристрою страхове відшкодування виплачується в розмірі дійсної вартості електронного пристрою на день настання страхового випадку, включаючи витрати на демонтаж пошкодженого електронного пристрою, але не більше страхової суми, встановленої договором страхування по даній одиниці електронних пристроїв.

При цьому із суми страхового відшкодування вираховується утилізаційна вартість або залишкова вартість електронного пристрою в пошкодженому стані.

Положення частини другої цього пункту застосовується в тому випадку, якщо Страхувальник (Вигодонабувач) є суб'єктом господарської діяльності.

8.4. У випадку втрати застрахованого електронного пристрою внаслідок крадіжки з проникненням, грабежу або розбою страхове відшкодування виплачується в розмірі дійсної вартості (з врахуванням зносу) електронного пристрою на день настання

страхового випадку, але не більше страхової суми, встановленої договором страхування по даній одиниці електронних пристроїв.

8.5. У випадку відмови (поломки) застрахованого електронного устрою, що може бути усунена, страхове відшкодування виплачується в розмірі витрат, необхідних для виконання ремонту, включаючи всі витрати по демонтажу та монтажу, по доставці запасних частин та матеріалів або самих електронних пристроїв до місця ремонту та назад, митні збори та платежі, а також інші обов'язкові платежі, які Страхувальник повинен зробити у зв'язку з виконанням ремонту, за умови, що ці витрати включені в страхову суму.

При розрахунку суми витрат на ремонт пошкодженого електронного обладнання застосовуються такі правила:

а) Якщо існує технічна можливість зробити ремонт пошкоджених деталей, вузлів, агрегатів електронного пристрою, щодо якого настав страховий випадок, і витрати на їх ремонт нижче, ніж витрати на їх заміну, відшкодуванню підлягають витрати на ремонт.

б) Якщо ремонт пошкоджених деталей, вузлів, агрегатів електронного пристрою, що відмовив, технічно неможливий або вартість ремонту перевищує витрати на їх заміну, відшкодується вартість нових деталей, вузлів, агрегатів. При цьому знос замінних вузлів та деталей не враховується.

в) Витрати на оплату робіт із проведення ремонту відшкодовуються за середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють в місці проведення ремонту на момент страхового випадку, а у випадку проведення ремонту силами Страхувальника - за собівартістю ремонту, залежно від того, яка із цих сум виявиться менше.

г) Для ремонту повинні застосовуватися комплектуючі деталі, вузли, агрегати та запасні частини, аналогічні по виду, якості та функціональним можливостям, використаним в пошкодженому обладнанні або інші запасні частини, аналогічні за ціною.

д) Якщо при виконанні ремонту проводиться модернізація пошкодженого електронного обладнання, застосовуються деталі, вузли, агрегати та матеріали, що мають поліпшені характеристики (якість, термін служби, потужність тощо), страхове відшкодування виплачується в розмірі витрат на ремонт, якби він провадився із застосуванням деталей, вузлів, агрегатів і матеріалів, аналогічних по своїм характеристикам деталям, вузлам, агрегатам та матеріалам, які були встановлені на застрахованому електронному пристрої у момент страхового випадку.

е) У розрахунок включаються витрати на проведення тільки тих робіт, які необхідні для усунення відмови (поломки) застрахованих електронних пристроїв (наслідків страхового випадку).

Додаткові витрати, зв'язані з терміновістю проведення робіт, експрес-доставкою запасних частин або електронних пристроїв, перевезенням повітряним транспортом, видатки на оплату проїзду технічних фахівців до місця ремонту електронних пристроїв і назад, витрати, зроблені в рамках виконання поточного технічного обслуговування та планових ремонтів не відшкодовуються, якщо інше не передбачено договором страхування.

ж) Страхувальник зобов'язується надати документи, що підтверджують проведення ремонту та/або заміну пошкоджених деталей, вузлів, агрегатів.

8.6. Для електронних пристроїв, що перебувають у володінні та користуванні Страхувальника (Вигодонабувача) на підставі договору оренди (лізингу) або безплатного користування, розмір страхового відшкодування обмежується сумою документально підтверджених витрат на ремонт (відновлення) застрахованих електронних пристроїв, які Страхувальник (Вигодонабувач) зробив або повинен буде зробити на користь власника майна на підставі закону або договору.

8.7. При страхуванні обладнання з програмним управлінням відшкодуванню підлягають витрати Страхувальника (Вигодонабувача) пов'язані з переустановкою або заміною спеціалізованого програмного забезпечення, встановленого на обладнанні із програмним управлінням, за умови, що загибель або переключування програмного забезпечення

відбулися внаслідок відмови (поломки) застрахованого електронного пристрою або блоку програмного управління.

У випадку повної загибелі або втрати застрахованого електронного пристрою або блоку програмного управління, відшкодуванню підлягають збитки Страхувальника (Вигодонабувача) у розмірі вартості спеціалізованого програмного забезпечення на день заподіяння збитку, за умови, що вартість програмного забезпечення не входить у вартість електронного пристрою.

8.8. При страхуванні зовнішніх носіїв інформації та даних:

8.8.1. У випадку повної загибелі електронних даних (інформації), страхове відшкодування виплачується в розмірі страхової суми, встановленої договором страхування.

8.8.2. У випадку перекручування електронних даних (інформації), якщо їх відновлення можливо, то страхове відшкодування виплачується в розмірі витрат на відновлення, але не більше страхової суми, встановленої договором страхування.

8.8.3. Якщо інше не передбачено договором страхування, до суми страхового відшкодування включається вартість знищених, загиблих, пошкоджених змінних магнітних носіїв.

8.9. Якщо інше не передбачено договором страхування, до суми страхового відшкодування включаються витрати, понесені Страхувальником (Вигодонабувачем) з метою зменшення збитків від страхового випадку, за умови, що ці витрати:

а) понесені для зменшення розміру збитків, що підлягає відшкодуванню Страховиком, які неминуче повинні були б виникнути при страховому випадку;

б) були необхідні та доцільні, тобто якщо ці витрати не були б зроблені, то збитки від страхового випадку могли б перевищити фактичні;

в) зроблені з метою виконання вказівок Страховика.

8.10. Із суми страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страхувальнику (Вигодонабувачу), віднімається сума безумовної франшизи, встановлена договором страхування.

Франшиза віднімається по кожному страховому випадку, незалежно від кількості страхових випадків, що відбулися в період дії договору страхування. Якщо це передбачено договором страхування, якщо в результаті одного страхового випадку постраждало кілька окремих електронних пристроїв, зазначених у переліку застрахованих електронних пристроїв, відрахуванню підлягає тільки одна найбільша франшиза із встановлених по відповідних електронних пристроях.

9. Положення, викладені в цих Додаткових умовах, доповнюють положення Умов та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Умов і цими Додатковими умовами, застосовуються відповідні положення цих Додаткових умов.

10. Якщо договором страхування не передбачено інше, то відносно цих Додаткових умов в іншому діють Умови добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб.

**ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ
РИЗИКІВ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ ЗІ ЗБИТКАМИ, ПОНЕСЕНИМИ ВНАСЛІДОК
ПЕРЕРВИ У ГОСПОДАРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

1. Відповідно до Умов добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб (надалі - Умови) та цих Додаткових умов Страховик укладає договори добровільного страхування *ризиків, пов'язаних зі збитками, понесеними внаслідок перерви у господарській діяльності* (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.

2. Основні терміни

Господарська діяльність - діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність, передбачена статутом (установчими документами) Страхувальника та зазначена у договорі страхування.

Перерва в господарській діяльності - повне або часткове припинення господарської діяльності Страхувальника через пошкодження або знищення майна, в т. ч. машин та механізмів, що використовуються Страхувальником в господарській діяльності.

Виручка - дохід (нетто) від здійснення господарської діяльності за мінусом податку на додану вартість, акцизного збору ввізного мита, митного збору та інших обов'язкових зборів і платежів, визначених законодавством.

Базовий період - інтервал часу, що відноситься до попереднього року, як період перерви у господарській діяльності відноситься до поточного року (приклад: якщо перерва у господарській діяльності тривала з 25.02.2006 р. по 15.05.2006 р., то під базовим періодом буде розумітися період часу з 25.02.2005 р. по 15.05.2005р.).

Оціночний період - інтервал часу, що дорівнює інтервалу часу, прийнятому для визначення страхової суми, що закінчується моментом закінчення перерви у господарській діяльності або моментом закінчення періоду відшкодування, залежно від того який з цих моментів настав раніше.

Період відшкодування - період часу, за який Страховик зобов'язується відшкодувати можливі збитки Страхувальника від перерви у господарській діяльності відповідно до умов договору страхування.

Часова франшиза - період часу від початку перерви у господарській діяльності, протягом якого можливі збитки Страхувальника від перерви у господарській діяльності несе сам Страхувальник.

3. За договором страхування може бути застрахований ризик виникнення збитків від перерви у господарській діяльності тільки самого Страхувальника та тільки на його користь.

4. Ризик збитків від перерви у господарській діяльності може бути застрахований тільки як доповнення до страхування майна, застрахованого на підставі Умов.

5. Об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать чинному законодавству України, пов'язані з ризиком виникнення збитків внаслідок перерви у господарській діяльності Страхувальника по незалежним від нього причинам.

6. Територією страхування вважається територія виробничих ділянок, цехів, торговельних залів і т.ін., зазначених у договорі страхування, де розташоване майно, що використовуються Страхувальником у господарській діяльності.

7. Страхувальний випадок.

7.1. Страхувальним випадком є перерва у господарській діяльності, тобто ймовірна подія, що може виразитися в можливому неотриманні або недоотриманні Страхувальником очікуваного бруutto-прибутку, внаслідок скорочення обсягів або повної зупинки господарської діяльності, внаслідок заподіяння матеріального збитку майну, необхідному для господарської діяльності, за умови, що ця подія відповідає таким вимогам:

- матеріальний збиток заподіяний майну, необхідному для господарської діяльності;
- матеріальний збиток майну заподіяний на території страхування;
- подія, що викликала матеріальний збиток майну, відбулася в період дії договору страхування;
- подія, що викликала матеріальний збиток майну, визнана страхувальним випадком за умовами договору добровільного страхування майна;
- у результаті перерви у господарській діяльності Страхувальник недоотримав очікуваний бруutto-прибуток або поніс додаткові витрати щодо запобігання або зменшення розміру можливих збитків від перерви у господарській діяльності;
- розмір збитку, заподіяного майну, перевищує розмір франшизи, встановленої в договорі добровільного страхування майна, якщо інше не передбачено договором страхування.

7.2. Договором страхування може бути передбачено, що страхувальним випадком також визнається перерва у господарській діяльності, спричинена:

7.2.1. Перешкодою:

- поставки товарів або надання послуг Страхувальнику від постачальника товарів та/або послуг;
- прийому споживачем товарів та/або послуг від Страхувальника внаслідок настання страхового випадку у постачальника або споживача, що підпадає під страхове покриття за умовами договору страхування, відповідно до положень Умов.

Такі постачальники та споживачі мають бути зазначені у договорі страхування, якщо інше ним не передбачено.

7.2.2. Фізичною неможливістю доступу до застрахованого на умовах договору добровільного страхування майна приміщення Страхувальника:

- внаслідок події, що підпадає під страхове покриття за умовами договору страхування;
- відповідно до наказу (розпорядженням) органів влади, що виданий та набрав чинності, у зв'язку з фізичним пошкодженням майна в області біля застрахованого приміщення Страхувальника внаслідок події, що підпадає під страхове покриття за умовами договору страхування.

7.3. Перерва у господарській діяльності вважається закінченою в момент технічної готовності до здійснення господарської діяльності, тобто в момент відновлення або заміни пошкодженого майна, необхідного для господарської діяльності, або в момент закінчення періоду відшкодування, залежно від того, який із цих моментів наступить раніше.

Договором страхування за погодженням Сторін може бути передбачено, що перерва у господарській діяльності вважається закінченою не в момент технічної готовності до здійснення виробничої діяльності, а в момент виходу підприємства на той рівень обороту, що мав би місце, якби перерва у господарській діяльності не відбулася.

7.4. До майна, необхідного для господарської діяльності не відносяться:

- готівка в національній та іноземній валюті;
- акції, облігації та інші цінні папери;
- плани, креслення, схеми;
- технічні носії інформації;
- готова продукція (товари) та незавершене виробництво;

- об'єкти зовнішньої реклами;
- сировина, матеріали, напівфабрикати й комплектуючі вироби;
- документи бухгалтерського обліку й інші документи на паперових і електронних носіях;
- речі, вилучені з цивільного обігу, або цивільний обіг яких обмежено, відповідно до законодавства, якщо інше не передбачено договором страхування.

8. Страхова сума.

8.1. Страхова сума повинна відповідати величині бруutto-прибутку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за період, що дорівнює 12 місяцям, яку Страхувальник зміг би заробити при безперервній господарській діяльності, якщо інше не передбачено договором страхування.

8.2. При розрахунку страхової суми повинні застосовуватися такі правила:

а) бруutto-прибуток від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) розраховується шляхом вирахування змінних виробничих витрат, які прямо залежать від обсягу господарської діяльності Страхувальника, з обороту, або шляхом додавання чистого прибутку та постійних виробничих витрат;

б) розрахунок бруutto-прибутку проводиться виходячи з розміру фактичного обороту підприємства Страхувальника за 12 місяців, що передують строку страхування (річний оборот), збільшеного на планований коефіцієнт зростання обороту на день закінчення строку періоду відшкодування, відрахованого з дати закінчення строку страхування;

в) під витратами, що відшкодовуються - постійними виробничими витратами, - розуміються витрати, які звичайно покриваються доходами від виробничої діяльності, та при цьому:

- мають місце незалежно від настання страхового випадку та не залежать від обсягів господарської діяльності;

- викликані необхідністю продовження роботи Страхувальника в період перерви у господарській діяльності.

До таких постійних витрат можуть відноситися:

- та частина заробітної плати робітників та службовців Страхувальника, що не залежить від обсягів господарської діяльності;

- платежі, що підлягають сплаті органам соціального страхування, інші аналогічні їм платежі, що сплачуються незалежно від результатів господарської діяльності;

- орендна плата;

- податки та збори, що сплачуються незалежно від результатів господарської діяльності;

- амортизаційні відрахування;

- відсотки по кредитах або інших залучених коштах, якщо ці кошти використовувалися для інвестицій у господарську діяльність Страхувальника, що була перервана в результаті матеріального збитку;

- інші витрати, погоджені сторонами при укладанні договору страхування і підпадають під визначення, наведене в цьому пункті.

г) під витратами, що не відшкодовуються - змінними витратами розуміються витрати, величина яких змінюється залежно від обсягів господарської діяльності.

До таких змінних витрат можуть відноситися:

- заробітна плата працівників Страхувальника, у відношенні яких застосовується відрядна система оплати праці;

- премії, винагороди та інші види матеріального заохочення, додаткова заробітна плата працівників Страхувальника, основою для розрахунку яких є оборот або фінансовий результат виробничої діяльності;

- витрати на сировину, матеріали, напівфабрикати та комплектуючі вироби;

- витрати на електроенергію, газ, воду, тепло і т.ін., що одержуються від третіх осіб, якщо вони не служать підтримці господарської діяльності процесу;
- митні збори та платежі;
- податки та збори, податковою базою для обчислення яких, є оборот або фінансовий результат;
- витрати на оплату послуг зовнішніх транспортних організацій, витрати на поштові, телефонні, телеграфні та інші подібні послуги, якщо вони не повинні бути оплачені для виконання діючих договірних зобов'язань, що не залежать від обороту;
- суми страхових внесків, що залежать від обороту (наприклад, по транспортному страхуванню або страхуванню кредитів);
- ліцензійні збори та винагороди за винаходи, що залежать від обороту;
- неустойки (штраф, пеня) за невиконання або неналежне виконання договірних зобов'язань;
- інші витрати, не пов'язані з господарською діяльністю.

8.3. Якщо період відшкодування за договором встановлюється більше дванадцяти місяців, страхова сума повинна бути обчислена, виходячи з обороту підприємства Страхувальника за період кратний кількості повних років, що покривають період відшкодування.

9. Період відшкодування

9.1. Період відшкодування обирається, виходячи з максимальних тимчасових витрат на відновлення технічної готовності виробництва (відновлення або заміни пошкодженого майна).

9.2. Період відшкодування є обов'язковою умовою договору страхування та повинен бути зазначений у ньому.

9.3. Період відшкодування, встановлений у договорі страхування, обчислюється з моменту заподіяння матеріального збитку майну, що викликав перерву у господарській діяльності.

9.4. Якщо одному об'єкту заподіяний матеріальний збиток декілька разів, і всі випадки заподіяння збитків пов'язані один з одним, то період відшкодування буде починатися з того моменту, коли був заподіяний перший збиток.

9.5. У випадку, якщо протягом строку дії договору страхування відбувається кілька страхових випадків, період відшкодування по кожному наступному страховому випадку скорочується на сумарний строк перерви у господарській діяльності в попередній період дії договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

10. Франшиза

10.1. Часова франшиза встановлюється, виходячи з характеру господарської діяльності, наявності запасів готової продукції та заготовок та інших показників.

10.2. Часова франшиза є обов'язковою умовою договору страхування та повинна бути зазначена в ньому.

10.3. Мінімальний розмір часової франшизи становить сім робочих днів з моменту зупинки виробничої діяльності, якщо інше не передбачено договором страхування.

11. Визначення розміру страхового відшкодування

11.1. Страховик зобов'язується відшкодувати Страхувальнику заподіяні страховим випадком збитки в обсязі суми недоотриманого за період перерви у господарській діяльності бруто-прибутку та фактично понесених додаткових витрат щодо запобігання та зменшення розміру збитків від перерви у господарській діяльності.

При визначенні обсягу страхового відшкодування, бруто-прибуток визначається аналогічним чином, як і при визначенні страхової суми при укладанні договору страхування, тобто до складу бруто-прибутку при визначенні страхового відшкодування повинні входити ті ж статті витрат та прибутків, що й при визначенні страхової суми при укладанні договору страхування.

11.2. Розрахунок обсягу страхового відшкодування проводиться на підставі документів бухгалтерського обліку, фінансової та внутрішньої звітності, а також інших документів, що відображають показники господарської діяльності за відповідний період.

11.3. Обсяг страхового відшкодування розраховується в такий спосіб:

11.3.1. Розраховується очікувана виручка протягом періоду перерви в господарській діяльності.

Очікувана виручка являє собою виручку за базовий період з урахуванням тенденцій, що склалися до моменту настання перерви у господарській діяльності.

11.3.2. Розраховується скорочення виручки протягом періоду перерви у господарській діяльності.

Величина скорочення виручки розраховується як різниця між очікуваною виручкою і фактичною виручкою за період перерви у господарській діяльності.

11.3.3. Розраховується сума недоотриманого бруutto-прибутку.

Величина бруutto-прибутку розраховується як добуток розміру скорочення виручки та коефіцієнта бруutto-прибутку.

Коефіцієнт бруutto-прибутку розраховується як відношення розміру бруutto-прибутку за базовий період до виручки, отриманої за аналогічний період.

При неможливості точного визначення коефіцієнта бруutto-прибутку за базовий період, даний коефіцієнт повинен бути розрахований за попередній звітний фінансовий рік, тобто як відношення величини бруutto-прибутку за попередній звітний рік до виручки, отриманої за аналогічний період (попередній звітний рік).

11.3.4. Розраховується сума бруutto-відшкодування.

Розмір бруutto-відшкодування являє собою суму недоотриманого бруutto-прибутку за період перерви у господарській діяльності та фактично понесених Страхувальником додаткових витрат щодо запобігання та зменшення розміру збитків від перерви у господарській діяльності.

Сума додаткових витрат не може перевищувати суму бруutto-прибутку, втрати якої вдалося уникнути.

Страхувальник зобов'язаний погодити з Страховиком суму додаткових витрат перше, ніж ці витрати будуть зроблені.

Додаткові витрати, понесені Страхувальником для виконання вказівок Страховика, відшкодовуються в повному обсязі.

11.3.5. Розраховується сума власного утримання Страхувальника.

Розмір власного утримання Страхувальника розраховується як добуток суми бруutto-відшкодування та відношення часової франшизи (у робочих днях) до тривалості перерви у виробничій діяльності (у робочих днях).

11.3.6. Розраховується сума страхового відшкодування.

Розмір страхового відшкодування розраховується як різниця між сумою бруutto-відшкодування та сумою власного утримання Страхувальника.

11.3.7. Визначається наявність неповного страхування.

Неповне страхування виникає у випадку, якщо страхова сума, зазначена в договорі страхування менше бруutto-прибутку за оціночний період.

Бруutto-прибуток за оціночний період розраховується як добуток коефіцієнта бруutto-прибутку та суми наступних величин: виручки в оціночний період до настання перерви у господарській діяльності, фактичної виручки за період перерви у господарській діяльності та розміру скорочення виручки за період перерви у господарській діяльності.

При виникненні неповного страхування сума страхового відшкодування зменшується пропорційно відношенню страхової суми, зазначеної в договорі страхування до розміру бруutto-прибутку за оціночний період.

11.3.8. При визначенні обсягу страхового відшкодування повинні враховуватися всі обставини, які могли б як позитивно, так і негативно вплинути на розвиток господарської

діяльності Страхувальника та її результати протягом оціночного періоду, якби страховий випадок не відбувся.

11.4. Амортизаційні відрахування на будинки, обладнання та інші основні фонди Страхувальника, як складова частина постійних витрат, підлягають відшкодуванню тільки в тому випадку, якщо такі відрахування проводяться на неушкоджене, у результаті заподіяння матеріального збитку, майно.

11.5. Якщо в період перерви у виробничій діяльності майну, необхідному для здійснення господарської діяльності, заподіюється додатковий збиток, внаслідок впливу незастрахованих факторів, що приводить до перерви у господарській діяльності незалежно від попереднього збитку, зобов'язання Страховика припиняються з моменту виникнення додаткового збитку.

11.6. Страховик не відшкодує збитки від перерви в господарській діяльності в тій мірі, у якій вони викликані:

11.6.1. Немоżliвістю вчасно відновити (замінити) пошкоджене або загибле майно та/або вчасно прийняти всі необхідні заходи щодо відновлення господарської діяльності через відсутність або недостачі у Страхувальника коштів.

11.6.2. Затримкою у відновленні майна або поновленні господарської діяльності у зв'язку з тим, що будь-яким органом влади накладаються обмеження відносно відновлюваних робіт або господарської діяльності Страхувальника.

11.7. Зобов'язання Страховика не включають обов'язок відшкодування будь-яких збитків у зв'язку з невиконанням Страхувальником договірних зобов'язань, відшкодування будь-яких збитків у зв'язку з покладанням на Страхувальника будь-якого виду відповідальності в силу закону або договору.

11.8. Страхове відшкодування виплачується після того, як буде документально встановлена наявність страхового випадку, визначена сума фінансового збитку та страхового відшкодування.

12. Обов'язок ведення бухгалтерського обліку.

12.1. Страхувальник зобов'язаний вести бухгалтерський облік відповідно до чинного законодавства України.

12.2. Страхувальник зобов'язаний прийняти всі належні заходи для забезпечення збереження бухгалтерських та облікових документів за три роки, що передують періоду страхування, для того, щоб при настанні страхового випадку надати їх Страховику.

12.3. Бухгалтерська документація повинна дозволяти провести підготовку річного балансу та звіту про прибутки та збитки. Якщо бухгалтерські та облікові документи будуть втрачені, і Страхувальник не зможе документально підтвердити застраховані збитки, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

13. Дії Страхувальника при настанні страхового випадку.

13.1. У разі настання передбаченої договором страхування події, яка призвела до збитків і може бути визнана як страховий випадок, Страхувальник зобов'язаний:

13.1.1. Негайно повідомити про це відповідні компетентні органи (пожежну охорону, аварійні служби, МВС, МНС і т.ін.), як цього вимагають обставини та/або наслідки події.

13.1.2. Негайно, але в будь-якому разі не пізніше 48 годин, якщо інший строк не передбачений договором страхування, інформувати Страховика або його представника про факт та обставини події, яка може бути визнана страховим випадком, отримати та виконувати його рекомендації щодо своїх подальших дій.

13.1.3. При пошкодженні майна вживати усіх можливих заходів щодо створення та підтримання умов для уникнення перерви у господарській діяльності, а також запобігання та зменшення збитків, що можуть виникнути внаслідок перерви.

13.1.4. У разі, якщо перерви у застрахованій діяльності уникнути не вдалося, здійснити розумні та доступні заходи з метою створення умов для найшвидшого відтворення

перерваної господарської діяльності.

Комплекс заходів по відтворенню господарської діяльності, розмір витрат, а також необхідний для цього період часу, повинні бути узгоджені зі Страховиком.

13.1.5. Зберігати незмінними пошкоджене майно, місце події, оточуючі предмети і т. ін., які будь-яким чином пов'язані з подією, яка може бути визнана страховим випадком, до їх огляду представником Страховика, за винятком випадків, коли зміна стану місця настання події, пошкодженого майна, оточуючих предметів і т. ін. здійснюється на вимогу державних або інших органів, в компетенції яких знаходяться такі події, виходячи із міркувань безпеки і зменшення розмірів збитків або за згодою Страховика, а також через 5 (п'ять) діб, якщо інший строк не передбачений договором страхування, з дня письмового повідомлення Страховика про настання події, яка може бути визнана страховим випадком.

13.1.6. Надати Страховику або його представникам можливість проводити розслідування обставин і причин події, яка може бути визнана страховим випадком, та встановити розмір збитку, брати участь у заходах щодо зменшення збитку, а також надати всю інформацію, яка має відношення до цієї події.

13.1.7. При пошкодженні майна надати Страховику можливість проводити огляд або обстеження пошкодженого майна, що використовується в господарській діяльності, розслідуванні причин та розміру збитку.

13.1.8. Надавати Страховику будь-яку інформацію, необхідну для визначення суми відшкодування, у т.ч. бухгалтерські книги та виписки з них, інвентарні описи, балансові звіти, статистичну звітність, рахунки та квитанції, а також інші документи, що стосуються господарської діяльності Страхувальника як протягом періоду страхування, так і за 3 (три) попередні роки.

13.1.9. Протягом всього періоду відшкодування Страховика неухильно виконувати всі рекомендації Страховика щодо способу, характеру та особливостей використання майна Страхувальника, спрямованих на збільшення доходів від його використання, або на зниження поточних та непрямих збитків, або на припинення самої перерви в господарській діяльності, за умови, що виконання цих розпоряджень не суперечить цілям та задачам, встановленим статутом та іншими установчими документами Страхувальника.

13.1.10. Вести бухгалтерський облік та пред'являти за вимогою Страховика всі документи бухгалтерського обліку, необхідні для встановлення розміру страхового відшкодування. Крім цього, Страхувальник повинен мати в наявності і зберігати баланси та інвентарні описи майна, що використовується у господарській діяльності, за останні три роки таким чином, щоб виключити їх одночасного знищення.

13.2. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника при настанні страхового випадку.

14. Порядок і умови виплати страхового відшкодування

14.1. Страхове відшкодування може сплачуватися одноразово після закінчення періоду страхування або щомісячно частинами. Порядок та строки виплати страхового відшкодування передбачаються у договорі страхування.

14.2. Якщо після закінчення одного місяця після початку перерви у господарській діяльності та після закінчення кожного наступного місяця з'явиться можливість визначити мінімальну суму, що підлягає відшкодуванню за минулий час перерви у господарській діяльності, то Страхувальник може зажадати, щоб ця сума була йому виплачена в рахунок загальної суми страхового відшкодування.

14.3. Дана щомісячна сума може бути розрахована тільки на основі постійних витрат Страхувальника та не поширюється на відшкодування недоотриманого чистого прибутку.

14.4. Якщо після підрахунку повної суми збитку, пов'язаного з перервою у господарській діяльності, сума щомісячних виплат страхового відшкодування перевищить загальну суму збитку, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику зайво отримане страхове

відшкодування.

15. Положення, викладені в цих Додаткових умовах, доповнюють положення Умов та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Умов і цими Додатковими умовами, застосовуються відповідні положення цих Додаткових умов.

16. Якщо договором страхування не передбачено інше, то відносно цих Додаткових умов в іншому діють Умови добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ РОБІТ

1. Відповідно до Умов добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб (надалі - Умови) та цих Додаткових умов Страховик укладає договори добровільного *страхування будівельно-монтажних робіт* (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.

2. Основні терміни

Збитки, що відшкодовуються Страховиком у зв'язку із заподіянням шкоди застрахованому майну - реальний збиток, тобто знищення, втрата або пошкодження застрахованого майна, а також витрати, які Страхувальник поніс або повинен буде понести для ліквідації наслідків страхового випадку.

Представники Страхувальника - всі генпідрядні та субпідрядні організації та їх працівники, що виконують будівельно-монтажні роботи, якщо інше не передбачено договором страхування.

Період повного припинення робіт - припинення будівельно-монтажних робіт на невизначений час та консервація об'єктів незавершеного будівництва.

Період часткового припинення робіт - тимчасове (до 3-х місяців) призупинення будівельно-монтажних робіт, підтвержене відповідними внутрішніми документами Генерального підрядника, викликане призупиненням фінансування або перепроєктуванням, або відкликанням або призупиненням ліцензії на здійснення будівельної діяльності будь-якого із учасників будівництва. До "періоду часткового припинення робіт" не відносяться вихідні та святкові дні.

Днем припинення робіт, вважається день підписання "Акту про призупинення робіт". Страхувальник зобов'язаний письмово сповістити Страховика про припинення робіт на наступний робочий день після підписання Акту.

3. Об'єкт страхування

3.1. Об'єктом страхування відповідно до цих Додаткових умов є майнові інтереси Страхувальника або іншої особи, відповідальної за проведення будівельно-монтажних робіт, що не суперечать законодавству України, пов'язані з:

3.1.1. Володінням та/або користуванням та/або розпорядженням майном, що є об'єктом та/або засобами проведення будівельно-монтажних робіт та перебуває на будівельному майданчику.

3.1.2. Виникненням у Страхувальника, додаткових витрат, обумовлених його обов'язком відшкодувати збиток, нанесений побудованій ним будівлі (споруді) або змонтованому обладнанню, що з'явилося наслідком недоліків, допущених при проведенні будівельно-монтажних і пусконаладжувальних робіт, але виявлений у період післяпускових гарантійних зобов'язань.

3.2. Страхуванню за цими Додатковими умовами підлягають:

3.2.1. Будівельні роботи.

3.2.2. Монтажні роботи.

3.2.3. Обладнання будівельного майданчика (тимчасові будівлі та споруди, складські приміщення, риштування тощо).

3.2.4. Будівельні машини та обладнання: землерийна техніка (бульдозери, екскаватори та ін.), шляхобудівельна техніка (скрепери, котки, асфальтоукладальники та ін.), будівельна техніка та обладнання для проведення будівельно-монтажних робіт, закріплена на об'єкті будівництва (крани, підйомники, бетоно-розчинозмішувачі та ін.), інші види будівельної техніки.

3.2.5. Об'єкти, що перебувають на будівельному майданчику (за виключенням об'єктів, зазначених у п.3.2.3, 3.2.4 цих Додаткових умов), що належать Замовнику або Підряднику, за договором підряду (контракту) (далі – Замовнику або Підряднику), об'єктом якого є роботи, зазначені в п. 3.2.1, 3.2.2 цих Додаткових умов, якщо інше не передбачено договором страхування.

3.2.6. Витрати по розчищенню території страхування від уламків (залишків) майна, що постраждало внаслідок страхового випадку.

3.3. На особливих умовах за погодженням Сторін договором страхування може бути передбачено страхування післяпускових гарантійних зобов'язань. Страхування післяпускових гарантійних зобов'язань здійснюється тільки в рамках укладеного зі Страховиком договору страхування будівельно-монтажних робіт, одним з об'єктів страхування по якому є майнові інтереси Страхувальника або іншої особи, відповідального за проведення будівельно-монтажних робіт, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, що є об'єктом та/або засобами проведення будівельно-монтажних робіт та перебуває на будівельній площадці або в безпосередній близькості до неї.

4. Страхові ризики. Страховий випадок.

4.1. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої провадиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

4.2. Страховим випадком є передбачена договором страхування подія, що відбулася, та з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальникові (Вигодонабувачу).

4.3. Страхування може здійснюватися від наступних ризиків:

4.3.1. Пожежі.

4.3.2. Удару блискавки.

4.3.3. Вибуху.

4.3.4. Падіння літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них.

4.3.5. Стихійних явищ (бури; граду; повені; землетрусу; сходу сніжних лавин; обвалу).

4.3.6. Осідання ґрунту.

4.3.7. Підтоплення ґрунтовими водами.

4.3.8. Протиправних дій третіх осіб, в т.ч. крадіжки з проникненням, грабежу, розбою, умисного знищення або пошкодження застрахованого майна.

4.3.9. Пошкодження водою з систем водопостачання, опалення, каналізації та аналогічних систем.

4.3.10. Помилки при будівництві / монтажі.

4.3.11. Обвалення або пошкодження об'єкта, в т.ч. частинами, що обвалюються або падають.

4.3.12. Будь-яких інших раптових та непередбачуваних подій на будівельному майданчику, не виключених цими Додатковими умовами та/або договором страхування.

4.4. Визначення страхових ризиків, зазначених в п.п. 4.3.1.-4.3.6. та 4.3.8.-4.3.9. цих Додаткових умов наведено в Додатку 1 до Умов.

4.5. Під **підтопленням ґрунтовими водами** розуміється підйом рівня ґрунтових вод, обумовлений насиченням раніше безводних ґрунтів при фільтрації води через дно та береги каналів, рік; замуленням русла річки; втратами води з водопровідної та каналізаційної мереж та ін.

Під збитком, заподіяним підтопленням ґрунтовими водами, розуміється пошкодження застрахованого об'єкта або його частини, обумовлене безпосереднім впливом ґрунтових вод, що піднялися.

Не є страховим випадком і не підлягає відшкодуванню підйом рівня ґрунтових вод, що виник до початку дії договору страхування.

4.5. Під помилками при будівництві / монтажі розуміють ненавмисні дії, зроблені при проведенні будівельно-монтажних робіт особами, що не є відповідальними за організацію робіт, які привели до пошкодження/знищення застрахованого майна, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.6. Договір страхування може бути укладено за сукупністю всіх вищеназваних страхових ризиків («Від всіх ризиків») або у будь-якій їх комбінації.

4.7. Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремим договором страхування визначається Страхувальником та Страховиком та зазначається в договорі страхування.

4.8. Страховик відшкодовує витрати по розчищенню території після страхового випадку, тільки у випадку, якщо це передбачено умовами договору страхування, і в межах лімітів відповідальності, передбачених договором страхування.

Витратами по розчищенню вважаються такі витрати, які повинні бути здійснені після страхового випадку для приведення території будівельного майданчика в стан, придатний для проведення відновлювальних робіт.

4.9. При страхуванні післяпускових гарантійних зобов'язань страховим випадком є виникнення у Страхувальника зазначених у п. 3.1.2. цих Додаткових умов додаткових витрат, за умови забезпечення постачання побудованих/змонтованих об'єктів необхідною сировиною та матеріалами відповідно до діючих нормативів та правил.

Страховим випадком не визнаються:

- додаткові витрати, що виникли внаслідок загибелі або пошкодження паливо-мастильних матеріалів, охолоджувальних рідин та/або інших допоміжних матеріалів, продукції, що вироблена або оброблюється застрахованими предметами;
- додаткові витрати, пов'язані з усуненням дефектів використаних Страхувальником матеріалів та конструкцій, що з'явилися причиною або здатні з'явитися причиною настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.
- додаткові витрати, пов'язані з будь-якими непрямыми збитками, зокрема, втрати від очікуваного прибутку або накладення штрафів у ході виконання субпідрядних робіт.

5. Виключення зі страхових випадків і обмеження страхування

5.1. Не підлягає відшкодуванню збиток, що виник внаслідок:

5.1.1. Стихійних явищ, якщо територія страхування була об'явлена зоною стихійного лиха до моменту укладання договору страхування.

5.1.2. Пошкодження або знищення застрахованого майна в період повного або часткового припинення робіт, якщо інше не передбачено договором страхування.

5.1.3. Недотримання Страхувальником, його представниками або іншою відповідальною особою за проведення будівельно-монтажних робіт інструкцій зі зберігання, експлуатації та обслуговування застрахованого об'єкта (в т.ч. невиконання інструкцій зі зберігання, експлуатації та обслуговування матеріалів і конструкцій, що використовуються для проведення будівельно-монтажних робіт), а також використання матеріалів для цілей інших, ніж ті, для яких вони призначені.

5.1.4. Невиконання Страхувальником, його представниками або іншою організацією, що бере участь у проведенні будівельно-монтажних робіт, будівельних норм і/або правил (ДБН), а також правил техніки безпеки при проведенні робіт на застрахованих об'єктах.

5.1.5. Помилки, допущених при проектуванні будівельного об'єкта, якщо інше не передбачено договором страхування.

5.1.6. Використання дефектних матеріалів і/або конструкцій, якщо інше не передбачено договором страхування. Але, якщо при використанні дефектних матеріалів постраждали

інші, справні частини застрахованого майна, то витрати по їх відновленню підлягають відшкодуванню.

5.1.7. Експериментальних або дослідницьких робіт, якщо інше не передбачено договором страхування.

5.1.8. Пошкоджень, безпосередньо викликаних постійним впливом експлуатаційних факторів (зносу, корозії, окислювання, гниття, самозаймання).

5.1.9. Здійснення Страхувальником, його представниками або іншою особою, яка зазначена в договорі страхування та бере участь у проведенні будівельно-монтажних робіт, діяльності, яка не обумовлена в ліцензії.

5.1.10. Допуску до будівельних робіт осіб, що не мають необхідного встановленого законом рівня кваліфікації та документально оформленого допуску до виконання робіт.

5.1.11. Використання для проведення будівельних робіт машин, обладнання та будівельних матеріалів, що не відповідають вимогам будівельних норм і правил (ДБН).

5.1.12. Знищення, втрати, пошкодження планів, креслень, фотографій, зразків, макетів, цінних паперів, готівки, бухгалтерських та інших документів.

5.1.13. Пошкоджень, які існували в момент укладання договору страхування та були відомі Страхувальнику, Вигодонабувачу або їх представникам.

5.1.14. Залучення для проведення будівельно-монтажних робіт особи, що не має ліцензії або іншого спеціального дозволу на проведення такого виду робіт.

5.2. Не підлягає відшкодуванню Страхувальником:

5.2.1. Пред'явлена Страхувальнику вимога про відшкодування неустойки (штрафів, пені, інших штрафних та/або оперативно-господарських санкцій) внаслідок неякісного або несвоєчасного виконання будівельно-монтажних робіт (наданих послуг), розірвання або невиконання договорів.

5.2.2. Неодержаний Страхувальником дохід (упущена вигода) внаслідок настання страхового випадку.

5.2.3. Збиток або пошкодження, що виникли хоча б і внаслідок страхового випадку, але виявлені лише в ході інвентаризації.

5.2.4. Збиток або пошкодження, заподіяні об'єктам, що розміщені поза територією страхування (за винятком об'єктів, зазначених у п. 3.2.5 цих Додаткових умов).

5.2.5. Збиток або пошкодження, викликані не передбаченою будівельними нормами і правилами (ДБН) вібрацією, видаленням або ослабленням опори, якщо інше не передбачено договором страхування

5.2.6. Збиток у розмірі, що не перевищує зазначеної в договорі страхування безумовної франшизи.

5.2.7. Збиток, обумовлений недотриманням Страхувальником та/або його представниками письмових рекомендацій Страховика по запобіганню збитку.

5.2.8. Шкода, заподіяна майну, життю та/або здоров'ю третіх осіб.

5.3. При укладанні договору страхування можуть передбачатись додатково інші особливі виключення із страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству та цим Додатковим умовам і зазначені у договорі страхування.

5.4. Окремі виключення із числа перелічених у п.п. 5.1. - 5.2. цих Додаткових умов можуть бути скасовані за особливих умов, передбачених договором страхування.

6. Територія страхування.

6.1. Об'єкт страхування вважається застрахованим на території, зазначеній в договорі страхування.

6.2. Якщо застраховані об'єкти переміщуються з території страхування, незалежно від строку знаходження їх на іншому місці, та/або волевиявлення відповідальної особи, що має право давати обов'язкові вказівки про їх переміщення, подія, що настала щодо застрахованого майна, може бути не визнана Страхувальником страховим випадком, і останній звільняється від обов'язку сплачувати страхове відшкодування.

7. Страхова сума

7.1. Страхова сума встановлюється за згодою Сторін у межах дійсної вартості об'єкта страхування на підставі заяви Страхувальника та зазначається в Договорі страхування.

7.2. Дійсна вартість встановлюються на момент укладання Договору страхування, виходячи з:

7.2.1. За п. 3.2.1. цих Додаткових умов - повної проектної (кошторисної) вартості будівельних робіт, включаючи вартість матеріалів, робіт, митні збори та платежі, а також вартість матеріалів і будівельних елементів, що поставляються Замовником.

7.2.2. За п.3.2.2. цих Додаткових умов - повної проектної (кошторисної) вартості кожного об'єкта монтажу, включаючи вартість матеріалів, робіт, митні збори та платежі, а також вартість матеріалів і елементів, що поставляються Замовником.

7.2.3. За п.п. 3.2.3 - 3.2.5. цих Додаткових умов - вартості придбання аналогічних за призначенням та технологічним характеристикам нових машин та механізмів, обладнання будівельного майданчика, інших об'єктів, що перебувають на будівельному майданчику, за винятком суми, на яку зменшилася вартість даних об'єктів внаслідок зносу.

7.3. Страхова сума по п. 3.2.6. цих Додаткових умов встановлюється окремо від страхових сум, обумовлених по п.п. 3.2.1. - 3.2.5. цих Додаткових умов не може перевищувати 2% від страхової суми за п.п. 3.2.1., 3.2.2. цих Додаткових умов, якщо інше не передбачено договором страхування.

7.4. Страхова сума за п.3.3. цих Додаткових умов встановлюється за згодою сторін в межах вартості об'єкта будівництва/монтажу після завершення всіх будівельно-монтажних та пусконаладжувальних робіт, включаючи вартість матеріалів, робіт, митні збори та платежі, на підставі документів, що підтверджують їх вартість.

7.5. У договорі страхування за згодою між Страховиком і Страхувальником можуть встановлюватися ліміти відповідальності Страховика та/або безумовна франшиза.

8. Строк дії договору страхування

8.1. Договір страхування укладається на період виконання будівельно-монтажних робіт, зазначений у контракті на їх проведення (договорі будівельного підряду), якщо інше не передбачено договором страхування.

Якщо із причин, що не залежать від Страхувальника або особи, на користь якої укладений договір, будівельні роботи будуть тимчасово припинені (через відсутність фінансування, перепроєктування, невідповідних для будівництва погодних умов та ін.), Страхувальник зобов'язаний письмово сповістити Страховика про таке тимчасове припинення робіт на наступний робочий день після підписання Акту про призупинення робіт.

Якщо інше не передбачено договором страхування, у разі, якщо подія, що може бути визнана страховим випадком, настала у період такого тимчасового припинення робіт, така подія може бути не визнана Страховиком страховим випадком, а останній звільняється від обов'язку сплачувати страхове відшкодування.

За взаємною згодою сторін договір страхування може бути продовжений на строк їх тимчасового припинення, про що укладається додаткова угода.

8.2. Дія договору страхування, за умови сплати страхового платежу (його першої частини), починається безпосередньо після початку роботи або після розвантаження застрахованих об'єктів на будівельному майданчику, якщо інше не передбачено договором страхування.

8.3. Дія договору страхування припиняється по тим застрахованим об'єктам або їх частинам, які прийняті або запущені в експлуатацію, з дати підписання Акту приймання закінченого будівництвом об'єкта/Акту здачі-приймання, а також по відповідній частині установки або машини (машин) у випадку, якщо частина установки або одна або кілька машин піддається (піддаються) пробному випробуванню, або вводиться (вводяться) в

експлуатацію, що також повинне бути підтверджене документально, якщо інше не передбачено договором страхування. Це положення діє крім тих випадків, коли договір страхування передбачає страхування післяпускових гарантійних зобов'язань.

Представник Страховика може брати участь у роботі комісії із приймання закінчених об'єктів будівництва в експлуатацію.

8.4. Якщо в результаті прискорення робіт період страхування кінчається раніше дати, зазначеної в договорі, страховий платіж поверненню не підлягає, якщо інше не передбачено договором страхування.

8.5. У договорі страхування може бути передбачений строк (не більше 3-х місяців), на який строк дії договору може бути збільшений без сплати додаткового страхового платежу.

9. Обов'язки Страхувальника.

9.1. На додаток до обов'язків Страхувальника, зазначених в п. 10.3. Умов, Страхувальник зобов'язаний:

9.1.1. негайно письмово сповістити Страховика про зміни в обставинах, повідомлених в заяві на страхування та додатках до неї при укладанні договору страхування, якщо ці зміни можуть вплинути на збільшення ступеня ризику. До обставин, що впливають на збільшення ступеня ризику, крім зазначених у Розділі 8 Умов, відносяться:

- заміна організації, яка проводить будівельно-монтажні роботи (підрядника, субпідрядника);
- зміна строків проведення будівельно-монтажних робіт;
- зміна умов охорони об'єкта, а також інших заходів безпеки та захисту застрахованого майна;
- припинення (призупинення, анулювання) дії ліцензії особи, що проводить будівельно-монтажні роботи;
- зміна технології проведення робіт у порівнянні з передбаченою проектом та/або будівельними нормами та/або правилами;
- перепроєктування.

9.1.2. Повідомити Страховика в письмовій формі про часткове або повне припинення будівельно-монтажних робіт протягом 1 (одного) робочого дня з моменту ухвалення офіційного рішення про це (підписання Акту про призупинення робіт).

10. Дії Страхувальника при настанні страхового випадку.

10.1. У разі настання передбаченої договором страхування події, яка призвела до збитків і може бути визнана страховим випадком, Страхувальник зобов'язаний:

10.1.1. Вжити всіх необхідних та доступних заходів щодо запобігання та зменшенню розміру збитків, викликаних страховим випадком. Приймаючи такі заходи, Страхувальник повинен додержуватися рекомендацій Страховика, якщо такі рекомендації йому дані.

10.1.2. Негайно, але в будь-якому разі не пізніше 48 годин, якщо інший строк не передбачений договором страхування, інформувати Страховика по телефону (факсу) про виникнення збитку та протягом 10 (десяти) днів з дати його виникнення направити Страховику письмове повідомлення про причини настання, характер та розмір збитку.

10.1.3. Не чекаючи прибуття на місце страхового випадку представників Страховика, працівників міліції або представників інших компетентних органів, зібрати доступну попередню інформацію (наприклад, скласти акт довільної форми за участю очевидців (свідків) страхового випадку, по можливості зафіксувати картину збитку за допомогою фото або відеозйомки) і передати копії Страховику.

10.1.4. Зберегти пошкоджений об'єкт у незмінному вигляді до його огляду представниками Страховика. Страхувальник має право змінювати картину збитку, якщо це диктується міркуваннями безпеки або необхідно для зменшення розміру збитку або по закінченні одного тижня після повідомлення Страховика про страховий випадок.

10.1.5. Повідомити про події, що призвели до настання страхового випадку, у відповідні компетентні органи (пожежну охорону, аварійні служби, МВС, МНС і т.ін.), як цього вимагають обставини і наслідки події.

10.1.6. Надати можливість для огляду пошкодженого об'єкту представнику або експерту Страховика до того, як будуть зроблені ремонтні або відновлювальні роботи.

Страхувальник, що сповістив Страховика про настання страхового випадку, вправі до проведення огляду Страховиком зробити ремонт дрібних (до 5% від загальної кошторисної вартості об'єкта) пошкоджень, заподіяних застрахованому об'єкту.

Якщо представником Страховика не буде зроблена експертиза протягом 5 (п'яти) робочих днів від дня одержання від Страхувальника письмового повідомлення про збиток, Страхувальник вправі зробити ремонтні роботи або заміну пошкоджених частин.

10.3.7. Надати всі відомості та документи, які необхідні Страховику для встановлення факту страхового випадку та оцінки заподіяного збитку, включаючи відомості, що є комерційною таємницею.

10.3.8. Передати Страховику всі документи та прийняти всі заходи, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги до осіб, відповідальних за заподіяний збиток.

10.3.9. Надати Страховику письмову заяву на виплату страхового відшкодування із вказівкою відомих на дату подачі заяви обставин страхового випадку та протягом 90 календарних днів з дня настання страхового випадку (якщо інше не передбачено договором страхування) надати документи, що підтверджують факт настання страхового випадку, а саме:

10.3.9.1. При настанні збитків від пожежі, що виникли в результаті дії кожного із застрахованих ризиків:

- довідку про порушення або відмову в порушенні кримінальної справи по факту пожежі;
- висновок органу Державного пожежного нагляду.

10.3.9.2. При настанні збитків у результаті впливу стихійного явища, а також удару блискавки:

- довідку з метеорологічної служби з описом природних подій (на дату настання події в районі події), що з'явилися причиною пошкодження та/або знищення застрахованого майна (у випадку бури - довідка повинна містити відомості про середню швидкість вітру).

10.3.9.3. При настанні збитків у результаті пошкодження водою з систем водопостачання, опалення, каналізації та аналогічних систем:

- акт спеціалізованих служб, що експлуатують водопровідні та інші аналогічні мережі, з описом причини виходу з ладу даних систем і визначенням винної сторони;
- довідки житлово-експлуатаційного управління (або інших подібних організацій) у випадку, якщо будинок житловий та зданий в експлуатацію.

10.3.9.4. При настанні збитків у результаті вибуху:

- акти або довідки державних служб, покликаних здійснювати нагляд за умовами експлуатації силових агрегатів (газопровідних мереж), про причини, розмір збитку, із вказівкою технічних дефектів, порушенні норм експлуатації та винних осіб.

10.3.9.5. При настанні збитків внаслідок протиправних дій третіх осіб:

- копію заяви Страхувальника про те, що трапилося, в органи внутрішніх справ з вимогою проведення розслідування або порушення кримінальної справи;
- копію постанови суду про порушення (або про відмову в порушенні) кримінальної справи;
- при наявності охорони силами сторонньої організації, копію договору з охоронним підприємством або позавідомчою охороною на здійснення охорони застрахованих приміщень та іншого майна;
- при наявності систем охоронної сигналізації, документи з даними про спрацьовування систем сигналізації, документи, що підтверджують одержання сигналу тривоги на пульті охоронного підприємства або позавідомчої охорони та виїзд групи затримки.

10.3.9.6. При настанні збитків у результаті помилки при монтажі або при обваленні або

пошкодженні об'єкта будівництва/монтажу:

- висновок відповідного органу нагляду;
- висновок незалежної експертизи про факт обвалення або помилки при проведенні будівельно-монтажних робіт.

10.3.10. Подати документи, що обґрунтовують та підтверджують суми понесених ним збитків, на підставі яких буде провадитися розрахунок суми страхового відшкодування залежно від характеру страхового випадку. До таких документів відносяться:

- перелік пошкодженого, знищеного та/або втраченого майна;
- документи, що підтверджують вартість пошкодженого, знищеного та/або втраченого майна на момент настання страхового випадку;
- акти інвентаризації майна (інвентаризаційні описи), складені на дату, найближчу до дати настання страхового випадку, та складені по факту пошкодження (знищення) майна;
- довідка про вартість виконаних робіт та витрат;
- кошторису (калькуляції) на проведення ремонтних (відновлювальних) робіт;
- інші документи, на підставі яких можливо судити про розмір збитку.

10.3.11. Підтвердити свій інтерес (оснований на законі, іншому правовому акті або договорі) у збереженні застрахованого майна, надати документи, що підтверджують право володіння, користування, розпорядження застрахованим майном.

11. Порядок та умови виплати страхового відшкодування

11.1. Страхове відшкодування виплачується Страхувальникові (Вигодонабувачу) у межах встановлених договором страхових сум та лімітів відповідальності, за виключенням встановленої в договорі страхування безумовної франшизи, на підставі письмової заяви Страхувальника про відшкодування збитку, документів, що підтверджують факт настання страхового випадку та розмір збитку та страхового акту.

11.2. Страхове відшкодування виплачується в розмірі, що не перевищує збиток, заподіяний застрахованим об'єктам.

11.3. Якщо інше не передбачено договором страхування, розмір збитку визначається Страховиком шляхом проведення експертизи та складання кошторису на відновлення пошкоджених/знищених об'єктів. Експертиза проводиться за рахунок Страховика.

11.4. Розмір збитку визначається:

11.4.1. У випадку знищення застрахованого об'єкта - у розмірі його дійсної вартості на момент страхового випадку за вирахуванням вартості залишків, які можуть бути продані або використані за функціональним призначенням.

11.4.2. При пошкодженні застрахованого майна - у сумі витрат на його відновлення, але не більше страхових сум, зазначених у Договорі.

До витрат на відновлення включаються:

- витрати на покупку матеріалів, необхідних для проведення ремонту;
- витрати по доставці матеріалів до місця ремонту;
- витрати на оплату робіт із проведення ремонту, за виключенням надбавок до заробітної плати за понаднормову роботу, роботу в нічний час і в офіційні свята, якщо інше не передбачено договором страхування.

При цьому додаткові витрати, викликані терміновістю проведення робіт, зміною способу перевезення будівельних матеріалів, удосконаленням або зміною планування застрахованого об'єкта, проведенням тимчасового або профілактичного ремонту, у суму страхового відшкодування не включаються, якщо інше не передбачено договором страхування.

11.4.2.1. Якщо інше не передбачено договором страхування, витрати на відновлення майна визначаються без вирахування вартості зносу замінних у процесі відновлення (ремонту) матеріалів та запасних частин. За п. 3.2.3; 3.2.4; 3.2.5. цих Додаткових умов за умови, що ці об'єкти страхувалися по дійсній вартості з врахування вартості зносу відповідно до п. 7.2.3. цих Додаткових умов. Якщо проводиться заміна пошкоджених

частин незважаючи на те, що був можливий їх ремонт без загрози безпеці експлуатації застрахованого об'єкта, Страховик відшкодовує Страхувальникові вартість ремонту цих частин, але не вище вартості їх заміни.

11.4.3. При втраті застрахованого майна - у розмірі його дійсної вартості на момент страхового випадку, але не більше страхових сум, зазначених у договорі страхування.

11.5. Страховиком також покриваються витрати Страхувальника, пов'язані з його обов'язком вживати розумних та доступних заходів щодо зменшення можливого збитку. Витрати відшкодовуються пропорційно відношенню страхової суми до дійсної вартості.

Ці витрати відшкодовуються, якщо вони були необхідні або були зроблені для виконання вказівок Страховика, навіть якщо вжиті заходи виявилися безуспішними.

11.6. У витрати на відновлення майна не включаються:

11.6.1. Витрати, пов'язані зі змінами та/або поліпшенням застрахованого об'єкта.

11.6.2. Витрати, викликані тимчасовим (допоміжним) ремонтом або відновленням, якщо цей ремонт не є частиною повного ремонту, і якщо інше не передбачено договором страхування.

11.6.3. Витрати по перебиранню обладнання, його профілактичному ремонту та обслуговуванню.

11.7. Страховик не відшкодовує:

11.7.1. Збиток, у розмірі, що не перевищує зазначену в договорі страхування безумовну франшизу.

11.7.2. Непрямий збиток будь-якого характеру, включаючи неустойку (штраф, пеню), збиток, що виник у Страхувальника внаслідок порушень умов контракту (договору підряду) на виконання будівельно-монтажних робіт або його припинення.

11.7.3. Збиток у результаті помилкового проектування, якщо інше не передбачено договором страхування.

11.7.4. Збиток або пошкодження, що виникли хоча б і внаслідок страхового випадку, але які виявлені лише в ході інвентаризації. Під інвентаризацією розуміється перевірка наявності підприємства, що значиться на балансі, майна згідно даним бухгалтерського обліку.

11.7.5. Збиток або пошкодження, заподіяні предметам, що перебувають поза територією страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

11.7.6. Збиток, викликаний заміною, ремонтом або усуненням дефектних матеріалів або конструкцій, якщо інше не передбачено договором страхування. Але якщо при використанні дефектних матеріалів постраждали інші, справні частини застрахованого майна, то витрати по їх відновленню підлягають відшкодуванню.

11.7.7. Збиток, викликаний:

- зносом, корозією, окислюванням, а також дією звичайних погодних умов;
- внутрішніми несправностями машин та/або електричного обладнання, що виникли в процесі експлуатації або несправності обладнання будівельного майданчика;
- знищенням або пошкодженням транспортних засобів, під час їх експлуатації на дорогах загального користування;
- знищенням або пошкодженням технічної, конструкторської, бухгалтерської та іншої документації, грошей, цінних паперів або чеків, пакувального матеріалу в тому числі: контейнерів, ящиків, перегорожок, піддонів, лотків, бочок тощо.

11.8. При страхуванні після пускових гарантійних зобов'язань розмір збитку визначається:

11.8.1. При загибелі побудованого/змонтованого об'єкта - у розмірі його дійсної вартості на момент страхового випадку за винятком вартості наявних залишків, придатних для подальшого використання.

11.8.2. При пошкодженні побудованого/змонтованого об'єкта - у розмірі витрат на його відновлення до стану, у якому воно перебувало до настання страхового випадку, в т.ч.:

- витрати на покупку запасних частин і матеріалів, необхідних для виконання ремонту;
- витрати по доставці запасних частин і матеріалів до місця ремонту;

- витрати на оплату робіт із проведення ремонту;
- інші витрати, але тільки в тому випадку, якщо це прямо зазначено в договорі страхування.

При цьому відновлювальні витрати повинні бути зменшені на величину зносу пошкодженого майна на момент настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.

12. Положення, викладені в цих Додаткових умовах, доповнюють положення Умов та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Умов і цими Додатковими умовами, застосовуються відповідні положення цих Додаткових умов.

13. Якщо договором страхування не передбачено інше, то відносно цих Додаткових умов в іншому діють Умови добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

1. Відповідно до Умов добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб (надалі - Умови) та цих Додаткових умов Страховик укладає договори добровільного *страхування земельних ділянок* (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.

2. Об'єкт страхування .

2.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника, пов'язані з володінням та/або користуванням та/або розпорядженням земельними ділянками, що знаходяться на території України та передані у заставу (іпотеку) Страхувальником на підставі угоди (договору, правочину), надалі – "договір іпотеки".

2.2. Не є об'єктом страхування майно, що перебуває на застрахованій земельній ділянці.

3. Страхові ризики та страховий випадок.

3.1. Страховим випадком є повне або часткове пошкодження земельної ділянки внаслідок наступних подій (страхових ризиків):

4.2.9. Пожежі, удару блискавки, вибуху.

4.2.10. Пошкодження водою з систем водопостачання, опалення, каналізації та аналогічних систем.

4.2.11. Стихійних лих (землетрусу, зсуву, осідання ґрунту, повені тощо).

4.2.12. Аварії або катастрофи, що призвели до раптового ненавмисного викиду забруднюючих речовин і забрудненню ґрунту на застрахованій земельній ділянці.

4.2.13. Падіння пілотованих та непілотованих літальних апаратів, частин їх конструкцій, а також космічних об'єктів.

4.2.14. Протиправних дій третіх осіб.

4.2.15. Інші ймовірні та випадкові події внаслідок впливу зовнішніх або внутрішніх факторів в місці страхування, не виключені цими Додатковими умовами та/або договором страхування.

3.4. Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремим договором страхування визначається Страхувальником та Страховиком та зазначається в договорі страхування.

4. Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування

4.1. До страхових випадків не відносяться, і страхове відшкодування не виплачується, якщо пошкодження земельної ділянки сталося внаслідок:

4.1.1. Будь-яких воєнних дій або військових заходів та їх наслідків, народних хвилювань.

4.1.2. Прямого або непрямого впливу атомного вибуху, радіації або радіоактивного зараження, пов'язаного з будь-яким застосуванням атомної енергії та використанням матеріалів, що розщеплюють.

4.1.3. Дій органів державної влади та управління щодо вилучення земельних ділянок для державних і муніципальних потреб, введення права обмеженого користування земельною ділянкою (сервітуту) і т.ін.

4.1.4. Дій (бездіяльності) Страхувальника, що порушують чинне законодавство України або встановлені, загальноприйняті правила та умови використання земельної ділянки та розташованих на ній об'єктів.

4.1.5. Дій Страхувальника, що вимагають відповідних навичок та/або спеціальних дозволів, якщо останні не підтверджені встановленими документами.

4.1.6. Дій (бездіяльності) працівників Страхувальника в стані алкогольного, токсичного або наркотичного сп'яніння, а також у стані, у якому вони не могли розуміти значення своїх дій або керувати ними.

4.1.7. Протиправної діяльності Страхувальника (Вигодонабувача), а також діяльності, не пов'язаної з використанням земельної ділянки для цілей, зазначених у договорі страхування.

4.1.8. Навмисних дій (бездіяльності) Страхувальника (Вигодонабувача), спрямованих на настання страхового випадку.

4.2. Страховий захист не поширюється на шкоду, заподіяну навколишньому природному середовищу (воді, повітрю, тваринам, птахам, зеленим насадженням, риbam, комахам тощо).

4.3. При укладанні договору страхування можуть передбачатись додатково інші особливі виключення із страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству та цим Додатковим умовам та/або зазначені у договорі страхування.

4.4. Окремі виключення із числа перелічених у п. 4.1. цих Додаткових умов можуть бути скасовані за особливих умов, передбачених договором страхування.

5. Страхова сума.

5.1. Страхова сума встановлюється за згодою сторін і не повинна перевищувати вартості земельної ділянки за відповідним договором іпотеки в місці її знаходження в день укладання договору страхування.

6. Територія страхування

6.1. Територія страхового покриття встановлюється в конкретному договорі страхування на підставі документів, що підтверджують права володіння та/або користування та/або розпорядження земельною ділянкою.

7. Порядок і умови виплати страхового відшкодування

7.1. При настанні страхового випадку Страховик виплачує Страхувальнику (Вигодонабувачу) страхове відшкодування в розмірі фактичних збитків Страхувальника, пов'язаних із проведенням відновлювальних робіт у межах страхової суми, визначеної в договорі страхування.

7.2. Розмір збитку визначається Страховиком на підставі даних проведеного ним огляду пошкодженого об'єкта, документів, отриманих від компетентних державних органів (Державного комітету України по земельних ресурсах, МНС, органів протипожежної служби, міліції, слідчих органів, суду, служб гідрометеорології, і т.ін.), з урахуванням вартості земельної ділянки за відповідним договором іпотеки.

7.3. Страхове відшкодування не може перевищувати розміру прямого збитку, заподіяного земельній ділянці. Страхове відшкодування виплачується в межах страхової суми з урахуванням зроблених раніше виплат.

7.4. Збиток визначається:

7.4.1. При неможливості подальшого використання земельної ділянки, для цілей у яких вона використовувалася або призначалася для використання з моменту початку дії договору страхування до настання страхового випадку, а також коли витрати по приведенню земельної ділянки до стану придатності для подальшого використання перевищують вартість земельної ділянки за договором іпотеки - у розмірі вартості земельної ділянки за договором іпотеки але не більше страхової суми, зазначеної в договорі страхування.

7.4.2. При частковому пошкодженні земельної ділянки, коли витрати по її відновленню для цілей, у яких вона використовувалася або призначалася для використання, не

перевищують вартість земельної ділянки за договором іпотеки - у розмірі витрат на її відновлення до стану, у якому вона перебувала з моменту початку дії договору страхування до настання страхового випадку.

7.5. Витрати на відновлення включають:

7.5.1. Витрати по розчищенню території від завалів конструкцій будинків, споруджень та інших уламків у результаті подій, зазначених у п. 3.2.1. - 3.2.7. цих Додаткових умов.

7.5.2. Витрати по розчищенню території від бруду, наносів і відкладень в результаті стихійних лих.

7.5.3. Земляних робіт по засипанню вирв, ям, тріщин, карстів і інших штучних і природних порожнеч.

7.5.4. Видалення ґрунту в результаті подій, зазначених у п. 3.2.1. - 3.2.7. цих Додаткових умов.

7.5.5. Відновлення ґрунту до первісного стану.

У всіх перерахованих випадках покриваються витрати по транспортуванню, складуванню та утилізації ґрунту, уламків та інших частин.

7.6. Витрати на відновлення не включають:

7.6.1. Витрати, пов'язані зі змінами та/або поліпшенням об'єкта страхування.

7.6.2. Витрати, викликані тимчасовим відновленням земельної ділянки.

7.6.3. Інші витрати, зроблені понад необхідні.

7.7. Всі витрати, зазначені в п.7.5 цих Додаткових умов, оплачуються на підставі кошторисів (рахунків) організацій, що здійснюють такі роботи.

7.8. Із суми страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страхувальнику (Вигодонабувачу), віднімається сума безумовної франшизи, встановлена договором страхування.

Франшиза віднімається по кожному страховому випадку, незалежно від кількості страхових випадків, що відбулися в період дії договору страхування.

8. Положення, викладені в цих Додаткових умовах, доповнюють положення Умов та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Умов і цими Додатковими умовами, застосовуються відповідні положення цих Додаткових умов.

9. Якщо договором страхування не передбачено інше, то відносно цих Додаткових умов в іншому діють Умови добровільного страхування майна фізичних та юридичних осіб.